

3/360

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

జెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 8-వ తేది గురువారము

No 84

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర శ్రేష్ఠమాస బహుళ చతుర్థి ౧౮.

సంచిక ౮౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంవత్సర చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెంకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ప్రాముఖ్య ప్రకటన

“హ్యూస్టన్ గారి పండ్ల డెంటు బేషధములు” అను గ్రంథము శ్రీ రామకృష్ణ మిషన్ సేవాశ్రమమువారివల్ల మహా తృప్తి మూలాధారములబట్టి నేకరింపబడి రెండవ ముద్రణము లో 1120 పుటలకు పైగా గల రెండుభాగములుగా ముద్రించ బడినది. ఇందు, హోమియోపతి క్యాన్సరు, ఓవర్ క్యాన్సరు తత్వములు చెప్పబడియున్నవి. గ్రంథ విక్రయములలోని లాభ ము అలహాబాద్ ముదిగంజ్ రామకృష్ణ సేవాశ్రమనిధికి చేర్చ బడును. వెల రూ 5/- వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము శక్తికింద కనిపవారివద్ద దొరుకును.
డి. రామకృష్ణమిషన్ సేవాశ్రమధర్మ బేషధశాల ముదిగంజ్ అలహాబాద్.

కౌను థియేటరు 2253

7-7-26 బుధవారము నుండి 9-7-26 శుక్రవారము వరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సా. 6 గ. 15; రా. 9 గ. 30 ని మ ద న్ థి యే ట ర్సు లి మి థి థ్ థా రు “ఎవరువారు” అనునాటకమును ప్రదర్శింతురు నాటక ప్రపంచమునందు మిక్కిలి సుప్రసిద్ధి చెందిన శాన్ సోనియా ముఖ్యకథా నాయకుడు అద్భుతమైనట్టియు, ఉద్రేకమును గలిగించునట్టి 7 కీల్సు గల కథ. ఇతర ఫిల్ములుమాడ చూపబడును. వచ్చుచున్నది వచ్చుచున్నది హిందూదేశమునందు సుప్రసిద్ధమైన “యాక్చామాన్”. పదవ లేడికి వేయించుడు.

WANTED.

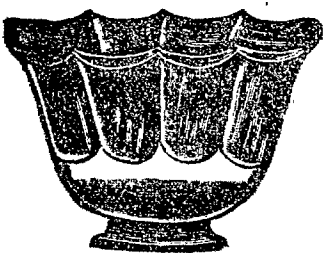
Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876 Imperial Telegraph College, DELHI.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతక నకలు లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపజాలె ను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ 10.0 పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తలముల వ్రాయ బడును. 2-0-0 వి. పి. చార్జీ ప్రత్యేకము. ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, 2599 (చిత్తూరుజిల్లా)

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1882

వర్తకశిఖామణులకు	సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము	ప్రతి గృహమునందును
అమూల్యమైన తరుణము	ఖరారు ధర	అవశ్యముగా నుండితీరవలెను
3 నుండి 8 కులముల యెత్తువరకు 3 నైజాలంటి పేలాగిస్తేలు, పట్టెలుతీర్చిన గిస్తేలు, తయారుగానున్నవి. ఈ డిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, పైన చక్కగా మెరుగువేయబడియున్నది.		
1 గిస్తే మొదలు 3 వరకు	కు 1 కి ధర రూ	1-1-0
6 " 12 " "	" " "	1-0-6
3 డజన్లు ఒకేసారి తీసిన	" " "	1-0-0
6 " " " "	" " "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" " "	0-15-0

తెలిపోను నెం. 2802

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ నగలవర్తకులు, 25 చెనబజారురోడ్డు, మద్రాసు

నూతనమైన శైలి! నవీనఫక్కి! క్రొత్తకల్పనలు!

చక్కని పులకశైలితో మతాభిమానులకును సారస్వతాభిమానులకునుగూడ నింపైన కావ్యము.

— శ్రీ మతోద్ధారకుడు (బసవేశ్వరచరిత్ర) —

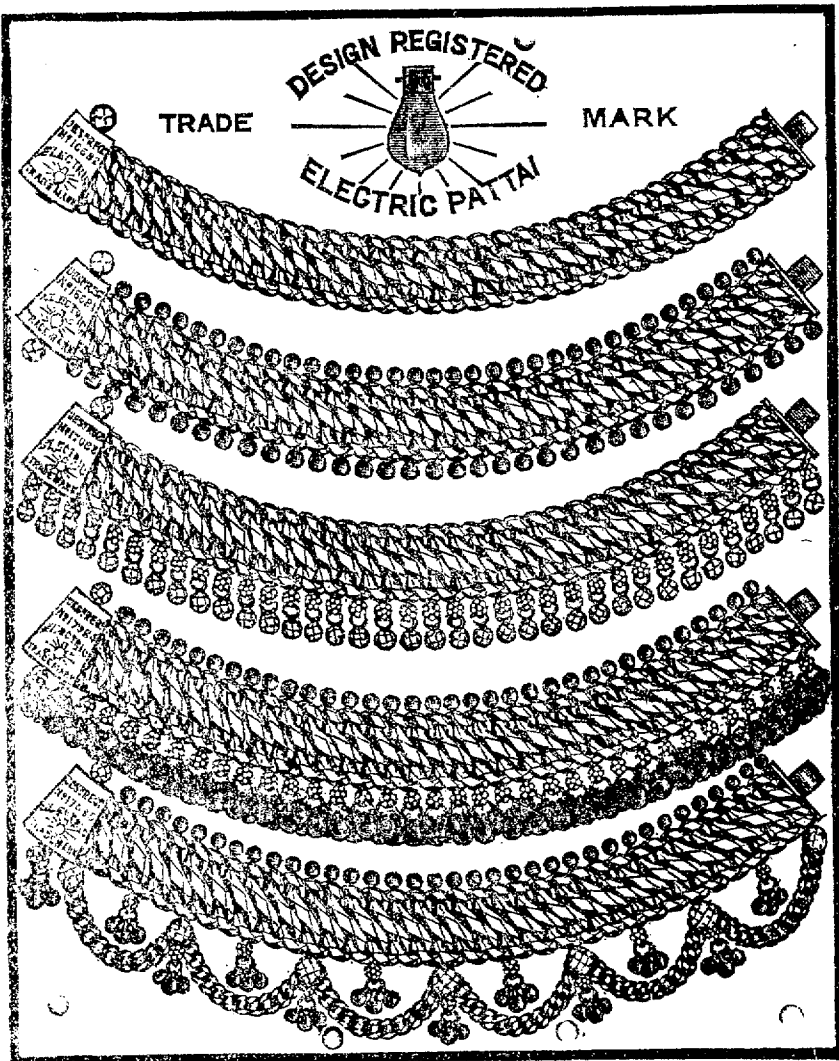
పలయువారు కృతికర్త: విద్యాక జి. శోగి సోమయాజి వి. ఏ. ఎల్. టి హైస్కూలు, ఆదోని, అనిగాని లేక మేనేజరు ఆంధ్రప్రదేశ్ అఫీసునకుగాని వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. వెల 0-12-0. పెద్ద ఆర్డరులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును.

ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము:— బసవరాజీయము వంటి వైద్యగ్రంథము. శరభరాజప్రణీతము. సులభశైలిని మంచి యోగములకలవు. సగముధరకు అమ్ముచున్నాము. వెల 0-4-0 కూటముద్దరము:— మాధవబండిరచితమైన వైద్యగ్రంథము. తెలుగుటీకతో వెల 0-4-0 చారుచర్య:— భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగు సంగ్రహము. తిక్కన కాలమునాటిది. ఆరోగ్యవిధులను చూపును. వెల 0-4-0 మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-8-0 ఒక డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటి ములు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా అద్దము వలె ప్రకాశింపును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నాజుక శేరును. ఈతైలము మంచి గువాసన చలిగి మిగడవలె నుండును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

నూతనముగా ప్రదర్శింపబడిన
“ఎలక్ట్రిక్”

పట్టెగొలుసులు

మొదటితరము

వెండికి గ్యారంటీ

పేటెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు చేయబడినది. ప్రేమ మార్కు రిజిస్టరు అయినది.

ఆర్డరులపైని గొలుసులు వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము. కార్తకొలయు ఎంతతూనిక వెండితో గొలుసు చేయవలసి నదియు వ్రాయించ కోరెదము. వెండికి నా నాటి ధరల చార్జీ చేయదుము.

జత 1-కి మజారి:-

సెట్ నెం.	చిన్న నెం.	చిన్న నెం.
నెం. 1	6	4
నెం. 2	7	5
నెం. 3	8	6
నెం. 4	8	6
నెం. 5	9	7

సోల్ ఏజెంట్:-

నారాయణదాస్ పీట్టి,
191, చెనాబజారు, రోడ్.

మదరాసు.

అఖిలభారత గోరక్షక సంఘము

ఆదాయ వ్యయ పట్టిక

1-5-1925 మొదలు 30-4-1926 వరకు

ఆదాయము

	రూ.	అ.	పై.
చందాలు విరాళములు	6100	15	0
నూలుచందాలు	26	6	6
వడ్డీ	27	8	0

మొత్తము

6154 8 6

వ్యయము

గౌరవ కోశోద్యోగివ్యయము	8	10	6
కార్యదర్శుల	1816	2	0
ప్రయాణ	60	8	3
పుస్తకములు వగైరా	20	15	6
ముద్రణము	21	0	0
తపాలా	12	4	6
వాతపరికరములు	8	7	3
సెంట్రలు బాంక్ (జవారీ బజారు బ్రాంచి) లో నిలువ మొత్తము	3776	11	0
సత్యాగ్రహశ్రమమున నిలువ	705	14	0
గౌరవ కోశోద్యోగివద్ద	1	13	9
కార్యదర్శివద్ద	108	10	0

మొత్తము

6154 8 6

పంపబడిన నూలు చాల వీరసముగా నుండుటచేతనే చా నివలన చాల కొద్దిసామ్యమువచ్చినది. పంపదలచినవారు మంచి నూలు పంపినచో ఆదాయ మధికమగును. (మో. క. గాంధీ ఎంగ యిండియా 1-7-26.

దేశబంధు దేశీయ స్థావరకనిధి

చందాల వివరములు

జూలై నెల 1 వ తేదీని వెలుపడిన ఎంగయిండియా పత్రికలో ప్రకటింపబడిన మొత్తము 88424-7-6. మిగిలిన పేర్లు ముందు సంచికలో ప్రకటింపబడును. ఈపట్టికలో గల పేర్లలో ఆంధ్రుల పేర్లు రెండు మాత్రమే గలవు.

1. శ్రీయుత జంపాల సాంబయ్యగారు గుంటూరుజిల్లా రు 1-0-0
2. శ్రీయుత కొడవరం స్వామిగారు- విశాఖపట్టణము 5-0-0.

భారతతంత్రకారకసంఘము

నూలుచందాల సంగ్రహము

- ఏ. నెలకు 1000 గజములు పంపుసభ్యుల మొత్తము.
- బి. నాలుకు 2000 గజములు పంపుసభ్యుల మొత్తము.

రాష్ట్రము	ఏ.	బి.	మొత్తము.
ఆంధ్రులు	12	0	12
ఆంధ్ర	436	100	536
ఆసాము	155	0	155
బేహారు	224	88	312
బెంగా	516	84	600
బేరారు	17	6	23
బర్మా	6	4	10
మధ్య (హిందీ)	44	164	208
,, (మరాఠీ)	66	22	88
బొంబాయి	80	18	98
ఢిల్లీ	21	2	23
గుజరాతు	445	168	613
కర్నాటక	175	41	216
కేరళ	64	9	73
మహారాష్ట్ర	228	48	276
పంజాబు	61	6	67
సింధు	48	14	62
త్రవణి	484	59	543
సంయుక్త	141	17	158
ఉత్తర	33	18	46

మొత్తము 8251-858-4109

(ఎంగయిండియా-1-7-26)

బ్రిటిష్ సర్వేట్ ఆఫ్ అగ్రికల్చరల్ డెవలప్మెంట్ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండుదేశములో స్థాపింపబడినది)

ఏజెంట్లు:- షావాలెస్ అండ్ కంపెనీ, మదరాసు.

వ్యవసాయదారులకు

ఈ అత్యుత్తమమైన ఎరువును దయచేసి కొంచె ముపయోగించి చూడుము.

ఈ ఎరువును వాడినవారికి అద్భుతముగా ఫలములలో ఫలితము కనుపించియున్నది.

ఆచారవ్యవహారములకు విరుద్ధమైన యెట్టి పదార్థము గాని యిందు చేరియుండలేదు. వరిపంటలు, చెఱుకు, ధాన్యము వగైరా అన్ని పంటలకు దీనిని ప్రయోగింపవచ్చును.

ఇతర వివరములకు సమీక్షమున వ్యవసాయశాఖాధికారులకు (Agricultural Demonstrator) గాని, క్రింద కనుపరిచిన ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ డిపోలలో మా ప్రతినిధులకు గాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డిపో

విలీనము

ప్రతినిధి

తెనాలి ఆర్. బి. పోస్టల్.

శి. హెచ్. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం.

నెల్లూరు శి. లక్ష్మీనరసింహం.

శి. పట్టాభిరామయ్య.

కడప 126, బడర్ ఖాన్ ముగిదువీధి

యం. సర్వజ్ఞరావు.

హాస్పేటు హాస్పేట్ కో-ఆపరేటివ్ ప్రెజిడెంట్ యూనియన్, లిమిటెడ్

డి. వీరాసామి నాయుడు.

సామల్కోట నెం 36, గోళిగారి వీధి

.....

అనకాపల్లి

.....

ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ (Indo-Agri Ltd) డిపోలలో రొక్క అమ్మకపు ధర 80 పౌనుల బస్తా 1-కి రూ 8-8-0.

SULPHATE OF AMMONIA

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్యగ్రంథములు

హిందీమొదటివాచకము 0 6 0	శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులో నిముడునది)	1 4 0
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మో॥ సత్యనారాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2 4 0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరూ స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0 6 0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1 8 0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0 4 0
పాండు ఖర్బులు ప్రత్యేకము	ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు.	

హిందూ

మహమ్మదీయసఖ్యము

బీహారు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ
ప్రయత్నములు

ప్రచారకసంఘ నిర్ణయము

పాట్నా, జూలై 7:— హిందువులకు మహమ్మదీయలకు గల సంబంధములను చక్కబరచుటను- కాసనసభల యొద్ద కలకు అభ్యర్థనల నిర్ణయించుటనుగూర్చి బీహారు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహకసభ మార్గముల నాలోచించెను. రాష్ట్రీయమునందు కాంగ్రెసు సభ్యులందరను ముఖ్యముగ కాంగ్రెసు ప్రచారకులు ప్రస్తుతము దేశమున్న క్రిష్టియన్లలో తమ ప్రధానధర్మము రాష్ట్రీయమున దుభయజాతులకు గల విభేదములను తొలగించి, ఆరాష్ట్రీయమున యీ విభేదములకు పూర్వమున్న స్థితిని దెచ్చిపెట్టుటయు జేయవలెనని గ్రహించిన వలెనని కమిటీ తీర్మానించెను. మూలానా మజిలీ హక్కు రాష్ట్రీయమునందలి హిందూమహమ్మదీయ కాంగ్రెసు ప్రముఖులను చేరవలెనని ఉభయ సంఘములకును మిత్రత్వమును జేకూర్చవలెనని కోరి చేసిన ప్రయత్నములను కమిటీ హర్షించెను. కాన్పూర్ సభ్యులు ప్రకటించిన ప్రకటనమునకును వారు నిర్ణయించిన విధానమునకును యీ కమిటీ తోడ్పాటును దెల్పుచున్నది.

బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదు, జూలానా మిశ్ర యం. యల్. ఎ. గారలను యిరుదులును జూలై 10 నుండి దర్బంగాలో పర్యటనము సల్పి ఉభయజాతులకును సఖ్యమును గురువునటుల జేయవలెనని నిర్ణయింపబడెను. జూలై 31 వ తేదీని చాప్రాలో హిందూమహమ్మదీయ కాంగ్రెసు ప్రముఖుల సభను మరియొకదానిని జరుపుటకు గూడ తీర్మానింపబడెను. ఎన్నికలలో ప్రత్యేక మతస్వత్వముల రక్షింపు విషయము గూడ చర్చింపబడెను. ఈవిషయమున నీమధ్య అభిలభ్యతకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘము అంగీకరించిన తీర్మానము చాలునని కమిటీ తలంచి చాప్రాలో జూలై 31 వ తేదీని జరుగనున్న సభయందు వివరములను పూర్తిగ చర్చింప తీర్మానింపబడెను.

చిరంజీవ దాసు చనిపోయినందులకు విచారమును దెల్పుచుగూడ తీర్మానము గావించబడెను.

శాసనసభాభ్యర్థులు

రాష్ట్రీయ కాసనసభకు యీ క్రిందివా రభ్యర్థులుగ నిర్ణయింపబడిరి:—

దక్షిణచాంపరాజ్:— బాబు రాందయాల్ ప్రసాద పాహు.

సింగభూమి:—రాం లగనరాం.

ఆరా:— సిద్ధేశ్వరి ప్రసాద్.

పాలమాన్:— గుప్తేశ్వర ప్రసాదసింగ, పశ్చిమ పాట్నా పుణ్యదేవర్య.

అసాం కాంగ్రెసు అగ్రగణ్యుని నిర్ణయించుటకును, వచ్చే ఎన్నికలను జయప్రదముగ జరుపుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము ఆగస్టు 3వ తేదీని జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

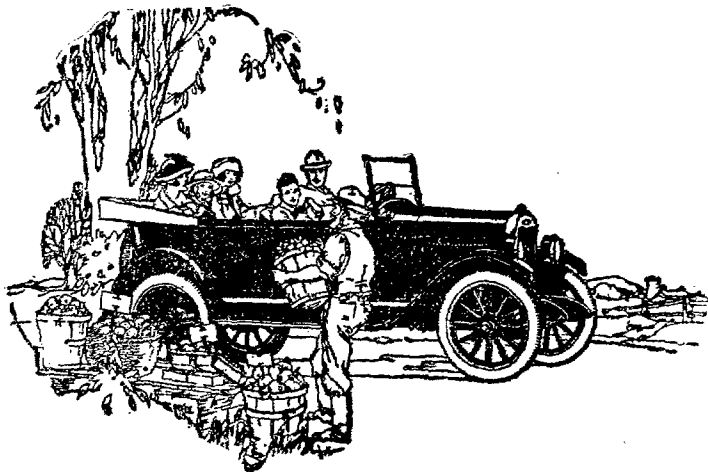
క్రిందటి నెల 30-వ తారీఖు బుధవారం రాత్రి నిడుదవోలు ప్రేమనందగర్, రయిలు నెక్కి గన్నవరములో, దిగిపోయినప్పుడు, రయిలులో, యొక్కడనో నాచొక్కాను మరచి పోయినాను. ఆచొక్కాజేబులో అనుబంధి నిచ్చాసాగరుడు అని పైవిలాపము వ్రాయబడ్డ ఒకకావర్ష పున్నది. ఈ కవర్షలో 1926 సం॥ 4 వ మే తారీఖున కృష్ణాకిల్లా గన్నవరం జూరిజిస్ట్రేయ ఆఫీసులో 928 నెంబరున రిజిస్టరు చేయబడ్డ దస్తావేజు న్ను, కొన్ని చిల్లరకాగితాలున్ను పున్నది. ఈ దస్తావేజును అనుబంధి లక్ష్మీనరసింహముగారిభార్య కుమలక్ష్మమ్మగారు ప్రస్తుతము రంగూనులోపున్న బర్మా కాసనసభ మెంబరు అనుబంధి నారాయణరావుచేర వ్రాసేయిచ్చివున్నాడు,వారిన్నీ యిది చెప్ప అనుబంధి చిన అనుబంధిలోపున్నట్టిన్నీ రు 50000 కిమ్మరుగల భూములకు సంబంధించినట్టిన్నీ ఫిర్యాఫి సరెండరు దస్తావేజుగా పున్నది. ఈదస్తావేజు యెవరికయినను దొరకినయెడల దయయించి యిచ్చినవ చిరునామాకు పంపినయెడల అయిదు రూపాయల కృతజ్ఞతా పూర్వకముగా పమర్చించెదను.

1928 సం॥ జులై ౧ ఆ. నారాయణరావు ఎమ్.ఎల్.సి. నుకాం గన్నవరం 4478 యాయాస్త్రిటు రంగూను (బర్మా).

for Economical Transportation

నిదర్శనములందు మీకు ప్రతి
గలిగినచో, మీరు తప్పక
చివరే లెట్టునే కొనవలెను.

ధర రూ 2850 ఈ ధర ప్రకారము మదరాసునం దివ్యబడును.

తక్కువ ధరగల కారు లన్నిటి కంటెను, క్రొత్త చివర్ లెట్టునందు గల

శ్రేష్ఠత్వమే ప్రజలందరి ఆమోదమును బడయుటకు ముఖ్య కారణముగా నున్నది.

పూర్తి వివరములకు ఈ కారు విలాసమునకు వ్రాయుడు:

సింపున్ ఆండ్ కో, లిమిటెడ్.

మదరాసు

ఉదకమండలము.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము
సెనేటు ఎన్నికలు

కందుల వీరరాఘవస్వామినాయుడుగారు

ఎన్నికొనబడిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, జూలై 7:— కేటిసాంకాలము కలెక్టరు ఆఫీసులో, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని లోకల్ బోర్డులు మ్యూనిసిపాలిటీలు పంపినవోట్లు లెక్కింపబడెను. అంజికిన్న ఎక్కువవోట్లు అనగా 78 వోట్లు కందుల వీరరాఘవస్వామినాయుడు బారిష్టరుగారికి వచ్చినవి గనుక అయిన యీజిల్లా స్థానికస్వపరిపాలనా సంఘముల తరఫు ప్రతినిధిగా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటునకు ఎన్నికొనబడెను. అయినచో తీవ్రముగా పోటీచేసినవాడు పరిమి చక్రపాణి నాయుడుగారు (బీడరు

కాకినాడ). వీరు జస్టిస్ పత్రమువారు. వీరికి 74 వోట్లువచ్చినవి. సామ్యూయల్ గారికి (పెద్దాపురం) ఒకవోటు లెక్కింపబడెను. లెక్కిన అభ్యర్థులు పోటీపడనట్లు కన్పించుచున్నది. సామినాయుడుగారు కాంగ్రెసుపక్షమునకు చెందినవారు. ఇంగ్లండులో నుండి కొంతకాలము చదువుకొనినవారగుటచేత యూనివర్సిటీ పరిశీలకులను తెలిసినవారై యుండురు. ప్రొగ్రెస్సును విద్యావర్ధకుల సేవించినవారగుటచేత వీరు సెనేటులో శ్రేష్ఠాధికారియగునుగ తగుకృషిచేయుదురని యూహించెదను.

* స్థానిక సంఘముల తరఫున గుంటూరుజిల్లాకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటులో నొకసానము గలదు. దానికై శ్రీయుతులు నడింపల్లి వెంకటేశ్వర్లు నరసింహారావుగారు శ్రీపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారును చావలి వెంకటకృష్ణయ్యగారును అభ్యర్థులుగా నలునబడిరి. 3 వ తేదీన ఎన్నికలు జరిగెను. జిల్లాయందు గల స్థానికసంఘసభ్యులలో 177 మంది యింతటికి తమదెంపికలెక్కులుగారి సమ్మతిగానున వోట్లు నిచ్చిరి.

రామస్వామి చౌదరిగారికి 71 వోట్లును నరసింహారావుగారికి 69 వోట్లును కృష్ణయ్యగారికి 49 వోట్లును వచ్చినవి. రామస్వామి చౌదరిగారు ఎన్నికొనబడినట్లు ప్రకటించబడెను.

ఎవరికి వోటు జేయవలెను?

ముమ్మాటికి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే

భారత కానసభ చిన్న పురి:—శ్రీ యన్. శ్రీనివాసయ్యగారు.

మహాస్వామియసంఘము (వక్షాణేశము):— సయ్యద్ మహ్మద్ హసన్ హుసేన్ గారు.

చిన్న పురి కానసభ:—శ్రీ సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, పి. భక్తవత్సలునాయుడు, వి. మాళిమణిపిళ్ళై, డా॥ యన్. మల్లయ్యగారు.

మహాస్వామియసంఘము:—అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు.

* * *

ఎన్నికలందు ప్రజల ధర్మము

కాంగ్రెసు నాయకుల ప్రబోధము

"జస్తిసు" పక్ష వాదములకు ప్రత్యుత్తరము

మదరాసు కానసభకు నగరపాలక సంఘమునకు కాంగ్రెసు తరఫున అభ్యర్థులుగ నియమింపబడిన వారి అభ్యర్థిత్వమును జలపరచుటకు గాను నిన్నటి సాయంత్రము 7-30 గంటలకు రాయపేట ముందొక గొప్ప పౌరసభ గావింపబడినది కాంగ్రెసు నాయకులు పలువురూ సభయందు హాజరైరి. తుదివరకు సభ్యుల తృప్తి సామి తో వేచియుండి కాంగ్రెసుయేదల భక్తి శ్రద్ధలను ప్రకటించిరి. సభకురుడైన ప్రముఖులలో శ్రీ సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ సంగారవేలు శ్రేష్ఠి, డా॥ యన్. మల్లయ్య, పి. భక్తవత్సలునాయుడు, మహీమహమ్మద్ డి. కొళ్లండ్లె ఆచార్యులు నాయకర్, యన్. సి. నాగయ్య శ్రేష్ఠియర్, రాజగోపాలాచార్యులు గలరు.

ఓ. కందసామి శ్రేష్ఠి గారధ్యక్షత వహించి ఇట్లు మాట్లాడిరి.

అభ్యర్థులు

రెండు మాడు మామయ్యలలో పట్టుమంతు పురపాలక సంఘ ఎన్నికలు జరుగనున్నవి. ఆ ఎన్నికలందు అభ్యర్థుల నెప్పు యి ఎన్నుకొనవలయుననునది ప్రస్తుత సమస్య. ఇదివరలో తెక్కు సంవత్సరములనుండియు కార్పొరేషనులో అధికారము వహించియున్న పక్షము (జస్తిసు) పౌరుల వోటులను గైకొని ప్రజల యభిప్రాయములను పాలించక కేవల గౌరవార్థము సభిలకే తెంచి ప్రజలను జమానుల మని భావించుచు చేసిన యధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చిరి. ఆదినములు గలించినవి. నేడు పురపాలక సంఘంందు ప్రజాసేవ ప్రజాసేవ కేయుటకేయును ఉద్దేశ్యము వ్యాపించియున్నది. పురపాలక సంఘసభ్యులు ప్రజాసేవకులేగాని యజమానులుగారనెడి సిద్ధాంతము సర్వజనసామాన్యమైనది. ఈ సేవాత్మకముల ననుష్ఠించి దేశస్థుల కేయుట కుగాను సంఘములందు టావత్సరమైనందున కాంగ్రెసు అనుచేరట దేశమందొక బలవత్తరమగు పక్షము స్థాపింపబడినది చెన్ననగరమందీపుడు జస్తిసు, కాంగ్రెసుపక్షములు రెండు గలవు. ఇందు జస్తిసుపక్షము ప్రప్రథమున ప్రజాసామాన్యముయొక్క కేయు, శ్రేయోభివృద్ధులకై సంస్థాపింపబడినది క్రమక్రమముగ అనునాశయములు క్షీణింపబడినవి. సాంఘికముగ అన్ని కులములను సమానహక్కులు గలిగియుండ వలెనని యు, సాంఘికపరిస్థితులను లొంగజేయవలెనని ప్రధానోద్దేశ్యముతో నారంభింపబడిన బ్రాహ్మణేతరపక్షము కాలక్రమమున, స్వార్థపరత్వము, అధికారవాంఛ, సాంఘికదుర్భిమానములకు నిలయమై ప్రజలకృతఘ్నతను పాత్రమైనది. కాంగ్రెసు దేశసేవయే, ప్రజాసేవయే, దేశస్వాతంత్ర్యమే పరమాధిక గైకొని కష్టపడుచున్నది. కావున పట్టణమోక్షమును, దేశమోక్షమును నిర్ణయించునట్లు రాగల ఎన్నికలలో ప్రజలు ఇరు పక్షములందలి అభ్యర్థుల అర్హతావస్థలను, యోగ్యతాయోగ్యతలను వివక్షగానని వోటుజేయవలెనని బల్గిరి.

సాఫీమహమ్మదుగారు:—మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు జస్తిసుపక్షములందెయ్యది యుత్తమమో, నిర్ణయించవలసిన బాధ్యత రాయపేట పౌరులపైగలవనియు, దేశసేవకాంగ్రెసులకు రాయపేట పౌరులపై కాంగ్రెసు ప్రతికఠుల కులంత్రిమును సాగ నేరవనియు ఘంటాపథముగ వక్కాణింతుమనిరి. కాంగ్రెసు పక్షమునందలి దేశసేవకుల నేయు ధన, ప్రాణములను గోల్పోవుటకు సంసిద్ధులై పడరాని యిసుమలగుడిచి, దేశస్వాతంత్ర్యమునకు పోరాడిరి. వేలకొలది దేశభక్తులు జైల్ల కనుబడిరి దేశాస్వస్థతలేకయు జైలునందు బాధలననుభవించుచు మరణము నాహ్వానించిరి. ఇక జస్తిసుపక్షమువారి గుణాగుణములేమి :

గుప్రసిద్ధదేశభక్తులు తెక్కువేలమంది జైల్లకంపబడినపుడు రాజకీయ జైలకు సామాన్యజైలకులకు ప్రత్యేక సౌకర్యము లొసంగబడినవలెనని కానసభయందు తీర్మానము చేయబడి జస్తిసు పక్షనాయకు లగు కీ. కే. పిట్టి శ్యామరావు శ్రేష్ఠిగారు కాంగ్రెసు రాజకీయజైలకును దుర్భావలూడిరి. ఇంతియేగాదు మలబారు విమోచనరీతి సందర్భమున జస్తిసుపక్ష ప్రచారన ప్రజలకు తెల్లమైయున్నది. మలబారు కలవరమందు పోరాటములనాపి, ప్రజలలో కాంతినింకొల్పి గోగి చ న సెంచి న మాలానా యాకుబ్ హుస్సేనుగారిని పోషిక నిర్బంధించిరి మామిలు గాజీగారరాని ఇనుపపెట్టెలందు పశువులవలె గ్రొక్కజేయబడి పిపాపాపిడిమై రియూక్రమనే దామయగ త్రాగి కడకు దుర్భరమునకు పాశ్చేసిన ప్రభుత్వమునకు జస్తిసు పక్షమువారు బాసటయొనిరి. ఇంకను ఉత్పన్నమై నభివృద్ధి జేయుటకు కారకులైరి. కాంగ్రెసునాయకులపై అపవాదములమోపియు, కాంగ్రెసుసభలందు గలభాయెనర్మియు పని విధి విఘ్నకార్యములగావించి ప్రజల మోషింపజూచినను పౌరులు నిజానిజముల గుర్తెరిగి కాంగ్రెసునే అభిమానింతురని విశ్వసించుచున్నవనియు కాంగ్రెసునకు జయమునిశ్చయమనియు బల్గిరి. పిదప ఉపన్యాసములు కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో జేరినపిదప గావించిన ప్రజాక్షేమకరకార్యములను జస్తిసు ప్రాతికూల్యమును వివరించి స్వాధ్యపరులను, దేశోహములను జస్తిసుపక్షము నభిమానించవలసని బల్గిరి.

సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు:—మాట్లాడుచు అభిలభారత కాంగ్రెసుసంఘముచే నిర్ణయింపబడిన చెన్నపురి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను జలపరచవలసినదిగ సభ్యులకు విజ్ఞప్తియొనర్చిరి. కాంగ్రెసువారు మానవ స్వత్వములకు, వాక్సాతంత్ర్యము మున్నగునాని సంతక్షణకు పాలుబడుచున్నారనియు, ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానము సాధ్యమునకుంక సేవములో అంతరింపజేయుటయును, ఇద్దరు ఆదిగాల జేయు పరిశ్రమల నభివృద్ధి జేయుటయును ముఖ్యోద్దేశ్యములుగ నెంచుకొని పాలుబడుచున్నామని పల్గిరి. "ఈ సిద్ధాంతములను జస్తిసుపక్ష సిద్ధాంతములలో బోల్చి చూడుడు, చూడు నాలుగు వారములనుంచి జస్తిసు పత్రిక యందు వ్రాయబడుచున్న సంపాదకీయ వ్యాసములన్నియు నాపై ప్రయోగింపబడియున్నవి. వీనిని ప్రకటించినందులకు ధనమొసంగవలసిన నేనెంతగనము చెల్లించవలసియుండునో నేనెంతగనముగాను (నవ్వు) నాపై మోపబడిన అపనిందల కన్నీటికి నేనిల సమాధాన మొసంగుట కున్నట్లు డనుగాను. సభ్యులెన్నటికైనను బయల్పడునేగాని దాగియుండెడి. నేనా ప్రలాపములనెల్ల లక్ష్యముచేయ నవసరము లేదు,

కార్పొరేషన్లో స్వరాజ్యపక్ష మొనర్చినదేమి?

అని జస్తిసుపత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. కావున ఈ ప్రశ్నకు సమాధానము జెప్పట సాధియై యున్నది. 1924 సంవత్సరమువరకు కార్పొరేషనులో జస్తిసుపక్షమువారు బలవంతులగు స్వతంత్రులు కొందరు అల్పసంఖ్యాకులగును ఉండిరేగాని స్వరాజ్యపక్షమువారు రాకలైన లేకుండిరి పరిపాలన యంతయు జస్తిసుపక్షముచే సాగింపబడుచుండెను. ఆపక్షమువారే అభ్యర్థులుగ నుండిరి. అంతవరకు ను కార్పొరేషను వ్యయము క్రమక్రమముగ పెరుగుచువచ్చి పన్నులలో ఏమాత్రమైన తగ్గింపులు కవకాశము లేకుండెను. టి. యన్. రామస్వామిఅయ్యగారు పన్నును 100 కి 1 వంతు తగ్గించవలెనని ఉపపాదన లేగ నయ్యడి విగమియెను. ఈ డివిజను వోటులపై సానుభూతి గలవారమని జెప్పకొనుచున్న సభ్యులే ఈయంపపాదనకు ప్రతికూలరలో జోరరు. పిదప స్వరాజ్యపక్షము కార్పొరేషనులో ప్రవేశించిన యనంతరము స్వరాజ్యపక్షమువారు చెలులైన పన్ను తగ్గింపుజేయుటకు సిద్ధులుగ నున్నారని ఎరింగి, ముందు తామ యవకాశమును గైకొనుటకై జస్తిసుపక్షమువారు 100 కి 1 వంతు పన్ను తగ్గింపుల కుపపాదన దేగా అది సభ్యులెల్లరచే నామోదించబడినది. 1926 సం॥ మార్చి 18 యందు పి. టి. కుమారసామి శ్రేష్ఠి, ఓ. తణికాచలం శ్రేష్ఠిగారు 100 కి 3 వంతులను, డా॥ వి యన్. మల్లయ్యగారు 2 1/2 వంతు తగ్గింపుల కుపపాదనలను వోటీసుల నొసంగిరి. ఆచారము ప్రకారము డా॥ మల్లయ్యగారి యంపపాదనకు ప్రాధాన్యమియ్యబడినది. అతీర్మానము నెర్దులవలన ప్రజలు చెల్లించు పన్నులో తిరిగి 6 లక్షలరూప్యములు ప్రజలకు తిరుగువచ్చెను. ఈ యాదలకుల యాప్యములలోను పూర్వపుకై వ్యయమునైన తగ్గింపవలెను. లేదా నాతనముగ పన్నునైన విధింపవలసియుండెను అందుచే ముఖ్యముగ కాన్పియలోని స్వరాజ్యపక్షమువారి లోడ్వాటు, ప్రయత్నములవలన వ్యయములో 4 లక్ష

లరూప్యములు తగ్గించి లోటును పూరించిరి. విగిలిన రెండు లక్షలను వ్యయమును తగ్గించవలసినదిగ కాన్పియసభ్యులకు విజ్ఞాపనజేసియుంటిని. కానివా రందులకు సహకార మొనర్చరైరి. పిదప కె. వ్యాసారావుగారు వృత్తిపన్ను 25 వంతులు మోచింపవలసినదిగ ఉపపాదన గావింపగ స్వరాజ్యపక్షము వారును అందులకు సమ్మతించిరి. ఇది క్రొత్తపన్నుగాను. 2 సంవత్సరములక్రింద తగ్గించినపన్నును తిరిగి పునరుద్ధరించుటయే. ఇంతకంటెను మార్గాంతరమేమియు లేకుండెను. దీనివలన బాధితులగువారు ముఖ్యముగ యూరోపియనులు, వర్తకులు, ధనాభ్యులుగ భారతీయులుగాని జనసామాన్యముగాను. 2 1/2 వంతు పన్ను తగ్గింపబడుటవలన లాభముపొందిన సామాన్య ప్రజల సంఖ్యలో బోల్చియోచిన వీరిసంఖ్య అత్యల్పము. మరియు కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించినపిదప యొనరింప జూచిన మేల్లేలో ప్రజాప్రబోధము కడుంగడు ఘనకార్యమై అంతవరకును కార్పొరేషను యనిన పన్నులను చెల్లించుట తప్పజేరొందు తెలియని పౌరులకు కార్పొరేషను ప్రజా సంస్థ యనియు ప్రజల శ్రేయమునకే ఏర్పడినదనియు కాన్పియ సభ్యులు ప్రజలకు దానులుగాని ప్రజలపై యధికారము చలా యించెడివారు గారనియు వోటులకు క్షణపిడి కాంగ్రెసు వారే. రెండు సంవత్సరములలో ప్రజలకు వోటుయొక్క విలువను తెలుపగలిగి నందుల కేపక్ష మొనరు గర్వింపవలసిన విషయమే. స్వరాజ్యపక్షము కార్పొరేషను చట్ట నిబంధనల నిరంకుశముగ ఉల్లంఘించిన దను నేరము మోపి యున్నాడు. ఒక చేత నియ్యడి నిశ్చయమైనను 50 మంది సభ్యులుగల కార్పొరేషనులో 14 మంది సభ్యులు గల స్వరాజ్యపక్ష మిట్టివని జేయబడి యుండినదని స్వరాజ్యపక్షముయొక్క అధికార్యతను ప్రజా విశ్వాసమునే వెల్లడిజేయును. (పార్లమెంటు) అడియలులుండ కాంగ్రెసువారు గావించిన ఉల్లంఘనమేమి? పట్టణమందు మోటారు వెట్రాలు పంపులకు, సోదా దుకాణములకు వీధులలో తావోసంకుమండ హిందూ దేవాలయమున కెదురుగనుండు స్థలములో రథమును నిలుపుటకై 2 అడుగుల స్థలమునకు లై సెన్సు నొసంగవలసినదిగ ఆ ప్రదేశముందలి ప్రజలు విజ్ఞప్తి సంపుకొన కమిషనరుగారు, తాను భారతీయుడను, హిందువునై యుండియు, దానిని నిరాకరించెను. అందుపై సభ్యులు స్థలమొసంగుటకుగల యావశ్యకతను గుర్తించి కమిషనరుగారు తననిర్ణయమును మార్చుకొనవలసినదిగ గోరిరి. ప్రతిపక్షాలపక్షముందలి నటరాజమొదలిగారును పై యభిప్రాయముతో నేకీభవించిరి. కాని కమిషనరుగారుల కిచ్చగింపవలసిన అస్థలమునకు లై సెన్సు నొసంగవలసినదిగ గోరుచు సభ్యులు తనవాక్కులను స్థిరపరచుకొనవలసినవచ్చెను. ఇదియేనా చట్ట నియమాలంఘనము? స్వరాజ్యపక్షమువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించిన యనంతరము కార్పొరేషనులోని వర్తమానము మార్చుజేంది నారు ప్రజలసేవకులే యనుభావ మేర్పడినది.

అక్రమారోపణలు

కార్పొరేషను అభ్యర్థులను పైపు గుమాస్తాలును, విశ్రాంతిగులు మున్నగు సౌకర్యము లధికముగ గలవనునది మరియొక ఆరోపణ. దినమునకు 4 గంటలు పనిజేయవలసిన అభ్యర్థులు తనవిధులను పక్రమముగ నిర్వర్తించవలెనని ఒక రిద్దరు గుమాస్తాలుండు టావత్సరమూ లేదా యోచించవచ్చును. నేటి యభ్యర్థులు పూర్వమున్నవారివలె ప్రభుత్వమునకు సభ్యులకు మధ్య వార్తలు నడుపు పాస్టాఫీసుపంటివారుగ నుండుట కవకాశము లేదు. (నవ్వు) నాచెనుక రాగల యభ్యర్థులు లీసౌకర్యములన్నియు అనుభవించును సర్వదా సేవీపదవి నాశ్రయించియుండగోను. నేడుగాని నాపక్షమువారు నన్నాసామమును వీడి వేరొకచో పనిజేయ నియమించిన నేడే రాజీనామా యొసంగుటకు సంసిద్ధుడనైయున్నాను. (పార్లమెంటు) స్వార్థత్వము ఉద్యోగ నిరసము, అసంతృప్తియులగ గలిగిన పక్షమునకు జెందిన వారి కి యధికారవాంఛ గలవని మోపుట కవకాశమేలేదు. కావున ప్రజలీ యసత్యారోపణలందలి సత్యమును గ్రహింపగలక యని కోరెదను.

ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యమువలన గలిగెడి చెటుపు లెక్కటికే ప్రజలకు స్పష్టమైయున్నవి. ఇందుచే జనసామాన్యమున కెట్టి లాభమును లేదు. సంఘముం దేనలుగురుకుద్యోగములు లభించినంతమాత్రమున గలగున్న లాభమేమి? మీరు విక్కిలి సాంఘిక విద్వేషములు, దుర్భిమానములు పెచ్చరిల్లును. నాన్గజులెదు అధికారుల వేతనముల నభివృద్ధిజేయుటకై జస్తిసుపక్షమువారు రొనర్చినకృషి యేమి? వీరి వేతనముల నభివృద్ధిజేయవలసినవిను ప్రభుత్వమునకు డబ్బుపుట్టు. కాని వి. సి. యన్. అధికారుల వేతనాభివృద్ధికెటనుండియో డబ్బు పొర్తి

వచ్చును. కారణమేమి? మొదటివారు భారతీయులు, రెండవ వారు భాషాభివృద్ధి, జాతీయతను బ్రాహ్మణీకరణమునకు తోడ్పడుచున్నదనియు, వారి యభివృద్ధికి కారణమనియు తలచుట కల్గెనని వేరుగ జెప్పవలసివచ్చినది.

దీ. కొలంబియా తమిళమును మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణీకరణమును కల్గెననిరి. కాంగ్రెసునందు పనిజేయు అత్యధిక సంఖ్యాకులు, కాంగ్రెసు ప్రధాన నాయకులు బ్రాహ్మణీకరణ చేయని బల్గిరి. భారత స్వాతంత్ర్యసంగ్రామమును కాంగ్రెసునభి సంతాపన అనినందుము సంగ్రహముగ వివరించి భారతీయులు భావదాస్యమునుండి విముక్తులు గావలయు నని బల్గిరి. విదేశీ ప్రభుత్వము గావించుచున్న అక్రమములను తొలగివేయుననిన దేశస్వాతంత్ర్యమునకై నడుములు గట్టి కాంగ్రెసుతో గలసి పనిజేయవలె నని బల్గిరి.

ఉపన్యాసము భారత క్రైస్తవుల సందేశించి మాట్లాడుచు భారత క్రైస్తవులు దేశభిమానము గలవారనియు, భారతభూమినియు, స్వతంత్రవాంఛ గలవారని ప్రపంచమునకు చాటవలె ననియు, వేయింటికి అగ్రగుణ భారత క్రైస్తవ సంఘ మియవకాశమును విడనాడక కిరి కొట్టి భారతీయుల ప్రతినిధి సంస్థయగు కాంగ్రెసుకు తోడ్పాటునగి స్వలాభము నాశించి యొనను విధ్వంసకర్తయను నిర్వర్తింపవలె నని బల్గిరి.

విదవ అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

తాతా ఆయిలుమిల్లు

ఇంకను నష్టములు

బొంబాయి, జూలై 6:—తాతా ఆయిలుమిల్లు నివేదికములో నింకను రు 3,22,000 నష్టము వచ్చినట్లు కనబడుచున్నది. క్రిందటి సారి నష్టము వచ్చిన రు 3,64,000 పై వడ్డీ తగులకుండునుండి నయడల కంపెనీకి 75,000 లాభము వచ్చియుండెడిది. సర్. సాహారాబు తాతాగారి అధ్యక్షతక్రింద నాటాదారులసభ నేటి సాయంకాలమున కూడెను. చాలామంది నాటాదారులు సభలో మాట్లాడుచు మేనేజిమెంటు సరిగాలేదని బల్గిరి. అంతయు కోకజము అమృతమువీడ ఆధారపడియున్నదని అధ్యక్షుడు పలికెను. మీరందరూ కోకజమును కొని మీపైపాటులనుగూడ కొనుగట్లు ప్రాత్యూహపరచిరే కంపెనీకి నష్టముండదని చెప్పెను. రేపటికిననున కంపెనీవారి అసాధారణ జెనరలు సభ జరుగునని నివేదికయందు తెలియజేయబడెను. అప్పుడు కంపెనీయొక్క ఆధికారికీడులను చక్కబెట్టు స్క్రీమును గూర్చి చర్చింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

అణిలభరణురాయిగారి విడుదల

వింటరుటను ప్రభువునకు సమాధానము

భారత్వ పత్రికా సంపాదకునకు ప్రభుచ్చేరినుండియొనెల 1-వ తేదీన నీడగున ప్రకటించిన లేఖను అణిలభరణురాయిగారు వ్రాసిరి.

“నావిడుదలవిషయమై కానున్న సభయందు గావించిన స్టేటుమెంటునందు వింటరుటను ప్రభువు కొంతవరకు స్పష్టముగ వివరించినందులకు నేను సంతసించుచున్నాను. నన్ను విడుదల జేయుటకొరకు పరకులుగా భావింపబడుటకు నేనెవ్వరికిని నట్టిమాటయు నిచ్చియుండలేదని నేను వింటరుటను ప్రభువు ఎకు స్పష్టముగ వెలిగించుచున్నాను. చాలకాలమునుండి నేను విశ్వసించుచున్న నానమ్మకముల నేను చెప్పితిని. గౌరవవంతు నాడినమాటలపై దొరతనము ఆధారపడుటకు ఇప్పుడు పరిసితులగీకరించినచో వారి అంగీకారములన నేను పరకు గావించి నట్లుగ బరిగణింపరాదు. గవర్నమెంటు మర్యాద గాపాడుటకు ఆన్యాయముగ నాకు కళంకము గలిగించుటకు పరకు నిచ్చెనని వింటరుటను ప్రభువు వచించెను. ఏదినమన ఎట్టిపరకులను నన్నుగోరకయే విడుదలజేయుటకు సర్ మాన్యుస్టీ ఫెకానన్ను నన్ను జూడ నెంట్రలుజేటునకు వచ్చెనో అంతకు చాల పూర్వమే నన్ను విడుదలజేయుటకు నిశ్చయింపబడెను. బరంపురం జెయిలునుండి ఆలిఫురం జెయిలునకు నన్ను బదలాయించుటకు పూర్వమందె యీవిషయము నాకు తెలుపబడెను. ఇందులకు వింటరుటను ప్రభు నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదనని.

భార్యలకుగల వంధ్యత్వము
కిరి దినములలో మదర్సుబడును - వివరములకు నాయుడు
The Tamil Nadu Ayurvedic Pharmacy
Post Box No. 278, Madras.

వర్క్రింగు కమిటీ తీర్మానములు

హిందూమహమ్మదీయ
సఖ్యప్రయత్నములు

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి

సంతృప్తి

కలకత్తా, జూలై 7:—కలకత్తాలో క్రిందటివారము సమావేశమైన అఖిలభారత కార్యనిర్వాహకసంఘ కార్యక్రమమునుగూర్చి విమర్శించుచు యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు నిట్లుజెప్పిరి:—

వర్క్రింగు కమిటీగావించిన తీర్మానములు హిందూమహమ్మదీయ సమస్యపరిష్కారమునకు మంచిపునాది వేసినవి. ఏ కాసనసభయందైనను హిందూమహమ్మదీయ ప్రతినిధులు ముప్పాతికమంది యేదైన మతాంతరవిషయమును ప్రవేశపెట్టుటకుగా చర్చించుటకుగాని అటంకపెట్టునెడల అందులకు రాజకీయముగ తగిన అవసరనిర్ణయము యాతీర్వాసములందు జేయబడినది. ఇయ్యది హిందూసభకును మహమ్మదీయ సంస్థలకు గూడ తృప్తికరముగ నుండగలదు. కాటట్టి యికమీద కాంగ్రెసుకు ప్రతిపాటుగా హిందూమహమ్మదీయ నాయకులు తమ తమ ప్రతిష్ఠలకు నభ్యర్థులుగ బెట్టుట న్యాయముగ నుండజాలదు. ఈతీర్మానమువలన కాంగ్రెసు విధానమునందు యెన్ని సంవత్సరములనుండియో ఆచరణయందున్న విధానమే అనుసరింపబడుచున్నది. ఇప్పుడు భారతమంతయు కాంగ్రెసులో రేకుండ కాసనసభలందు సభ్యులుగనున్న హిందూమహమ్మదీయులపై వేయబడినది. ఇప్పుడు వారికి పరిష్కాసనమును వచ్చినది.

మాలానా అబ్దుల్ కలాంఅజదు వర్క్రింగు కమిటీలో చెచ్చిన మరియొక తీర్మానము చాల ముఖ్యమైనది. ఉభయమతస్థులకును సమరసత్వమునుదురుటకు ఢిల్లీ వికమత్సమావేశమే మూలముగ నుండి ప్రచారము జరుగవలెనని ఆతీర్మానమునందు కోరబడెను. ఈ వికమత్సమావేశతీర్మానముల మూలమున భారతదేశ మంతటను యీసమస్య పరిష్కారము జేయుటకు ప్రయత్నము జేయబడెను. అన్ని మతముల యొక్కయూ, పక్షములయొక్కయూ ప్రతినిధులు కాంగ్రెసులో నున్నను బెటను న్ను బాగుగా నాలోచించి హిందూమహమ్మదీయ అల్లగులు జరుగుటను గమనించి యీవిషయముగ తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించిరి. దేశనాయకు లనిపించుకొను హిందూమహమ్మదీయ నాయకులందరూ యాతీర్వాసముల గావించుటయందు పాల్గొనిరి. చదువుకొన్న హిందువులును మహమ్మదీయులును మతవిద్వేషముల ప్రజ్వరిల్ల జేయుటలో చాల దూరముబోయిరి. గ్రామములలో సామాన్యముగానుండు హిందువులును మహమ్మదీయులును కాంతముగనే యుండి మతవిద్వేషములమాటల పెట్టుకుండ నుండుడు. కాని రాజకీయ నాయకత్వము జాతిమత సంఘటన మిన్నై అందరూ యేకాన్యముగ పనిజేయుట దేశమున కవసర మనుమాట మరచిపోవుటవలన యీమతకలహములు కారణములగుచున్నవి. అందుచేతనే వర్క్రింగు కమిటీ మూడవతీర్మానమును గావించి, సోజినీదేవి, పండిత మోతీలాలునెహ్రూ, మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారల కోకకమిటీగా నియమించి భారతీయులలో ప్రత్యేకమతాభిమానమును గల్గి అన్యమతవిద్వేషము లేకుండవేసి జాతీయతలోకమున గలుగజేయు నేర్పాటుజేసిరి.

బెంగాలురాజీసి సంతోషము

బెంగాలురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునందు గల్గిన చీలిక అన్ని పక్షములవారును నిరోధమును జూపువలన బొంబాయి రాజీసునిరసందులకు భారతదేశమందలి కాంగ్రెసు సభ్యులందరూ సంతోషింపవలసియున్నది. భారతదేశము నేతృత్వమున బెంగాలునే యెదురుజూచుచుండెను. బెంగాలు కాంగ్రెసునాలో గల్గిన విభేదములే గట్టిపడునెడల దేశమునకు మహాకష్టము వాటిగ్గియుండెడిది. బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులలో రాజీసుదురులవలన బెంగాలును దేశభక్తికార్యములకైగాక యితర ప్రయోజనములకు ప్రయోగింప బడుటైన శత్రువులయొక్కయూ, స్వాతంత్ర్యములకు లయొక్కయూ, బుర్రాక్రమీయతతోటియొక్కయూ ప్రయత్నములన్నియు కష్టముజేయబడెను. కొందరు యితరులను హిందువులనే చేపట్టెదరని చెప్పగవచ్చునట్లును, స్వాతంత్ర్యము విదేశీప్రభుత్వము ఇచ్చు యేపాఠితోషికము నైనను అంగీకరింపవలెనను దుర్భాగ్యములను బెంగాలు యేమాత్రమును వినదని నేకు నమ్మినదను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా నాయకుల రాజీ

సేనుగుప్త సాస్థాలుగారల
స్టేటుమెంటు

చెన్నపురినాయకుల అభిప్రాయములు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ సెప్టెంబరు సర్వీసు)

జే. యం. సేనుగుప్త, బి. యం. సాస్థాలుగారల కలసి యాక్రింది స్టేటుమెంటును ప్రచురించిరి:—

కృష్ణగరులో గల్గిన కొన్ని విభేదముల వలన మేము భయమును యిదివరలో నెన్ని సంవత్సరములనుండి కలసి పనిజేసిన కాంగ్రెసు నేవనుండి విడిపోతిమని కొన్ని చోట్ల దుగభిప్రాయములు వ్యాపించినవి. మా భేదములన్నియు దేశము యొక్క ప్రయోజనావసరముల ముందు తగ్గియే యుండునని యు మే ముభయములను సన్నిహితములనుపలె పనిజేసెదమనియు మామీ నిశ్చయమైనాము.

వ. రంగస్వామి అయ్యంగారి అభిప్రాయములు

వ. రంగస్వామి అయ్యంగారిలో అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి ముచ్చటించగా, దేశమంతయును ఈరాజకీయ తోషించువనియు, రాజున్న యెన్నికలలో స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమును పనిజేయుటకు దేశమంతయు కాంగ్రెసు సభ్యులకు బల మేర్పడుననియు జెప్పిరి.

సరోజినీదేవి

గోస్వామిగారు జెప్పినట్లుల యిది వాక్కులకును సప్తమన నున్న లోరగులునుండి తీవ్రముగాదని సరోజినీదేవి చెప్పెను. ఈ విషయముగ భీతగాదా పరిష్కారముగనని ఆమె కేవిధమును సందియమును లేకుండెను. ఇట్టివిభేదములున్న వితర రాష్ట్రీయులందు గూడ నీట్టి అదర్శము నవలంబించెదరుగాక యని ఆమె కోరెను.

వర్క్రింగు కమిటీ అభినందనము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘము నేడు సమావేశమై బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు విభేదములను బోగొట్టుకొని సహకారభావముతో రాజీని కరుదుర్చుకొన్నందుకు గాను అభినందించుచు తీర్మానమును గావించి యందువలన కాంగ్రెసు ఉత్సాహము విజయముగాంచునను సమ్మకమును జెప్పిరి.

భారత కాసనసభ్యులు

బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముచేత మహాదినపటికి యాక్రింది అభ్యర్థులు బెంగాలునుండి భారతకాసనసభకు నిలుచుటకు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘమున సంగీకరింపబడెను:—

బర్హాడ్ డివిజను (మహమ్మదీయతరము) అమరనాథ దత్తు.

రాహునాహి, చిటగాంగు డివిజనులు (మహమ్మదీయతరము) సర్వేంద్రచంద్రమిత్ర.

చిటగాంగు డివిజను (మహమ్మదీయము) మాన్యు అమానతు ఖాను.

ప్రెసిడెన్సీ డివిజను (మహమ్మదీయము) మాన్యు బ్రహ్మచారి శోగ్గు.

(ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా పోలీసు పరిపాలన

కలకత్తా, జూలై 7:—క్రిందటి సందర్భము కలకత్తా యందు భయోత్పాతములు కలిగించుచున్నందున ప్రభుత్వము జరిగలేనియొక అట్టివారి చర్యలన్నియు ఆచరణమును దొంగతనముగా సంపాదించుటగాను వివక్షకరమున కడగియుండునని చెప్పుటలోనే పరిపాలనావిధులు బెంగాలు పోలీసులందరూ యొక తీర్మానము చేపట్టచున్నది. ఈ సేవకు బట్టె చాలామంది తీసింపబడిరి. మహమ్మదీయులలో భూభావనకలయుండు పరిసరు బయటికి తీయు విషయమై క్రిందటి సందర్భమున కలకత్తా ములు పెరిగెను. (ఆ. ప్రె.)

(ప్రకటన

బింబదర్శినియను నూతన పుస్తకమును నేనువ్రాసి అచ్చు వేయించుటకు ఛీద్రపరచి యుంటిని. ఇపుడా పుస్తకము నెవరో అపహరించిరి. ఈ పుస్తకపు సర్వస్వాతంత్ర్యములును నాకు గలవు. బాడలు తెలిసినవారు నాకు తిరిగి నాగ్రంథమును అందజేయుటకు వేడుచున్నాను. ఈగ్రంథము ప్రకాశయోగమును జేసిదేవారిమీద తినచర్య నడిపింపబడును.

యె. గోపాల్,
ఆర్టిస్టు, ప్రాసెస్ ప్రింటర్, ఆపరేటర్,
ఆంధ్రప్రదేశ్, మదరాసు.
ఈ పుస్తకమునందు ప్రాసెసు బ్లాకులను కేసెడి విధా
నము బొమ్మలతో సవివరముగ గలను.

1926 నం॥ జూలై నెల 8 వ తేది గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	వృత్తిగత 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పడియుండు తుల్యము.
గోపాల్ పూర్	82.8	78.2	...	1.99	— 5.28
వికాఖపట్టణం	82.9	77.6	0.01	5.41	— 0.46
కాకినాడ	83.9	76.2	0.07	8.69	+ 2.21
మచిలీపట్టణము	85.7	77.5	0.46	4.30	— 1.72
కర్నూలు	90.2	74.3	0.01	2.86	— 1.23
బళ్లారి	82.6	73.6	0.05	2.65	+ 0.09
అంనతపూరు	0.03	5.47	+ 2.56
కడప	96.9	75.6	0.11	6.04	+ 2.09
నెల్లూరు	91.3	76.1	0.87	3.58	+ 1.40
మద్రాసు	90.0	79.2	...	1.65	— 1.28
కడపూరు	92.1	78.6	0.04	1.32	— 0.97
నీలము	83.4	70.6	0.07	4.38	+ 0.18
కోయంబుత్తూరు	78.7	68.3	0.86	1.77	— 0.24
తిరుమనాపల్లి	95.1	74.4	0.04	1.94	+ 0.11
నాగపట్టణము	91.1	76.3	0.31	0.82	— 1.50
మధుర	94.2	78.0	...	1.20	— 0.80
పాంబన్	85.3	79.9	...	0	— 0.29
తిరునల్వేలి	0	— 0.62
తిరువేండ్రము	83.0	74.3	0.88	12.35	— 3.28
కొచ్చిన్	84.1	71.5	2.27	42.74	+ 7.24
కాలికట్టు	78.0	70.9	3.84	45.42	+ 2.90
మంగళూరు	82.5	73.1	2.91	45.43	— 2.88
బెంగుళూరు	71.3	64.3	0.24	3.00	— 0.99
మెర్కాట	— ...
కొడైకనాల్	62.2	53.0	0.09	3.63	— 1.76

సర్కారులు:—వర్ష పాతము సాధారణముగ నున్నది. విశాఖపట్నములో 1.01 మిల్లీపట్నములో 0.46 వర్షించెను. కాకినాడలో చినుకులుపడెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ. పగటివేడిమి 51 నుండి 9 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో 0.11 ఇంజిలీచును. తక్కినచోట్ల చినుకులుబడెను. బళ్లారిలో మేఘములు పలచగనున్నవి. తక్కిన చోట్ల దట్టముగనున్నవి. బళ్లారిలో పగటివేడిమి 9 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలులో పగటివేడిమి కడపలో రాత్రివేడిమి 2 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 0.39 సర్పిలము. కడ
లూరులో చినుకులు పడెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. నెల్లూ
రులో ఆర్ద్రత చాల తక్కువ. ఇచట రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు
తక్కువ. పగటివేడిమి $4\frac{1}{2}$ నుండి $8\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధాని చాలభాగమున వర్షము కురియవచ్చును.

పాతవరగా ప్రస్తావన.

రాజా పానుగలు
పూనాసన్నానములు

పూనా, జూలై ౮:— కార్యక్రమమునందు ఆకస్మికమైన మార్పు గలుగుటచే పానుగలు రాజాగారు నిన్న సాయంత్రం కాలము మెయిలులో 7 గంటలకు పూనాలో దిగిరి. పర్షియన్ లపరిమితముగా కురియుచున్న ను వారికి స్వాగత మొసంగుటకు స్తేషనువద్ద చాలమంది సమావేశమైరి. లైలుబండి ప్లాటు ఫారము మీదికి రాగానే హస్తధ్యానములు చేలరేగను. పూనా బ్రాహ్మణేతర పక్ష నాయకుడు బాబురావు జాధేగారు హస్తీ సమ్యులకును ఇతర ప్రముఖులకును రాజాగారి నెరింగించిన పిమ్మట దాదాపు 20 ప్రజాహితీ సంఘముల తరపున రాజాగారిని పుష్పమాలాలంకృతుని చేసిరి. ఆసంఘములందు ముఖ్యమైనవి:— పూనా బ్రాహ్మణేతరకర్ణాటక సత్వోద్యమ సంఘము, నిమ్నజాతుల మిషను, దక్కన్ మరాఠా ఉద్యమకేంద్ర సొసైటీ. ఈసంఘములయొక్క ప్రతినిధులలో కాలాహరీ యం. యల్. సి., బాగడే, కె. యన్. గుప్తా, కె. ఇ. జోషి మ్యునిసిపల కౌన్సిలరు, విజయమరాఠా సంపాదకుడు, శ్రీపతిరావు సింధే, జవాల్కరుగార్లుండిరి. ఆరాత్రియే భారత బంధుసమాజమువారు సన్మానపత్ర మొసంగగా సాంఘికోద్యమమును ప్రారంభించి జ్యోతిరావు గావించిన పనులను నువ్వేరాష్ట్రమునంతను జూచుచున్నానని రాజాగారు బహులు చెప్పిరి. పిమ్మట రాజాగారు మోటారులో వెల్లి శ్రీమంతు ఖాసేసాహెబువారుగారి అతిథులుగా ఫాల్గునులజ్ఞిలో నుండిరి. యావద్భారత బ్రాహ్మణేతర పక్షనిర్వాహమునుసూచి చర్చించుటకు బ్రాహ్మణేతర పక్షనాయకులు నేడు సమావేశమగుదురు.

(అ. ప్రె.)

సిద్ధా, జూలై ౧:—బానుప్పహిత్య సేదు విచారణకు వచ్చెను. ముద్దాయి సేరమును అంగీకరించెను. హాల్మునారీచే నా బాధనొందినట్లును చెప్పెను. న్యాయవాది తన కక్కరలేదనియు సాక్షులనుకూడ పిలివరాదనియు చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

65వ రోజు ముద్రానానికి 51 దినములు ఉపవాస

వతము

కొలంబో, జూలై 8:- సదయూరు అను బాప్టు తమిళ దేశీయుడు 60 ఏండ్ల ముదుసలి కొలంబోలో నొక పిండూ దేవాలయమునందు అత్యద్భుతముగ ఉపహాసవ్రతము బూసెను. నేటికి 41 దినమునుండి ఆహారము గైకొనలేదు. ఇంకను శుక్రవారము 51-వ దినము ముగియించరకు, అట్లే యుండు నేత్య యిచ్చెను. వ్రతము పూర్తియగువరకు కారణము జెప్ప నిరాకరించెను. దేవతావిగ్రహములు (సాలగ్రామములు) కడిగిన నీరు మాత్రము త్రాగుచు ప్రాణము నిలుపుకొనుచున్నాడు. సదయూరుగారు సింహాళమునందును ఇండియాలోను గల పుణ్యక్షేత్రములన్ని తిరిగి వచ్చెను.

దక్షిణాఫ్రికా వర్ణవిభేదపు బిల్లు

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ అసమ్మతి తీర్మానము

కలకత్తా, జూలై 8:— కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము సేషింగును యొక్కింది తీర్మానమును గావించెను:—

దేశములో నెంత అసమృద్ధి బయలుదేరినను భారత ప్రభుత్వము రాయబారమునుబంపినను దక్షిణాఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వ మింకను వర్ణభేదపుబిల్లును గావింప ప్రయత్నించుచుండుటను గూర్చి అఖిల భారత కార్యనిర్వాహకసంఘము ప్రబలమగు నసమృద్ధిని చెల్పుచు, యీబిల్లుయొక్క ఉపద్రవకర, విమత్యుల్య నిబంధనలన్నియు నిరోధించుటకు దక్షిణాఫ్రికా భారతజాతిజేయు సంరంభము నందు దేశమంతయు తోడ్చుచున్న దని హామినిచ్చుచున్నాము.”

(မ. (ခ.))

“వేదము లెంత హెచ్చింపబడెనో అంతవరకును యింటి అద్దెలు దెరిగెను. శాసనపథిలందు మీరేమి జేసితిరి? లేక మీరేమిచేయ నున్నారు?”

డా॥ మొదటియారు:— కార్మిక ప్రజల దీక్షాస్థితిల కుప
చారము జేయుటకు మేము పెక్కు దారుల నియమించితిమి. నగర
మందు అద్దెలిచ్చి నివసించువారల రక్షించుటకు మేము చట్టము
ప్రవేశపెట్టితిమి. విద్యుచ్ఛక్తి దీపములచే రోడ్లల బ్రకాశింప
జేయుచున్నాము. రోడ్డు కంకరజేయించుచున్నాము.

ఇంతటితో దాక్తురు మొదలియూగారి బాబితో అంత
మగుట మిక్కిలి విచారకరముగ నున్నది. ఘనకార్యముల
ప్రకటన గావించుకొనజాలమికి ఆయన యొంత చిన్నబోయి
యండెనో “హైకోర్టును మార్చిపే దీపములుగలవు. మా
డివిజనులకు దనుచేసి పరీక్షించుడు. బాహ్యదంబరముకొరకు
కార్యములు జరుగుచున్నవి అని సభికులు సగౌరవముగ నాడు
ముతో బిచ్చుల మిక్కిలి ప్రారముగనున్నది. ఇంతటితో డా.
మొదలియూగారికి విశేషదయము గలుగవలయును. జింబాల
రాయనికై నను యంతటితో దలపంపుగలుగవలయును. ధగధ
గాయమానముగ శక్తికైరియుట భవన మెక్కడ బీదవారి బస్తీ
ఎక్కడ పుష్కలముగా భోజనపదార్థములచే క్రుంగిపోవుచున్న
మంత్రుల భోజనపు మేజాపద్ధతి ఆకలిచే మాడుచు రోగములచే
బాధింపబడుచు మరణాస్థయుందున్న బీదలమాట పరమ అసహ్య
కరము “మా కొరకు మీ రేమి మహాకార్య
ముల గావించితిరి” ఈవాక్యధ్వని బహుబయంక
రముగ నున్నది. “మాకొరకు మీరేమి చేయగలరు” అని ప్రశ్నిం
చుట సమంజసముగ నుండును. నగరమందు పాటకజనము నివ
సించు భాగములు (స్ట్రమ్మ) పల్లెటూరు ప్రాంతములు పొడైన
ట్లుగ అరాచకముగ నున్నవి. దారిద్ర్యము దేశమంతయు వ్యా
పించినది. నిర్భాగసమస్య మహాగొప్పసమస్య. విద్యాధికుల ధీశక్తిని
ఊహితక్షిని నైతవది తట్టెపరచుచున్నది. సంపూర్ణమౌషధము
ముతోగాక యేనో యొకరిరిని మనిపూని మారడికాయ జేయు
ట నీసమస్య పిలువదను. ఈసమస్య బరిష్కరించెమనుట.
అధికారవర్గము దయాధర్మముగ నొసగిన కబళములచే సమస్య
యొక్క అంతుఅంతునను బరిష్కరింప బూనితిమనుట శుద్ధ
బూటకము. భైతమనిపాత్ర ప్రపంచముం దిప్పటి కీసమస్యను
బరిష్కరింపజేయ. మంత్రుల రోల్సురాయిన్ మోటారుకారులు
మొత్తగ జూరుటకు యిచ్చట రోడ్డు కంకరిజేయుట, గర్విష్టులకు
అధికారవర్గ అధికారము బడసి అచ్చట నొకనూయ ద్రవ్యం
చుట యీ ప్రయత్నములు నిర్భాగకార్యక్రమములోని వనట
సత్యమునకు మిక్కిలి వ్యత్యాసము.

సాంఘిక మంత్రిగ్గ బూచిని దేదరించి చంపుటకు యధోచిత సహకారమంద్రీవర్తయ స్థాపింపవలయునను కేకలు వేయుటనున్నవి. సర్ ఆబ్దుల్ రహీం వంటివారు మంత్రిగా నుండి యెంత శక్తిసాధక కృత్యములతో ఉపకారముల నొందె దనో అంత ఉపకారములనే యధోచితసహకార మంత్రియు బాంధవగణుని స్వయముగ నెరుంగవలయును. "పూర్వోన్మయము

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ అనమ్మతి తీర్మానము
కలకత్తా, జూలై 8:— కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక
సంఘము సేదీకను యొకించి తీర్మానమును గావించెను:—

తిరువల్లి క్షేత్ర విషాదవిచారణ

ఆస్పత్రిలో భర్తాంబ తెలిపిన వివరములు

లేడిడాక్టరు సాక్ష్యము

తిరువల్లి క్షేత్ర విషాద శేర విచారణయందు, డాక్టరు పారుకుట్టి అమృతగారు సాక్ష్య మొనగను, ఆస్పత్రియందు భర్తాంబ తనభర్తపై నారోపణలు గావించును చెలిపిన విషయముల వివరించెను.

ఈ కేసునందు ఎల్. ఆర్. కళ్యాణరామయ్య అను నతిదు జూను 18 వ లేడి రాత్రి తనభార్యయగు 18 వత్సరముల బాలికపై కిరోసినునూనెను పోసి అగ్ని ముట్టించెననియు అందుచే అతడు కూనీసేరమును తీగ కూనీగాని, హత్యతో సమానమైన శిరమును గావించెనని పోలీసువారు చార్జి పెట్టిరి.

రుక్మిణమ్మ క్రాసుపరీక్ష

భర్తాంబ తల్లియగు రుక్మిణమ్మను ముద్దాయిత్వపునకిలు నిన్న సాయంత్రము క్రాసు పరీక్ష చేయగా శేరు కాపురము పెట్టిన తరువాత తన కూతురు ముట్టుయినపుడుమాత్రము ముద్దాయి భోజనమునకు దమయింటికేనచ్చుచుండెడివాడని తెల్పెను. ముద్దాయియు భార్యయు జాల అనోన్యముగనే యుంటూఉండెడి వారు. ముద్దాయి తనను కష్టపెట్టుచుండెననిభర్తాంబ ఎప్పుడు చెప్పలేదు. భర్తమాట మీరక ప్రవర్తింపు చుండవలసినదని తా నెప్పుడును భర్తాంబకు చెప్పుచుండెడిది. అగ్నిప్రమాదము సంభవించిన రోజు రాత్రి తాను ముద్దాయి గృహమునకు వెళ్లినపుడు అచ్చట జరిగిన విషయముల గురించి తన కెవ్వరును తెప్పలేదు. నివాసమును పెరంబూరునకు మార్చుటనుగురించి తనకూతురెవ్వరును తనతో చెప్పలేదు. ముద్దాయి భర్తాంబను నిప్పు ముట్టించుటకు కారణ మేమియు దనకు కనపించదు.

డాక్టరు పారుకుట్టి అమృతగారి సాక్ష్యము

గోపాపన్నత్రయందు డాక్టరుగ నున్న పారుకుట్టి అమృతగారు తరువాత విచారింపబడిరి. భర్తాంబను గోపాపన్నత్రకి దీనుకొని నచ్చినపు డామె కీమెయే వైద్యపర్యయమొనర్చెను. తనభర్త తనపైకి రోసి నూనెను పోసి నిప్పు ముట్టించెనని భర్తాంబ ఈమెతో చెప్పెను. భర్తాంబ తల్లిశనివారమురాత్రి 8 గంటల నుండియు రోగినవద్దనే యుండును. మరునాడుదయము 6 గంటలకు సాక్షి తిరిగి వైద్యశాలకు వచ్చునప్పటికి, భర్తాంబ మేదవకుచుండెను. ఉదయము 9 గంటలకు అస్పత్రేంటు కమిషనరు రోగికపైన భర్తాంబ నుండి తానే వాఙ్మూలము దీనుకొనెను. భర్తాంబ చెప్పినట్లు కాలియుండుటచే, వాఙ్మూలముపై నామె సంతకమును దీనుకొనలేదు. రెండుదినములకు పూర్వము తనభర్త తనతో పట్టాడెననియు, అప్పుడు క తిలో నరికి చంపెననియు బెదరించెననియుగూడ భర్తాంబ సాక్షితో చెప్పెను.

ముద్దాయి తరపు న్యాయవాది, ఈస్టేటుమెంటును సాక్ష్యముగ దీనుకొనుట కాక్షేపించుచు, ఆస్టేటుమెంటు అంగముననుటచే సాక్షిచేసినవర్తబడిన భాషాంతరీకరణముగాని, భర్తాంబ చెప్పినదిగాదనియు చెలిపెను.

ఆకిందటి దినము తనకు జ్వరమువచ్చినటులుండుటచేతన పుట్టినింటనే యుంటినియు, ఇంటికి వెళ్లలేదనియు, ముద్దాయి సాయంత్రము వచ్చి, కో ప గిం చె న ని యు గూ డ భర్తాంబ సాక్షితో చెప్పెను. తనతో పండుకొన లేదని ముద్దాయికోపబడి, పుట్టినింటికి పోవలసినదని బెదరించెననియు ముద్దాయి తనపై కిరోసినునూనెనుపోసి నిప్పుముట్టించి బయటవెళ్లి కూర్చొనెను అనిగూడ భర్తాంబ చెప్పెను. అంతట నామె కేకలుపెట్టగా ఇంటిలోనున్న ఇతరులు పరుగెత్తుకొని వచ్చిరి. వారిలోపాటు తనభర్తగూడ వచ్చెను. ఇవి భర్తాంబ చెప్పిన విషయములు. అస్పత్రేంటు కమిషనరు రోగికపై వానిని సాక్షియే భాషాంతరీకరించి అంగమున వ్రాసెను. వాఙ్మూలము నొసగునపుడు భర్తాంబస్వల్పమాలానే యుండెను. ఈవాఙ్మూలమును ముగించునరకి 2 వ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు వచ్చి మరియొకస్టేటుమెంటు తీసుకొనెను. ఆస్టేటుమెంటు ముగియు వరకామె స్వల్పపాదస్థిభోయెను. కొన్ని నిమిషముల తరువాత ఆమెకు తిరిగి స్వల్పమాలా వచ్చెను. అప్పుడావాఙ్మూలము సరిగయ్యదని ఆమె అంగీకారమును చెలిపెను. 19 లేడి శనివార ముదయము 10 గ. 40 నిలకు భర్తాంబమరణించెను. సాక్షియే శవపరీక్ష యొనర్చెను.

పరుకుట్టి అమృతగారి సాక్ష మింకను ముగియలేదు. ఇంతలో కోర్టువారి దినమునకు లేచిరి.

పరుకుట్టి అమృతగారు ఈ దినమున నింకను ప్రాసీ క్యూటింగు ఇకోస్పెక్టరు ప్రశ్నలకు సమాధాన మొనగను, భర్తాంబ గుండెచెదరి మరణించెనని నుడిపెను. ఆమె మంచి శరీర భార్యముగల బాలికయే. ఆమెను వైద్యశాలలోనికి దీనుకొనినపుడు ఆమె శరీరముతయొ కాలినమచ్చలు గలవు. ఆమె భుజము

నుండి చేతులవరకును, అరిచేతులను, మొగము, బిభు, ఎడమ మోకాలుపైన లోడవరకును కాలిన మచ్చలు గమనించెను.

క్రాసు ప రీ క్ష

పరుకుట్టి అమృతగారు ముద్దాయిత్వపునకిలు క్రాసుపరీక్షకు ప్రత్యుత్తర మొనగను దానిదివరకెప్పుడును, మరణ వాఙ్మూలమును దీనుకొనియుండలేదని తెలిపెను. ఇదియే ప్రథమము. భర్తాంబనుండి మరణ వాఙ్మూలమును దీనుకొనినపుడు, తాను కొన్ని ప్రశ్నల నడిగెను. పోలీసు అస్పత్రేంటు కమిషనరు మరికొన్ని ప్రశ్నలడిగెను. ఆమె తమిళమున దొడగిన ప్రత్యుత్తరములను కమిషనరు తాను గలసి అంగములలోనికి భాషాంతరీకరించిరి. కోర్టువారియెదుటనున్న స్టేటుమెంటు ఆదే. భర్త తనను హింసించుచుండెనని తన బంధువులతో చెప్పినట్లు ఆమె చెప్పలేదు. తాను భర్తతో పండుకొనుట కిచ్చగించుటలేదని తనభర్త తన పినతండ్రితో చెప్పెననిగాను ఆమెచెప్పినది. ఆమె ముద్దాయి తో నివసించుట కెక్కువ ఇష్టపడుటలేదని అతడు తనతండ్రితో చెప్పెననిమాత్రము చెప్పెను. భర్తాంబ వాఙ్మూలము లాసపవరకు స్పృశకముతోనే యుండెను.

అంతటితో కోర్టువారు ఫలహారములకు లేచిరి.

ఆంగ్లో హైందవునకు మూడు నెలల కఠినశిక్ష

ఉద్యోగము లిప్పించెదనని మోసగించుట

మదరాసు, జూలై 6:—ఉద్యోగముల నిప్పించెదనని డబ్బాపుచ్చుకొని మోసగించిన శేరమునందు చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారిదిసమున తీర్పుచెప్పిరి. ఈ కేసునందు ఎల్. ఆర్. కొల్లిస్సు అను ఆంగ్లో హైందవుడు ముద్దాయి ఇతడు వారై పత్రికా నిర్వాహకుడ ననియు ఆంగ్లో హైందవ సంఘసభ్యుడ ననియు చెప్పుకొనుచుండును. కొన్ని దినములకు పూర్వ మితడు, ముగ్గురు ఆంగ్లో హైందవులకు, తిరుమనాపల్లియందు దుర్ద్యోగముల నిప్పించెదనని చెప్పి ఒకరినద్దవండ్ల రు 150 ఇంకొకరి వద్దవండ్ల రు 100 లు మరియొకరి వద్దవండ్ల రు 50 లును పుచ్చుకొని తిరిగి కనుపడలేదు. మేజిస్ట్రేటు మొదటి మోసమునందు ముద్దాయి నిర్దోషియని ప్రకటించి మిగత రెండు శేరములక్రిందను దోషియని నిర్ణయించెను.

ముద్దాయి ఈసమయమున లేచి తాను పెద్దకుటుంబము గలవాడననియు, అందుచే కోర్టువారు కరుణించి బయటాప వలయుననియు ప్రార్థించెను.

మేజిస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పుచు, ముద్దాయికి ఒక్కొక్క శేరముక్రింద మూడేసి నెలల కఠినశిక్షను మొదటి శేరముక్రింద రు 100 ల జరిమానాను రెండవ శేరముక్రింద రు 50 ల జరిమానాను విధించెను మొదటి జరిమానాను చెల్లించనియెడల ఆరు నెలలును రెండవ జరిమానాను చెల్లించనియెడల రె నెలలును జైలును నందుండవలెను.

జరిమానాను వసూలు జేయునెడల నది పార్టీల కొనగ బడును.

నోటిసు

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో

Between O. S. No. 25/24 E P 69 of 25
డిక్రీవా:—గుజ్జరు యమ్యూకీ వగయిరా సా 11 యే లూరు

And

ప్రతివాదులు.—శ్రీరాజా బొమ్మనేవర సత్యనారాయణ వరప్రసాద రావుబహద్దరు జహంగీర్ నగరు ఆఫ్ సౌత్ కన్యాదుర యా నెంబరు 1 ప్రతివాదిగారి తాలూకు విలువగల చరార్తి బందరు జిల్లా కోర్టులో 19-7-26 లేడినిన్ని తోట్ల వల్లూరు కోర్టులో 26-7-26 లేడినిన్ని కోర్టువారివలన వేలము జేయబడును.

తోట్లవల్లూరులో వేలముకాబడే ఆస్తిలో గట్టియేనుగు దంతములు, వెండిచేతులుగల యేనుగు అంబారియున్న, అంబారి జూలున్న, వెండిగిన్నెలున్న, పళ్లెములు, చెంబులు, బిందెలు గంగాశములు మొదలగు పలువిధముల వెండిసామానులున్న, యనుపతెట్టెలున్న, తోలు పోర్టుమెంటోలున్న, జోగు గర్రములబండి, గుర్రములు, విలువగల రెండెట్లబండి, జత మొనూరు యెద్దులున్న, కుప్పీలు, బల్లలు అనేకరకముల సామానులు వున్నవి.

బందరు జిల్లాకోర్టులో వేలముకాబడే ఆస్తిలో డైముగు మోటారుకార; విలువగల ఆలారం గడిమారము, ఫోటోలు, కుప్పీలు, బల్లలు, వస్త్రాల సామాను లున్నవి.

బందరు, } ముసుయారి నెంకటరామయ్య
7-7-26 } B. A. B. L.
వాదులతరపున వకీలు

వర్ణవిభేదము

మహాత్ముని మొదటి యనుభవము

రైలుబండినుండి క్రిందికి లాగబడుట

అహమ్మగావాడు, జూలై 6:—నవశీవను పత్రికలో మహాత్ముడు శేడు వ్రాసిన స్వీయచరిత్రయందు బ్రిటోరియాకు బోవుచున్నప్పుడు తమకు రైలు బండిలో కలిగిన మొదటి యనుభవమును చెబుచున్నాడు. వారివద్ద మొదటి తరగతి టికెట్టున్నను ఆబండి ఖాళీలేని చివరతరగతికి పోవలసిన దని ఒక ఆఫీసరువచ్చి మహాత్మునడిగెను. గాఢిగారు వెళ్లనని చెప్పగా బయటికి లాగి వేసెను. అంత మహాత్ముడు చివర తరగతిలో వెళ్లుటకు నిరాకరించి బండి కదలుచున్నప్పుడు ప్లాటుఫారముమీదనే క్లిసిలువబడెను. ఆ చరిత్రాత్రియందు మహాత్ముడు చెయిటింగురూమునందుండి యొకనిశ్చయము చేసి కొనెను. మహాత్ము డిట్లుచెప్పుచున్నాడు. “నామ్మాటినిగురించి నేను తెలంచితిని. నాహాత్ములకు నేను పోరాడవలెను. లేదా అవమానముల నన్నింటిని సహించుచు బ్రిటారియాకుబోయి శేనును ముగించుకొని యింటికి రావలెను. కేసును ఎదటిచెట్టి పోలిపావుట పీరికితనము. నావిపక్ష మరియొక పెద్దరంగమునకు చిన్నాడు. అదేవనగా వర్ణవిభేదమైన మ్యూరంగము. నా కేమిరలు మున్నయెడల దానిని రూపుమాపుట కువయోగించి నేను బాధపడవలెను. నాబాధను తొలగించుటకు సరియైనమందు వగ విభేదముతో పోరాడుటయే. ఈ తీర్మానమును గావించుకొని మహాత్ముడు ప్రయాణమును సాగించెను. (ఫ్రీప్రెస్)

కలకత్తా టిన్ రేకులకంపెని

మరికొంత కాలము రక్షణము గోరుట

టూపుబోర్డు కలకత్తా సాక్ష్యవిచారణ

కలకత్తా, జూలై 7:—1924 సంవత్సరపు ఉక్కు పరిశ్రమ రక్షణకాసము ప్రకారముగ తిగవత్సరపు పరిశ్రమకు 1927 మార్చి 31-వ లేడి అనంతరమునుండి రక్షణము నీయుట ఆసహ్యము లేదా యని నిర్ణయించుటకు కలకత్తాయందు సమావేశమైన టూపు బోర్డు యెదుట కలకత్తా టిన్ రేకులకంపెని తాలూకు టాన్ వెండు, ఫోర్ట్స్, ఫార్ కాన్ గార్లసాక్ష్యమిచ్చిరి. టిన్ ప్లేటు పరిశ్రమ వైశిష్ట్యముగలదనియు, మరికొంతకాలము పరిశ్రమకు రక్షణ కావలసి యున్నదనియు, యిలావున పరిశ్రమయందు పనిజేయుచున్న కార్మికులు బాగుగ పనులం దారి తేరదరనియె, భారతదేశపరిశ్రమలందు తయారు జేయబడి యున్న పదకొండు యిలావున పదవలసియున్నదనియు పాటులు చేర్చిరి. ఈసంవత్సరము మొదటి మాడుమాసములలో 18,000 పెట్టెలు తయారు జేయబడెననియు గత సంవత్సరము దీమాకునెలలందును 16,800 పెట్టెలు మాత్రమే తయారుయ్యబడియు, పారిశ్రామిక యిబ్బందులు, ప్రమాదములు సంభవించనియెడ యీసంవత్సరమును తయారుజేయబడు సరకు గత సంవత్సరము పోకు సంతృప్తి మించుననియు సాక్ష్యముల చెప్పిరి. కంపెని పునోభివృద్ధి నిబ్బరము గనున్నను, యీచేతకుండు నూతన పరిశ్రమలందు పరిశ్రమసామగ్రివరకును, పరిశ్రమం రైలపనులందును కార్మికుల పరిశ్రమ బాగుగ ఆలవాటుపడవరకును పరిశ్రమపరిక్షణమొనంబు ఆవశ్యకమని సాక్ష్యము నుడచిరి.

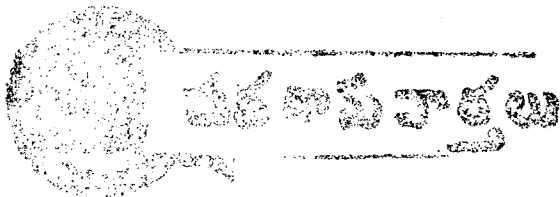
అధ్యక్షుడు:—తుదకు రక్షణ మనవరము లేకుండ పరిశ్రమ సుక్ష్మీకముగ సాగగలదా యనునది మేము నిర్ణయింపబడుచును. ఈవిషయము నిర్ణయించుట ముడిపదార్థముల చెల్లెనాధారక జేయున్నది. తాలానర్సుధరకు మీకు ముడిపదార్థములు సుప్రయితరలకు తగినంత రక్షణము మేముసంగిననో, రక్షణము మీకు అయిదుసంవత్సరములవర కవసరములేదు కాని మీకు ముడిపదార్థములవిషయమై అధికముగ ఆలోచించి ఖరీదుజేయవలసి ప్రజలు దలించెదరు. పరిశ్రమ దానియంతటనది స్వతంత్రత కొనసాగింపబడవలసిన మీరు జెప్పజాలరు.

ఫోర్మగవర్ (సాక్షి):—అధికవలయనశమి?

అధ్యక్షుడు:—దేశమందు ఆస్తికమునకు న్యాయధరకు సహకారము, అనగా ఎవరుపుట్టుపాటుగాక దొరతనమునకు తెచ్చిపంపిన నుంకము ధరయందుజేరియుండుట. ప్రస్తుతము యీ సాగ్రముగాను. కట్టిబున్ననను రు 90 లు యిప్పురూకు ముందున్నాడు. ఆధికధరకు నూములుగ గొనినచో రక్షణము మొచ్చును.

సాక్షి:—జావును.

అధ్యక్షుడు:—మీరు మీఆభిప్రాయము ప్రకారముగోరువలె రక్షణము మొత్తము పొచ్చువచ్చును. సాక్షి:—అవును (ఆ. ప్రెస్)

చేతనాపితృలు

చేతనాపితృలు యను యముని పేరటిలో నూతి యయి... (అ.ప్రె.)

రాజమహేంద్రవరమునందలి శ్రీరామ బాలభక్త పుస్తకభాగదాతాగారు శ్రీశ్రీమహావీరేశ్వరమహాపండిరి పీఠస్థాని గారి మాన్యులతో 1926-7-26 తేదీన...

రాజభోక్తలు:-- గౌరీ మార్గము బాంధ్యుగారు, పాపపుణ్యకన్యకలు లాభంగారు, పి. ఎల్. మారుగారు, పాపపుణ్యకన్యకలు లాభంగారు, ప్రభాకర తంపసుగారు, నేడున యయిన పట్టిరి.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము 'కాన్వోకేషన్':-- ఈదినివీతి ప్రభుత్వప్రకటన వెలువడినది:-- మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము పట్టుదానోత్సవమునందు ఆగస్టు 19 వ తేదీన ఉపన్యాసము నొసంగుటకు గౌరీ సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు అంగీకరించినట్లు ఛాన్సలరు గవర్నరుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

మనమోహన ఎస్. రంగసామినాయునివారి ఆలందూర్ శ్రీ రాధాకృష్ణనభ:-- చెన్నపురి పెద్ద నాయునిపేట ఒత్తవాడబియ్యంలో 1926 వ సం॥రం జూలై నెల 8 తేదీ గురువారము రాత్రి 9-30 గంటలకు వైభవవారి వలన (నిన్నటిపత్రికలో కనుపరచిన శ్రీమద్ రామాయణము నిలుపబడి దానికి బదులుగా) శ్రీమద్ భాగవతమున ఒక భాగమున ప్రహ్లాద ఆగ్నిచరిత్రము అతివిమర్శగా జరుపబడును.

శాసనసభ నియోజకవర్గము జాబితా:-- చెన్నరాష్ట్ర శాసనసభకు విశ్వవిద్యాలయ నియోజకవర్గము (ప్రిలిమినరీ) జాబితా జూలయి 6 వ తేదీ గతములో ప్రకటించబడినది. ఇందు తొలుపేర్లు తొలగింపబడినట్లుగాని, తప్పు ప్రకటించబడినట్లుగాని సందేహముగలవారు లేక తొలగింపగోరు వారు మార్పుజేయు అధికారులకు తెలుపవలెను. ఆగస్టు 8 వ తేదీలోపల రిజిస్ట్రారుగారికి తెలుపవలెను. మార్పుజేయు అధికారులు ఆక్షేపణలన్నింటినీ ఆగస్టు 16 వ తేదీ 8 గ. సెనేటు మంజూరుచేయవలెను.

గంజాము పోలీసుస్టేషనుల మార్పులు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారు గంజాముజిల్లాలో కొన్ని పోలీసు స్టేషనులను తీసివేయుటనుగూర్చి కొన్నింటిని సర్కిలు మార్పుటనుగూర్చి కొన్ని సూచనలు చేసిరి.

(1) కాకినాడ స్టేషను పర్లాకిమిడినుండి కికాశం సర్కిలు కు మార్పుట. సా రొ కో ల స్టేషను శ్రీకాకుళం నుండి పర్లాకిమిడి సర్కిలుకు మార్పుట. (2) కొడ శ స్టేషనుకు బయలుగ ఆస్కాసర్కిలునుండి హింజలి స్టేషనుకు మార్పుట. (3) పద్మనాభపురం శ్రీ కాకుళం టౌను స్టేషనుకు ఎత్తివేయుట. (4) సరి బుజ్జలి పీఠ మంజుల స్టేషనులను టౌను బాన్సులుగను, అముదాలవలన టౌను బాన్సులు స్టేషనుగను మార్పుట (5) గురంతిలో (క్రొత్త స్టేషను) పేట్టు. (6) కుప్పాపాకంకి, గంజాము, పండితగాము, మజగడా కలిసిపర్లుం టౌను, పోట్లలను తీసివేయుట (7) తింగిళ్ల పేట్టులో స్టేషను స్థాపించుట ఈమార్పులవలన రూ 21,660 ఖర్చు కల్గును.

ప్రభుత్వమువారు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారి సూచనల నామోదించిరి. అనంతరము ప్రకటనలు వారిని గావించ గోరిరి. దీనివలన ఆర్థికముగ నేమి మార్పులు కలుగనో వివరముగ తెలుపగోరెడి. (ప్రభుత్వప్రకటన)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము సెనేటు ఎన్నికలు

ఆంధ్రసెనేటునకు వివిధభాషా ప్రతినిధులుగ ఉద్దేశపడు మహారాష్ట్రామహావ్యవస్థాపకుడు ఉమా రుసా హేబుగారు ఒరియాభాషకు శ్రీమాన్ మధు సూదన మహాపాత్రోగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

* * * గంజాముజిల్లా స్థానికసంఘముల ప్రతినిధిగ అప్పిగల్ల సూర్యనారాయణమూర్తిగారు సెనేటుసభకు ఎన్నుకొనబడిరి. ఓట్లవారము. ఎ. సూర్యనారాయణమూర్తిగారు 60 రా. సా. ఎస్. ఆదినారాయణరావునాయుడుగారు 55, శశిభూషణరథోగారు 14.

* * * రిజిస్ట్రార్ గ్రామ్యవీటుల ప్రతినిధులుగ 15 గురిని ఎన్నుకొనవలసియున్నది. ప్రతిఒకరు ప్రతిఒకస్థానమునకు ఒకరిపేరు సూచించవచ్చును. ప్రతి నామినేషను వేరొకటేటరు బలపరుచవలెను. అట్లు నామినేటు చేయబడువారు సెనేటునందు పనిజేయుట కంగీకరించునట్లుగా కాగితముపై వ్రాయవలెను. ఇందుకేవియు ప్రత్యేకభారములు లేవు. వ్రాసియే పంపవలెను. నామినేషను కాగితములు రెజిస్ట్రారుగారికి జూలయి 16 వ తేదీలోపుగ చేరవలెను.

* * * 1926-27 సం॥ స్కూలుపైసలు పరీక్షయందు పాస్యయి మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు కాలేజీ తరగతుల చేర్చుకొనతగ్వారిగా ప్రకటించబడిన జాబితాను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకుగూడ అనువర్తించునట్లుగ వైసుఛాన్సలరుగారు అంగీకరించిరి.

సి. డి. ఎస్. చెట్టి. రిజిస్ట్రారు.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము:-- ఈసమాజమువారి యాజమాన్యమున నీ దిగువలిని ప్రత్యేక అన్నదానములు జరిగినవి:

వాడెళ్ల అశ్వవందారుచెట్టిగారు 300 పేదలకు జి. శ్రీనివాసులుచెట్టిగారు, వి. కుబ్రుమ్మణ్యంచెట్టిగారు, సి. ముదలియాండాచెట్టిగారు, టి. ఎం. భోగీశ్వర ముదల్యారు, ఎల్. కృష్ణయ్యచెట్టి, వైయిలాలపట్టేలు, సి. ఎలిరాజువల్లి తాయారమ్మగారుచేరి 100 మందికి చొప్పున; సుకీలాబాయిగారు 60 గరికి, వి. ఎస్. రామస్వామిరాజుగారు 50 మందికి, ఎస్. వీరరాఘవులుచెట్టి గారు 28 గరికి, వి. దొరస్వామినాయుడుగారు 28 గరికి.

భారత మహిళాసభ:-- 9 వ తేదీ సాయంకాలము 5-30 గం. గోఖలేహాలులో బహిరంగసభ జరుగును. డి॥ బి॥ ఎం. కృష్ణమనాయకుగారు అధ్యక్షత వహించురు. గౌ॥ వి. రామదాసుగారు, సదాశివయ్యగారిసతి, మార్గతేలు ఇ. కజిస్సగారు, వి. శివరావుగారు, సురేంద్రనాథ్ ఆర్యగారు ఉపన్యసించురు. గౌ॥ వి. ఎస్. శ్రీనివాసకాశ్రీగారు గూడ సభకు వత్తురు.

బకింగ్హము కర్నూటికు మిల్సులో తొలగింపబడిన శ్రీ పనివాండ్లను తిరిగి చేర్చుకొనగోరుట, శ్రీలను శాసనసభలో చేర్చుకొనవలెనని వచ్చేవారమునందు శాసనసభలో రానున్న తీర్మానమును ఆమోదింప సభవారిని కోరుట, శ్రీనయోనిర్ణయ శాసనమునందు వయస్సు ఎక్కువ జేయుమని కోరుట సంఘసంస్కారచట్టముల గావించగోరుట యీ సభియొక్క ముఖ్యోద్దేశములు. శ్రీపురుషు లెల్లరు విచ్చేయ బ్రాధితులు.

కురుపాం సంస్థానము

కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్సందు చేర్చుట గజెటులో నీదగువ ప్రకటన గలదు:--కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ చట్టము 15 సెక్షనుప్రకారము కురుపాం సంస్థానము మైనరు ప్రాప్రెయిటరు శ్రీ వైరిచర్ల దుర్గాప్రసాద వీరభద్ర జేవుగారిని, వారి ఆస్తుయగు కురుపాం సంస్థానము కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్సందు చేర్చబడును. విశాఖపట్నం కలెక్టరుగారును గవర్నరు ఏజంటుగారును సదరు ఆర్డిని పరిపాలించుచుందురు.

మదరాసులో వేలకొలది దొంగతనములు:-- సామంతరాజుపేటలో సోమవారము రాత్రి పట్టుబట్టిన రృక్ష నింట పదివేల రూపాయల దొంగతనము జరిగెను. దానిగూర్చి యొక సెక్యులర్ వివరములు ఇట్లు దెలియుచున్నవి. అర్ధరాత్రి సమయమున కొందరు దొంగలు పరమానందదాసు వోటాదాసు సమ్య కంపెనీలో కిటికీపగలగొట్టి లోన ప్రవేశించి నువారు రు 4000 విలువగల వగలు దొంగిలించినట్లు రిపోర్టు చేయబడినది. పట్టుబట్టుగల కర్తృపైట్టెలు కొన్ని పగలగొట్టి బట్టలను పైన విరజల్లిరి. కాని ఎత్తుక పోలేరు. కావలివాడు వీధి చివరను, యజమానిప్రక్క నున్న స్వంతయింటిలోను ఆసమయమున పండుకొని యుండిరి. పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు ఎస్. రామానుజయ్యంగారు విచారించుచున్నారు.

* * * లజాచర్చికోడునందు సింగం అయ్యంగారి యింటిలో ఆదివారం రాత్రి దొంగలు చొరబడి రూ 10000 వగలు వగలు దొంగిలించిరి. వారు లోనుండగనే యింటిలోనినా రెవరో మేల్కొంచి కేకలు వేయగా పారిపోయిరి. ఈడివిజనునందు ఇది వరకు 7 చోరీ కేసులు రిపోర్టు చేయబడినవి.

కొచ్చిన్ రాజకుమారుడు

ఇంగ్లాడుకు బోవుట కొచ్చిన్, జూలై 7:-- మహారాజునకు అల్లుడును మేనల్లుడును స్వేచ్ఛలు ప్యాలెసు ఆఫీసరును కొచ్చిన్కు 40వ రాజును అరు రామవర్మ యు. ఏ. డి. యఫ్. గారుగి సంతకృతములు ఇంగ్లాండులో ఉన్న బిడ్డాభ్యాసమును చేయుటకై కొద్దికాలములో వెళుటన్నారు. వీరు తమభార్య శ్రీమతి వి. కె. కలాసిని అమ్మగారు గారిని కూడ గొనిపోవనున్నారు. కొచ్చిన్ రాజకుటుంబమునందు విదేశములకు బోవుటకు వీరే మొదటివారు. వీరి వెనుక మరి కొందరు రాకుమారులును వెడలవచ్చును. (అ.ప్రె.)

ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 326/1925 వాది:--కొండూరు భామయ్య And

ప్రతివాది:--దామెర వెంకటకృష్ణరావుగారు తెలియపర్చిది యేమనగా.

వాదిపేర ప్రతివాది వ్రాశ్చిది 28-4-22 తేదీగల ప్రాంతరీకోటు బాకీకిగాను ప్రతివాదిపయ్య ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో దావాచేయబడి ప్రతివాదికి యెన్నిసార్లు సమనులు చేయించినను ప్రతివాది దావాసంగతి తెలిసియుండిన్ని సమనులు పుచ్చుకొనక తప్పించుకొనుచున్నందున ప్రతివాదికి తిర్గి సమను చేయించుటకున్న వారాపత్రికలో ప్రచురణచేయించుటకున్న కొర్టువారు పుత్తయ్యయిస్తు యాదావాను 26-7-26 తేదీకి వాయిదావేసారు. కనుక సదరు వాయిదాను ప్రతివాది హాజరు అయి తనకు గల ఆక్షేపణలు తెలియపర్చుకొనెను. లేనియెడల ప్రతివాదిపరోక్షముందు సదరు వాయిదాకోజ్ను విచారణ జరగును.

ఏ ల్లా రు } టి పానకాలరావు. 1-7-23 } వక్టీలు.

అతిమాత్ర వ్యాధికి అదుపుత మైన

ని వారి ణి

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము, మైలాపూరులో కన్వోమునందు పెరారియా వీధిలో అల్పరూ లాడ్డియందు కాపురమున్న శ్రీమాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారు తన అమృత బోషధములచే వ్యాధులకుచేయు చికిత్సవలన ఆయుర్వేద బోషధముల ఖ్యాతిని హెచ్చుచేసిరి. వారు చేయు చికిత్సాపద్ధతులను నేను స్వయముగా చూచుటకు అనకాశము కలిగినది. వారు అతిమాత్ర వ్యాధిని అదుపుతముగా కుదిర్చి రని నా స్వామభిప్రాయముననే చెప్పగలను. మిక్కిలి కఠినపథ్యము లేకను, శరీరము నీరసము కాకుండను, 10 దినములలో మూత్రమునందుండిన తీపిని పూర్తిగా కుదిర్చిరి. మరియు మామూలుగా నుండు తీపికంటె తగ్గినది. ఏ. ఎస్. కృష్ణారావు బి. ఏ. బి. ఎల్ మైకోర్టువక్టీలు, రావుబహదూర్ చెన్నపురి శాసనసభాసభ్యుడు, జిల్లాకోర్టు అధ్యక్షుడు 27-4-26 నెల్లూరు, (8)

సంతాన నియమము

నైతికబలాభావము

సంతానము కలుగకుండుటకు సాధనములను ప్రయోగించి సంతానమును నియమించు పద్ధతి నామోదించుచు భారతదేశమునందలి కొన్ని ప్రతీకలతో ప్రకటింపబడిన వ్యాస భాగములను పత్రికలలోనుండి కత్తిరించి ముద్రలు నాకు పంపుచున్నారు. యువజనుల నీతి వర్తనమును గూర్చిన లేఖలు నాకు వారితో మొదలగుచున్నవి. నామిత్రులడిగిన ప్రశ్నలనేక మున్నవి. వానిలో నత్యల్ప సంఖ్యను గూర్చి మాత్రమే యీ పత్రికలో చర్చింప గలుగుదును. అమెరికా దేశీయులగు మిత్రులీ విషయమును గూర్చిన గ్రంథాదులను పంపుచున్నారు. ఈప్రక్రియ సరిగాదని నేను తెలిపినందులకు కొంద రాగ్రహమును గూడ చెల్లడించుచున్నారు. అనేక విషయములలో తీవ్ర సంస్కర్తనను నేను యీవిషయమున పూర్వార్థచార పరాయణుడ నైతిని వారు చింతించుచున్నారు. సంతాననిరోధ ప్రక్రియల నామోదించువారిలో తొట్టుపాటులేని స్త్రీలును పురుషులును గూడ కొందరు గలరు. వా రేవిషయమునను తొందరపడువారు కాకపోయినను దీనిని నామోదించుచున్నారు.

కావున యీ నిరోధ సాధనములపట్ల అనుకూలమును నిర్ధారణగా కలుగ జేయున దేదో యుండి తీరవలెననియు దీనిని గూర్చి నేను మరల కొంత వ్రాయుటవసరమనియును తలచితిని. నేనెటుల నాలోచించుచుండగా నైతిక బలాభావము (మోరలు బాంక్షప్రసీ) అనుకొని గల గ్రంథమును నాకొసంగిరి. ఆ గ్రంథము గూడ సంతాననియమ సాధనములే చర్చించెను. ఆచర్య చాల సహేతుకముగా గూడ నున్నది. ఇది మొదట ఫ్రెంచిభాషలో "డి. ఇండిపెండెన్స్ డెనుమామర్సు" అను పేరికతో ఎం. పాబు బూరోగారిచే వ్రాయబడినది. ఆంగ్లీకము నైతికవిధేయత యను పద ప్రతిపదార్థము. ఆంగ్ల భాషలో దాని ననువదించజేసి కని స్టేబులు కంపెనీవారు ప్రకటించిరి. ఆంగ్లమున 15 ప్రకరణములును 588 పుటలును కలవు. దాక్షుల మార్కెట్టు, సి. బి. ఇ. ఎం. డి. ఎం. ఎస్ (లండను) గారు పీఠికను వ్రాసిరి.

ఈగ్రంథమును నేను చదివితిని. సంతాననియమము నామోదించు గ్రంథములును గూడ చదివిన గాని దీనినిగూర్చి విమర్శింపగూడదని నిశ్చయించితిని. సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీవారికి వ్రాయుగా కొద్ది గ్రంథములను వారు దయతో నాకు పంపిరి. ఈవిషయమును చదువుచున్న కాకాక లేల్మరుగారు హామకవిల్లిగుగారు వ్రాసిన గ్రంథమును నాకిచ్చిరి. ది ప్రాక్టీషనరు అను పత్రికలో చాలవంది సుప్రసిద్ధవైద్యుల అభిప్రాయములు ప్రకటింపబడినవి. ఆసంచిక నొక మిత్రుడు నాకొసంగెను.

కాస్త్రుసాండిత్యములేని నాబోటివాడు తెలుగుకొన గలుగనంతింపకు సాకల్యముగా తెలుసుకొనుటకే నే నీగ్రంథముల నన్నిటిని తెప్పించితిని. కాస్త్రుష్టులు వివరించి నపుడు గూడ ప్రతిశక్తులను రెండువారును లుండుట సహజము రెండు వాడులును సహేతుకములుగానే యుండును. కావున నియమము నామోదించిన వారి భావములను గూడ నేను తెలుసుకొన గోరెతిని. ఇతర దేశముల మాట ఎటు లుండినను భారతదేశమునం దినియమసాధనముల నుపయోగించుట కెట్టి ఆధారమును లేదని నేను నిర్ధారణ చేయగలిగితిని. భారతదేశమున గూడ నాసాధనముల నుపయోగింపదగును. వారికి భారతదేశ పరిస్థితులు తెలియక పోవచ్చును. అధవా తెలిసినను వారు మరుల పరచుచుండవచ్చును. ఆసాధనములు పాశ్చాత్యదేశములనే హానికగములని తెలిపినపుడు భారతదేశమును గూర్చి నేరుగా పరీక్షించుటయే అవసరము.

ఎం. బూరోగారు వ్రాసిన వానిని గూర్చి చర్చించుము. ఆయన ప్రాచ్యదేశమును గూర్చి మాత్రమే వ్రాసెను. ప్రపంచమునందలి సాగరికదేశము లన్నిటిలోను ప్రాశస్త్యదేశము ప్రధానమని అంగీకరింపబడినది. కాన అచటనే యీ సాధనములు విఫలమైనచో నురచుటగూడ నెరవేరజాలవు.

విఫలత అను శబ్దార్థమునుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయము లుండవచ్చును. కావున ప్రస్తుత సందర్భానుగుణ్యముగా నేను దానిని నిర్వచింపవలసియున్నది. నైతికవిధులు విధ్వంసమయ్యెను. వ్యభిచారమును విషయలోలతయును మితిమీరినను, సంతాన నియమమును ఆరోగ్య ఆర్థికవిషయములకొరకు మాత్రమే వినియోగింపవలసియుండగా విషయభోగానుభవముకొరకే స్త్రీలును పురుషులును గూడ దాని నుపయోగించుచున్నారు అని చూపించినచో సీసాధనములు విఫలమయ్యెననుటయే యగును. ఇదియే

ప్యాడినను రాయవారపు సభ్యులు

దక్షిణాఫ్రికాకు బోయి తిరిగి వచ్చిరి.

కుడినుండి ఎడమవైపుకు:--బాజిపాయి ఐ. సి. యస్. (కార్యదర్శి), సర్ దేవప్రసాదు సర్వాధికారి, జి. యఫ్. ప్యాడినను (అధ్యక్షులు), గౌ. నయ్యదురజాలి, సి. రిక్మెట్టు.

సామాన్యస్థితిగా నున్నది. శరీరసంరక్షకార్థము మాత్రమే భుజింపవలెనను నియమ మెటులను న్నదో సంతానార్థమే స్త్రీసంభోగమును జరుపవలెనను నియమముగూడ నటులే యున్నది. జీవోపాధిపత్యముకొర కెటుల భుజింపరాదో గుహ్య చాపల్యముకొర కటుల విహరింపరాదు. కాన యీ సాధనము లవసరమని పూర్వచాదులవాదము. ప్రపంచమున నీతియే లేదు. విషయభోగముల ననుభవించుటయే కర్తవ్యము. అనుభవించుటకు నితరకర్త యున్నంతవరకును అనుభవించుచునే యుండవలెనని వాదించునా రింకొక తెగవారు కలరుగాని వారి గొడవ మన శీర్ష దనవసరము. "బూరో"గా రీగ్రంథాంతమున ఇంద్రియ నిగ్రహణియే అభివృద్ధి నొందగలరు" అను టాయుమానుగారి వాక్యము నుదహరించిరి. కాన కేవలము భోగమే తారక మను సిద్ధాంతమును బలపరుచుట కీగ్రంథము నతడు వ్రాయలేదని స్పష్టమగుచున్నది.

యదునాధనర్కారుగారు

గొప్పచారిత్రక పరిశోధకులు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు క్రొత్తగ నుపాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

ప్రథమభాగమున బూరోగారు వివరించిన లోకానుభవ వార్తలను చూపునపుడు చాల విచారము కలుగకమానదు. స్త్రీ పురుషుల విషయ భోగపరత్వమునకు సహాయము లగుటకు ప్రాశస్త్యదేశమున క్రొత్తగా ఆపరిమితముగా సంఘము లేర్పడెను. ఈసాధనములను గొప్పవిచ్ఛేదము లడగునను వాదము గూడ విఫలమైనది. ప్రాశస్త్యదేశమున 25 ఏండ్లనుండి యీసాధనములను లుంపించబడుచుండునను గర్భవిచ్ఛేదముల సంఖ్య ఏమియును తగ్గలేదు. ఇంకను హెచ్చుచున్నదని గూడ చెప్పగలను. ఈ సంవత్సరమునకు 275000 మొదలు 325000 మందివరకు స్త్రీలను గర్భవిచ్ఛేదములు జరుగుచున్నవి. వెనుక ప్రజలు దీనిని తీవ్రముగా నిరసించుచుండెరి. కాని యిపు డెవ్వరు నటల నిరసించుట గూడ లేదు అని బూరోగారు వ్రాసిరి. (మో. క. గాంధీ-ఎం.యం.సియా- 1-7-26)

ఉద్యోగస్వీకారము

శ్రీనివాసఅయ్యంగారు

విమర్శకులకు ప్రత్యుత్తరము

కలకత్తా, జూలై 7:--ఇప్పుడు స్వరాజ్యపక్షమునకు నాయకుడుగా పనిచేయుచున్న యన్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు ఎర్రింగుకమిటీసభ్యుండి నుదరాసుకువచ్చి ఆసాసనముపైకు ప్రాశస్త్యవారితో సంభాషించుచు నిట్లు చెప్పిరి:--

స్వరాజ్యపక్షమునకు ప్రతిపాలులైయున్న పత్రికలు కొన్ని నేను కొందరితో రహస్యపుటాడంబడికలను గావించుకొని యున్నట్లును నేమనలేదేమందుకు ప్రభుత్వమువారు రిస్పాంసు జూపకపోయినను స్వరాజ్యపక్షమువారు ఉద్యోగములు స్వీకరింపవచ్చునని నేను చెప్పినట్లును నిరంతరము వాకొనుచుండుటచే అవి కేవలముప్రభుత్వవారులని మరియొకసారి చెప్పవలసి వచ్చుచున్నది. సబర్బర్బి యొడంబడికవిషయమున ఎట్టివరతులును లేకుండ ఉద్యోగములు స్వీకరింపవచ్చునని చెప్పెడివారితోను రెప్పొసిపు వాడులలోను నేను వహించిన నిరోధభావమే నామీదవచ్చిన అపవాదులకును నేను రహస్యపు టాడంబడికలో ప్రవేశించినానను మాటలకును తగిన సమాధానమై యుండవలసినది. అప్పుడు నేను వహించిన ప్రతికూలభావములన వారికి గల్గిన మనోవేదనయు సత్యమో అసత్యమో నేనే ఆయెడంబడిక భంగమగుటకు కారణ మని పలువురు తెలచుటయు నీ దురుద్దేశకర్తృత్వములైన మాటలకు తా వొసంగుచున్నది. ఉద్యోగస్వీకారమే నా మతమని వీరు తెలచియుండిన యెడల ఎన్నికలసమయమున వీరు స్వరాజ్య పక్షములో కలిసియుండవలసినది. పండిత మదనమోహన మాల న్యాగారున వారివంటి తదితరులు నీమాటలకు కారకులని నే నాశ్చర్యపడెను. ఏకాంగ్రెసువాడు గాని ఏకాంగ్రెసు నాయకుడుగాని కాంగ్రెసు తరపున నిటువంటి వాగ్దానములను చేయజాలరు. చేసినను ఎవ్వరు నమ్మరు. నిజమేమనగా ఉద్యోగస్వీకారము కూడదని చెప్పి కాంగ్రెసువిధానము వివేక మెక్కువైనవారి చేతులలోబడి యుచ్చుచున్న రీతి అర్థములు చెప్పబడుతావొనంపగుచున్నది. ఉద్యోగ స్వీకార మేకాలముండైనను ఏవరిస్థితులలో నైనను కూడదని కాంగ్రెసువిధానము చెప్పబడుతేను. మనయుద్దేశములను నెరవేర్చుకొనుట కదియొక ఆయుధముమాత్రమై యున్నది. కాంగ్రెసువారును ఇతరపక్షముల వారునుకూడ నేమనలే దేమందుకు ప్రభుత్వము వారు తగిన రిస్పాంసు నీయవలెనని కోరుచున్నారు. ఆనేమనలే దేమందు సహేతుకముగ భారత కాసనసభలో రెండుపర్యాయములు నిర్వచింపబడినది. దానిని స్వరాజ్య పక్షమువారును స్వశీలత పక్షమువారును గూడ అంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు మనతో సహేతుకమైన ఒడంబడిక నేర్పరచుకొనినగాని ఉద్యోగములు స్వీకరించి మేము సంస్కరణములు పని చేయజాలమని ప్రభుత్వమువారితో చెప్పినట్లయిన ప్రభుత్వమువారినుండి రిస్పాంసును బలవంతముగానైనను తెప్పింపవచ్చునని తెలచుచున్నాము. అందు కొరకై పెక్కురాష్ట్రములలో ఆర్థికసాధనములను సంపాదించవలసి యున్నది. కాన్పూరు కాంగ్రెసు తీర్మానమున కిదియే యర్థము. ఇందుకొరకై ఎట్టికారణములు లేకుండ ఉద్యోగములు స్వీకరింపవలయుననువారు కూడ తమ యభిప్రాయములను మార్చుకొని ప్రభుత్వమువారు రాజీకృతమునైతీ కాంగ్రెసు విధానము సంగీకరింపవలె నని కోరుచున్నాము. (అ. ప్రె.)

వివాదపరిష్కారము

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

బెంగాలు కాంగ్రెసు ప్రముఖులగు నేకగుప్త, గోస్వామిగార్ల మధ్య బెరిగిన వివాదము అనుకూలముగ పరిష్కారమయినందుల కెంతయు సంతసించెదము. ఇందుకు ప్రోద్బలకారకు లయిన సరోజినీదేవి, శ్రీనివాసయ్యంగారు మున్నగు నాయకుల సభినందించెదము. నేకగుప్త, గోస్వామిగార్ల ప్రకటనము, వారి నిర్మలహృదయమును తెలియజేయుచున్నది. మే మిదివరక నేకమార్లు దెలిపినటులు, కాంగ్రెసు తగాదాలను కమిటీలలో పరిష్కరించుకొనుట లాభకరము. అంతియగాని చీటికి మాటికి ప్రతికల కెక్కి వ్యర్థపు పోరాటములకు గడంగుటకన్న విరుద్ధము వేరొందులేదు. కయ్యములను బెంచువారనేకులు గలరు. అట్టివారికి కలహములన్న బండుగ. వ్యక్తిదూషణ మొకకళకెంద పరిణమించుచున్నది. ఇందు పండిత శేఖరులు బయల్పడుచున్నారు. ఒకరినొకరు మించ బయల్పించుచున్నారు. ఇందువలన దేశమునకు వాటిల్లు నష్టమును వీరు పాటించుటలేదు. ప్రజల్లెల్లరు నిట్టి కయ్యములకు దూరముగ దొలగుట సమంజసము. బెంగాలు కాంగ్రెసు నాయకుల మధ్య చీలిక కలిగె నని ఆంగ్లో-హైందవ ప్రతికలు మితిలేని సంతసము జూపుచున్నవి. మితవాదులు కొందరు తమపంట పండి నని భావించుచున్నారు. ఇంగ్లండులోగూడ, కాంగ్రెసు వివాదములను కడు జాగ్రూకతతో పరిశీలించుచున్నారు. కాంగ్రెసు ఉద్యమము నణగద్రొక్కుటకు ప్రతిపక్షాలు సమయమునకై వేచియున్నారు. నిరోధమార్గము మరల తలయెత్తకుండ జేయజూచు చున్నారు.

బెంగాలులో మితవాదప్రతికలను కొన్నింటిని నశిపియుండిన ఆర్. యస్. శర్మగా రిటీవల ఇంగ్లండుకు వెడలియుండిరి. లండను టైముస్ ప్రతికకు వీరి రిటీవల నొక లేఖను వ్రాసిరి. అందులో, ఆంగ్ల దేశీయులకు తెలియుటకు గాను, స్వరాజ్యపక్షపు బూటక మంతరించె ననియు, నారోజీ, గోఖలే, బెనర్జి మున్నగు నాయకులు నిర్మించిన రాజకీయసాధము స్వరాజ్యపక్షాంతోభనమువలన నేలగూలె ననియు, శర్మగారు సూచించిరి. ఏమి వీరి సత్యసంధత ! నిజమే మనిన, నారోజీ మున్నగు నాయకులు ఉపదేశించిన స్వరాజ్యదర్శమును చేరుటకే, స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ శక్తి సంతను ధారబోయి చున్నారు. గాంధీ మహాత్ముడు సూచించినటుల, స్వరాజ్యము వెనుకటికన్న చాల చేరువకు వచ్చినది. స్వరాజ్యపక్షో ప్రదమమును రాజోపు ఎన్నికలలో నెదుర్కొనవలయు నని, శర్మగారు ఇంగ్లండులో హెచ్చరించుచున్నారు. చలనరాహిత్యము, మాంసము, త్యాగరాహిత్యము, మితవాదుల సభోగతికి

తెచ్చెనని మాత్రము, శర్మగా రంగీకరించెదరు. స్వతంత్రపక్షమువా రేయెడ కాగొడుగుపట్టుచున్నారట. అయినను, స్వరాజ్యపక్షము నెదుర్కొనుటకు తగినశక్తులు హిందూదేశమున గలవట. స్వరాజ్యపక్షము, స్వరాజ్యేతరపక్షము అనునవి రెండే యుండవలయునట. శర్మగారి విభజనము సరియగుచో, స్వరాజ్యపక్షమువారికిని నయమే. స్వరాజ్యము వెంటనే గావలసినవారు కొందరు, అక్కరలేనివారు కొందరు బయలుదేరుదురు.

ఉభయలమధ్య నెవరి నెన్నికొనవలయునో, వోటరులకు తప్పక స్ఫురించును. చట్టబద్ధమగు ఆందోళనము చేయువారందరును కలసి, స్వరాజ్యపక్షమువారిపై విజృంభింపవలయునట. శర్మగా రింతటితో నాగక, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్యపక్షేతరకులకు తగిన సహాయ ప్రోత్సాహముల నొనగవలయునని కోరుచున్నారు. అప్పుడు తమకు దిగ్విజయము గలుగునట. లండను టైముస్ ప్రతిక ద్వారా, తమకు ప్రోత్సాహము గలిగింపవలయునని వీరు ఆంగ్ల దేశమును వేడుటచే, కన్సర్వేటివు ప్రముఖు లందరును వీరి వెన్ను చరచెద రనుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు మాత్రము ఇట్టి పరిణామము జరుగుచో సంతసించెదరు గాని దుఃఖిపరు ఏలనన అధికారపక్షమువా రెవరో, స్వరాజ్యపక్షమువా రెవరో ప్రజలకు స్పష్టముగ దెలియగలదు. ఎవరిని తమప్రతినిధులుగ భావింపవలయునో, ఎవరిని నిరాకరింపవలయునో, ప్రజలెట్టియిబ్బంది లేక గ్రహింపగలుగుదురు. ప్రభాశయ ప్రతిపక్షులందరును నేమయినను, స్వాతంత్ర్యపక్షమును నిర్మూలించజాలరు. కాని కాంగ్రెసుసభ్యులు తమలో దాము పోరాడుకొనుచో మాత్రము ప్రతిపక్షులు సులభముగ విజయము గాంచగలుగుదురు. ప్రతిపక్షులబలము జూచి వెటగొండ నక్కరలేదు. కాంగ్రెసు పక్షమున కపజయము గలుగుచో, అంకితహాములవలన గలుగును గాని, ఎదుటివారిశక్తివలన గాదు. ఈ సంగతిని గుర్తించి కాంగ్రెసు సభ్యు లెల్లరును ఐకమత్యముతో మెలగవలయును. స్వరాజ్యము నాకాంక్షించువారందరును నేక మగుచో, వర్ణవిభేదములును, మతభేదములును గూడ వెనుకకు పోవును. సాంఘికకల్లోల మంతరించును. పరిస్థితుల నన్నిటిని గుర్తించి, బెంగాలు నాయకులు స్వల్పపు తగాదాలను విరమింప నిశ్చయించుట వారి దూరదృష్టికిని వివేకమునకును నిదర్శనము. సైనికులమధ్య సంతోకలహములు ప్రబలి సైన్యాధిపతిని వారు ఢిక్కరించుచో, విజయ మెన్నడయినను చేకూరునా? ఇటులనే నాలుగునెలలలో ఎన్నికలలో జరుగ నున్నపుడు, కాంగ్రెసు సభ్యుల విజయము నాకాంక్షించువారెవరయినను వారిలో వారు పోరాడుట కిష్టపడుదురా? హిందూదేశము చాలకాలమునుండియు సంక్షోభసమయములందు ఐకమత్యమును కోల్పోయి, అపజయము గాంచుచుండెను. ఇప్పటికింకను వెనుకటి అలవాటు తొలగలేదు. గాంధీ మహాత్ముడు రాజకీయరంగమునందు ప్రవేశించిన దాదిగ, ఎక్కడ పట్టుబట్టవలయునో, ఎక్కడ సడలింపవలయునో, నిరూపించెను. అధికారవర్గము బెంగాలులో విజృంభించుచున్న సమయమున, దాసుగారితో సంధికుదుర్చుకొని, ప్రతిపక్షుల విజృంభణమునకు అవకాశము లేకుండ గాంధీ

మహాత్ముడు మెలగ గలిగెను. నేడు నేకగుప్త, గోస్వామి ప్రభృతులు విశాలభావముగ నుపరచి, యేకమయిరి. కాంగ్రెసు నేవనకుంఠిత దీక్షతో నలుపనిశ్చయించిరి. సరోజినీదేవి హెచ్చరించినటుల బెంగాలులో వలె ఇతరరాష్ట్రము లన్నిటిలో కాంగ్రెసు నేవనే ప్రధానముగ నెంచి, విభేదములున్నచో తొలగించుకొనుట యవసరము. ప్రతిపక్షుల సంతన మంతటితో మటుమాయమగును. విభేదముల బెంచి మాటపట్టుదలను సాధించువారికి ఈసమయమున ప్రోత్సాహ మొనగజనదు. అట్టివారికి తమ పంతము నెగ్గిన చాలును. తాత్కాలికావేశ ప్రేరేతులై, అహంభావ మూనువారికి, కాంగ్రెసుకార్యక్రమ మేమగునో యనుచింతయుండదు. వారిసటుంచి, కాంగ్రెసు ఉద్యమ విజయము గోరువారందరును ఏకమనస్కులై విజయము బడయుట వివేకము. కాంగ్రెసుకు జయమగుగాక.

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ: శ్రీనివాసయ్యంగారు

శ్రీమా శ్రీనివాసయ్యంగారు కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభాధ్యక్షులముల గూర్చి అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సుప్రతినిధితో దెలిపిన యభిప్రాయము జూచిన, వర్కింగు కమిటీ సభ గూడుటవలన మిక్కిలి అనుకూలఫలము గలిగె నని తలంపవచ్చును. మరియొకమారు కాంగ్రెసు జెండాపైకి వచ్చెను. సాంఘికకలహము లడుగున బడెను. హిందూమహమ్మదీయ సమన్యను పరిష్కరించుటకు, వర్కింగు కమిటీసభ చాల శ్రద్ధవహించెను. సఖ్యప్రవర్ధనమునకై పల్లెసీటీసంఘము నేర్పరచెను. ఢిల్లీలో జరిగిన ఐకమత్యసమావేశపు తీర్మానముల నాధారముగ జేకొని ప్రచారము జరుగవలె నను నిర్ణయము చాల ముఖ్య మయినది. పట్టణముల సీటి ఎటులున్నను, జనసామాన్యమున కీ భేదములతో బనిలేదు. ఇయ్యవి గ్రామప్రజలలో గూడ వ్యాపింపక ముందే, జాగ్రూకతతో మెలగుట యవసరము. బెంగాలులో కాంగ్రెసునాయకులమధ్య బెరిగిన వివాదము పరిష్కార మగుట మరియొక అనుకూలఫలము. బెంగాలు మరల దేశనాయకత్వమును వహించి, కాంగ్రెసు వ్యవహారములను జయప్రదముగ నిర్వహించు గాక యని కోరెదము. బీహారు రాష్ట్రీయ సంఘము వారు గూడ జాత్యైక్యమును బలపరచుటకు నిశ్చయించిరి. అందునిమిత్తమై రాజేంద్రప్రసాదు, హాలానా షాహీ మున్నగువారలు పర్యటనము నలుపుట కేర్పాటు చేయబడెను. ఇదియంతయు శుభసూచకము. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉద్యోగనిరాకరణముగూర్చి తమ యభిప్రాయమును అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధితో మరియొకమారు స్పష్టముగ దెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసు కోర్కెలను సఫలపరచువరకు తాము ఉద్యోగస్వీకారము నంగీకరింపమని, వీరు నిస్సందేహముగ దెలుపుటచే, వారి రహస్యప్రసంగములగూర్చి ఇంకను చర్చ జరుపుట కాంగ్రెసు శత్రుకోటికి సహాయము నలుపుట దప్ప వేరుగాదు. సబర్బతీ సమా

వేశమునకు పూర్వమును సబర్కతీ సమావేశమునందునుగూడ, శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉద్యోగస్వీకారమును నిరసించిరి కాంగ్రెసు తీర్మానములకు బద్ధులగువా రందరును, స్వీయాభిప్రాయము తెలుసున్నను, ఉద్యోగస్వీకారము నామోదింప జాలరు. నాయకుల బహిరంగ ప్రకటనములను పరికింపక, రహస్యసంభాషణముల గూర్చి తర్క విత్కముల నలుపుట, మిక్కిలి అనుచితము. శ్రీనివాసయ్యంగారి వచనప్రకటనమునకు పిమ్మటగూడ ఆవిషయమై చర్చకు గడంగుటకన్న వ్యర్థ కార్య మింకొక టుండబోదు.

శ్రీప్రతినిధి - నానారాష్ట్రసంఘము

సెప్టెంబరు నెలలో జరుగబోవు నానారాష్ట్రసంఘసభకు, శ్రీలనోకరిని బ్రిటీషు ప్రతినిధురాలుగ బంపెదరని, రూటరు డెలుపుచున్నాడు. జాతీయవ్యవహారములలోనే గాక, అంతర్జాతీయవ్యవహారములలోగూడ, శ్రీలు పాల్గొనుట నూతనమయినను, ఇందువలన నష్టముకన్న లాభ మధికముగనుండును. నానారాష్ట్రసంఘమును స్థాపించిన ముఖ్యోద్దేశ్యము, యుద్ధముల నాపి వివాదములను సామ్యముగ పరిష్కరింపజేయుటయేగద. సహజ సామ్యహృదయలగు శ్రీలు పురుషులవలె వజ్రకాశిన్యము జూపజాలరు. స్వల్పప్రయోజనముల కొరకు పోరాటములను పురికొల్పజాలరు. ఏవిధముననయినను, కలహముల సంతరింప జేయుటకు పురుషులకన్నను శ్రీ లెక్కుడుగ సహాయపడుదురని నమ్మవచ్చును. అంతర్జాతీయ కార్మిక సమన్వయను పరిష్కరించుటకును, మత్తుపదార్థములనిషేధము కొనసాగుటకును, వీరు సముచితరీతిని తోడ్పడక మానరు. ప్రపంచవ్యవహారములందు శ్రీలు అర్హస్థానము నాక్రమించునమయ మరుదెంచినది. ఇందుకు వగవబనిలేదు. శ్రీలు తాకికవ్యవహారములందు బ్రవేశించుటవలన, వ్యవహారదక్షతకు లోపము వాటిల్లు నని తలంపబనిలేదు. వ్యవహారదక్షతకు తోడు, కరుణయు, సానుభూతియు, న్యాయమును బైకివచ్చి, అక్రమములను అన్యాయములను దరిమి వేయగలవు.

మాళవ్యాగారి పద్ధతి

మాళవ్యాగారి పద్ధతి యర్థమగుట లేదు. వారు మైమెకాసింగులో గావించిన ప్రసంగమునందు, బ్రిటీషువారు ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించెదరుగాన, సహకారము నలుపవలయునని కోరిరి. ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించునెడల, స్వగ్రాజ్యము నీసరి కిచ్చియుండరా? దేశబంధుదాసుగారు గౌరవప్రదమగు షరతులపై సహకారము నభిలషించిన మాట నిజమే కాని, షరతులను చెల్లించనపుడు సహకారము నలుపుట కెటుల సాధ్యమగును? ప్రభుత్వమువారు జాతీయాశయములను సఫలపరుపనియెడల, సహకారము నలుపకుండుట రిస్కాంసీవు సహకారలక్షణమని మాలవ్యాగారు నుడివిరి. కాని సంస్కరణములను నిర్వహింపవలెనని వెంటనే బోధించిరి. ప్రభుత్వపు రిస్కాంసు సంగతిని వీరేమిజేసిరో తెలియదు. వీరు నిజమగు రిస్కాంసీవు సహకారవాదులగుచో, రిస్కాంసు వచ్చునరకు వేచియుండవలెను. మాళవ్యాగారిపై ప్రజల కెంతగౌరవ మున్నను, వారి హేతువాదము మిక్కిలి అసంబద్ధముగ

నున్నందుకు చింత పొడముచున్నది. కాంగ్రెసులో నెల్లరును చేరవలయునని మాత్రము మాళవ్యాగారు హెచ్చరించిరి. ఈ హెచ్చరికను మితవాదు లెంతవరకు సఫలపరతురో చూడవలయును.

చీనా: వాణిజ్యరక్షణస్వాతంత్ర్యము

చీనాకు రక్షణస్వాతంత్ర్యము నొసగు నిమిత్తము, నానాజాతులసభ యంతకుముందు గూడెను. చీనా కింతవరకును, వాణిజ్యస్వాతంత్ర్యము లేకుండెను. ప్రతిజాతీయు ప్రత్యేకస్వత్వముల గోరుచుండెను. చీనా ప్రజలకన్న విదేశీయులే ఎక్కుడు హక్కుల ననుభవించుచుండిరి. ఇటీవల జరిగిన సమావేశమువలన చీనాస్థితి కొంతవర కయినను చక్కబడు నని తలచితిమి. కాని, టారిఫ్ సమావేశము ఏతీర్మానమునకు రాకుండ నిలిచిపోయెను. పాశ్చాత్యజాతుల కుతంత్రముల కిది నిదర్శన మని, వేపూర్వగారు భావించుచున్నారు. పాశ్చాత్యు లింకను అడ్డుగలిగించుచో, తామే వాణిజ్యరక్షణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించెద మని వీరనుచున్నారు. కాని, చీనా అంతఃకలహములతో నిండియున్నది. నేనాను లొండొరులతో పోరాడుచున్నాడు. అందుచే యూరపియను లిట్టి ప్రకటనమునకు భయపడక పోవచ్చును. అయినను కొంతకాలమున కయినను పరిస్థితులు మారకుండునా? చీనా ప్రజలు జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షించుకొన కుదురా? భావిపరిణామ మెటు లుండునో చూడవలయును.

ప్రాన్సు: ధనవిహీనత

ప్రాన్సు డబ్బులేక బాధపడుచున్నది. ప్రభుత్వము లెన్నియో మారినవి. సూతనప్రభుత్వము వారు ఖర్చు దగ్గించుట కెన్నియో ప్రయత్నముల నలుపుచున్నారు. కాని లాభ మేమి? సూతన సాయుధనా కానిర్యాణమునకై ఫ్రెంచి ఛేబరువారు 11,000,000 బంగరు ఫ్రాంకులను మంజూరు చేసిరి. ఇంతంతసామ్యము యుద్ధనౌకల క్రింద ఖర్చుపెట్టువారు, ఆరికసితి నెలుల బాగుచేయగలరో తెలియకున్నది యుద్ధనౌకల కింతయవసర మేమి గలిగెను? స్వల్పపుఖర్చులను తగ్గించిన నేమి ఫలము? వ్యయమును పైనుండి తగ్గింపవలయును. ఫ్రెంచిజాతిగాని మరియేజాతిగాని యుద్ధపరికరములను తగ్గింపవంతవరకు, ఆరికముగ నభివృద్ధిగాంచజాలరు. ఒక వంక యుద్ధముల నాప్రయత్నించుచు, వేరొక వంక యుద్ధ సాధనలను వృద్ధిజేయుటవలన, నెట్టి ప్రయోజనముండునో తెలియకున్నది.

గనులచట్టము

గనుల చట్టము గూర్చిన చర్చ, ప్రభుత్వసభలో విరమింపబడెను. ప్రభుత్వసభ్యుడు తెలిపిన కారణమును గమనింపవచ్చును. ఎనిమిదిగంటల బిల్లును కొనసాగించుచో గనుల యజమానులు జీతములను తగ్గింప రని ప్రభుత్వమువారిదివరకు నూచించిరి. వీరియూహ యసత్య మని తేలిినది. కొన్నిచోటుల, యజమాను లిచ్చెదమనిన వేతనములు మిక్కిలి అసంతృప్తికరముగ నున్న వని, వైకాంటు సెసిలుగారు ప్రభుత్వపక్షమున బలికిరి. ఇంతవరకును గనులయజమానులపక్షము వహించి ప్రభుత్వమువారు ఎనిమిదిగంటల చట్టమును గావించిరి. నేడు యజమానులు ప్రభుత్వమువారిని

ధిక్కరించి, తమ యిచ్చవచ్చినటుల మెలగుచున్నారు. ఇట్టిస్థితి ఏర్పడుట మిక్కిలి కోచనియము.

కీ. శే. దీవి శేషాచార్యులుగారు

వైఖానసపత్రికా సంపాదకులును, న ర శ హృదయులునగు బాలకళానిధి దీవి శేషాచార్యులు గారు గత శుక్రవారమునాడు ఈగావారిపాలెమునందు పరమపదము జెందినందులకెంతయు చింతించెదము. చిన్నతనమునందే ఇట్టి యావద ఘటిల్లుటచే, వారికుటుంబమువారికేగాక, వైఖానససంఘమున కంతకును తీరనినష్టము వాటిల్లెను. సంఘసేవ జేయువారు అరుదుగనున్న యిక్కాలమున, తదర్థమై పాటుబడువారు అకాలమృత్యువాశ బడుట మరింత మనస్తాపమునకు కారణమగుచున్నది. శ్రీమహావిష్ణువు శేషాచార్యులుగారికి ఆత్మశాంతిని బ్రసాదించుగాకయని కోరుచు, పుత్రరత్నమును కోల్పోయిన దీవి హనుమాచార్యులుగారికి మా సానుభూతి నందజేయుచున్నాము.

బీహారు మహమ్మదీయులు: కాంగ్రెసు

బీహారు కిలాఫత్ సంఘమువారు, మహమ్మదీయులను కాంగ్రెసు పక్షముననే ఎన్నికలకు నిలువవలయు నని కోరుట మిగుల నమంజనముగ నున్నది. మతసంఘములు మతధర్మవ్యాపకమునకు కృషిసలుపుచు, రాజకీయవ్యవహారములను కాంగ్రెసుకు వదలిపెట్టుచో సత్వరాభివృద్ధి గలుగుననుటకు సందియము లేదు. హిందూ మహాసభయు, ఇతర కిలాఫత్ సంఘములును రాబోవు ఎన్నికలలో పాల్గొను ప్రయత్నమును నూనుకొని కాంగ్రెసు విజయమునకు తోడ్పడుట యావశ్యకము.

తిలకు మహారాష్ట్ర విద్యాపీఠము

కేల్కారుగారు కార్యనిర్వాహకసభ్యత్వమును వదలుకొనవలెనను తీర్మాన మోడిపోవుట

(అసోసియేటెడుప్రెస్ స్పెషలుసర్వీసు)

బొంబాయి, జూలై 7:—పూనాలో 6 వ తేదీన తిలకు మహారాష్ట్ర విద్యాపీఠ కార్యనిర్వాహకసంఘ సమావేశమునందు వి. వి. సతేగారు, యన్. సి. కేల్కారుగారిపై అభిశంసన తీర్మానము నుపహించుమ విద్యాపీఠముయొక్క పరిపాలనావర్గమునందు సభ్యత్వమునకు కేల్కారుగారు రాజీనామాపెట్టినట్లు నిర్బంధముజేయవలె నని నూచించిరి. కేల్కారుగారికి విద్యాలయముయొక్క పరిపాలనావర్గముతో సంబంధములేకుండ జేయవలెనని ఆయనయందేక్ష్య మని చెప్పెను. కారణము కేల్కారుగారు బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయపరిషత్తుకొరకు నుండెను. ఈ ఉపపాదనము వైకార్యనిర్వాహకసభ్యు లాప్రకాశక విద్యాపీఠమునెడ సానుభూతిగలవారైన వైసు కార్యనిర్వాహకవర్గమునందును పరిపాలనాధికారవర్గమునందును సభ్యులుగనుండి యిరసంస్థలతో సంబంధము గల్గియుండుంట్లునని తెప్పి తీర్మానమును తోసివేసిరి.

కీ॥ శే॥ ఓమారు శోభానీగారు

రాత్రి చాల ప్రొద్దుపోయినతరువాత

శవము పూడ్చబడెను

బొంబాయి, జూలై 7:—కీ॥ శే॥ ఓమారు శోభానీగారి శవము రాత్రి చాల ప్రొద్దుపోయినతరువాత పూడ్చబడెను. శవపేటికకు వెనుకవచ్చిన వారిలో ముఖ్యులు, కే॥ శ్రీ, టాక్సుగార్లు, బి. జి. హార్నిమాను, అబ్దురు రహిమాను సిద్దిఖ్, తైల్వి అబ్దురు రహిమాను, డిబ్బుముకారు, దేశాయి, నానవిగార్లు. (ఆ. ప్రె.)

గనులపనివాండు పనిచేయు గంటలు

బిల్లును ఆపు జేయుట

ప్రభుత్వమువారి కారణములు

రుగ్బీ, జూలై 6:—బొగ్గు కమిషను నివేదికమునుగూర్చి సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించ దలచెట్టిగని వార్తాపత్రికలు వాకొనుచున్నవి. బొగ్గునిషయమై నియమించబడిన బొగ్గుకమిటీ మంత్రివత్తము నేడు సమావేశమైనది. నేటిసాయంకాలము మంత్రివత్తము వారి నిండుసమావేశము జరుగలేదు.

బొగ్గుగనుల బిల్లు కాపరూపము చాల్చునని యోచించి ఇతర యజమానులుగూడ గనులందు పనివాండు మరల పనిలో జేరగల్గు మరతులను ప్రకటించిరి. నాటింగుహం, డింకోమయరు, ఉత్తరప్రాంతపురముయొక్క గనులందు ప్రతిదినము 8 గంటలు పని చేయువారికి వేతనములు తగ్గించబడనని ప్రకటించిరి. ఈగనులలో 184000 మంది పనిచేయుచున్నారు. వార్షిక మైన, యాదగ్గమైన, నెత్తెల్లు గనులలోగూడ 54,9000 మంది పనిచేయుచున్నారు. వేతనములను తగ్గించదలచుకొనలేదని ప్రకటనలు ఇదివరకే జేయబడినవి.

వార్తాబర్తం, డిరహం గనులందు 1921 లో ఇచ్చు కనీసపువేతనముల నిచ్చెద మనుచున్నారు. నూటికి 10 చొప్పున తగ్గించి అప్రకార విచ్చెదరనుచున్నారు. కాని రెండెల్లాలోను పెండ్లిజీతాన్ని పనివాండుకు ఇండ్లఅద్దెలేదు. దానికిబదులు ధృతినిచ్చు చున్నారు. బొగ్గును ఖరీదు తీసికొనకనే ఇచ్చుచున్నారు.

ఈక్రొత్తవరతులను చర్చించుటకు వేర్వేరు జిల్లాలయందు గనులపనివాండు సమావేశ మగుచున్నారు. మన్యత్ మైరులో గనులపనివాండు అసంతృప్తి జాపుచున్నారు. ఈగనులలో 200000 మంది పనిచేయుచున్నారు.

తేపు ఈ బిల్లును పరిష్కారము జేయుటకు ప్రత్యేకపూకర్యమును చెవకుటకు ప్రభుత్వమువారు మానుకొనిరనియు, గనుల పనివాండుకును యజమానులకును తాము ప్రత్యేక బాధ్యతను జాపవలయున్నదనియు, యజమానులు ఇచ్చెదవన్న వేతనపు రేట్లు దేశములో ఒక భాగమున చాల అసంతృప్తికరముగ నుండుటచే వాటిని గూర్చి వ్యాఖ్యానములను దెలిసికొన గోరలేదనియు సిపిలుప్రభువు దెలిపెను.

రెండవపర్యాయము ప్రభువులసభలో బిల్లు నాశనమైంది. 8 తేది లోపుగ అవాంతరమేదియు రాకున్న మూడవపర్యాయము బిల్లునంగీకరించెదని స్వాతిస్పత్రిప్రభువు నుడివెను.

అదనపు మదింపు

బాగుదిగుమతికి డబ్బు

లండన్, జూలై 6:—మొత్తము 5433000 పౌనులు అదనముగ ఖర్చును అంగీకరించిరి. ఇందులో సమ్మెచేగల్గిన వస్తువునకు 433000 పౌనులను బొగ్గు దిగుమతికి 3000000 పౌనులను ఖర్చుజేసెదరు.

కనడా హాజకియములు

పార్లమెంటు నెత్తివేయుట సమంజస మనుట

అట్లావా, జూలై 6:—పార్లమెంటును రద్దుజేయు విషయమై మెంజీ కింగుగారికి న్యాయశాఖా మాత్యుడు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచున్నాడు:

పార్లమెంటును రద్దుజేయుటకు ఎత్తినవిత్తులు, జేసిన ఏర్పాటులు, అవలంబించిన పద్ధతులు మెంజీ కింగుగారి దీనికి నాలుగుగోజుల క్రిందట అవలంబించినవే. కనడా ప్రీమి కవున్సిలు ఆచారమునే మెయిగ్ ప్రధానామాత్యు డవలంబించెను గాని జేరుగాను.

రైల్వే పనివాండు సభ

పత్రికాప్రతినిధులను రాసియకుండుట

లండన్, జూలై 6:—రైల్వే యూనియనులకు జేందని ప్రతినిధులను రాసియకుండు దను తీర్మానమును రద్దుజేయువరకు పత్రికాప్రతినిధులు మరల సమావేశమైన రైల్వేపనివాండు సభకు పో నిరాకరించిరి.

నేడు ప్రయివేటుగ సభ గూడుననియు లేపు బహిరంగముగ చర్చలను ప్రారంభించెదమనియు యూనియనువాగు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. కాని సభ నాపుజేయలేదు. తీర్మానమును సహించుకొనలేదు.

పత్రికాప్రతినిధుల తీర్మానము

తేపటిదినము బహిరంగసభకు పత్రికాప్రతినిధు లందరు బోవుటకు థామస్ గారు రావచ్చునని వ్రాయుటచే నిశ్చయించుకొనిరి.

థామస్ గారి విజయము

మేనత్ రైల్వే సభయందు థామస్ గారు విజయము గాంచిరి.

థామస్ గారియందు విశ్వాసము లేదను తీర్మానమును అధిక సంఖ్యాకులు ప్రతిహాయకు నుండుటచే వీగిపోయెను. జనరలు పెక్రిబ్రి-కార్యదర్శి- పదవినుండి థామస్ గారిని తొలగించవలెనని ఆరుగురుమాత్రము వోటుజేసిరి.

థామస్ గారి సమాధానము

బొగ్గు కమిషనువారి నివేదికమును జూడ గౌరవముగ పరిష్కారము కుదురునని తోచుచున్నదనిరి.

సమ్మెను ఆపుజేయుటకు గల కారణములను దెలుపరాదని రైల్వే యూనియను కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహకవర్గము వారు అజ్ఞాపించుటచే తానుగూడ దెలుపలేదనియు అందుచే కుక్కు మున్నగువారినుండి కనీస ఆశీర్వాదనములను జూపితి ననియు థామస్ గారు నుడివిరి.

కుక్కు గారి ఆక్షేపణ

బొగ్గును నాకాశము మాల్చును, రైల్వేపనివాండును ముట్టుకుండి జేయవలెనని కుక్కు గారినిరి. 8 గంటలు బిల్లు చర్చలో సున్నంతికాలము పరిష్కార మరతులను గూర్చి ఎత్తుకొనుటకు వీలులేదనిరి. 8 గంటలు చొప్పున పనిచేయుటకు ఒప్పుకొంటిరని అట్టి పనివాండు ఇంకొక కార్యదర్శిని జామకొనవలెననిరి.

ప్రెంచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

ప్రభుత్వవిధాన నిర్వచనము

ప్యారిస్, జూలై 6:—మంత్రి సభలో కెయిలో గారు ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానమును దెలిపిరి. నేడు పార్లమెంటులో ప్రకటించెదరు.

ఆర్థిక నిపుణుల తీర్మానములను పూర్తిగ అంగీకరించుచున్నాడననియు, వాటిని పూర్తిగ నెరవేర్చదలచుకొంటిరనియు జెప్పిరి.

మంత్రివత్తమువారా ప్రకటనము సంగీకరించిరి.

కోకాగారములో నిలువ 500000000 (ప్ర్యాంకుల) చేయున్నదనియు దేశములో ఆర్థిక పరిస్థితుల సుధరించుటకు ప్రయత్నించవలెననియు అందరిని కోరిరి. పన్నులనుగూర్చి స్రుద్ధితనముగ నిపుణుల సనుసరించువాడను గాననియు, బ్యాంకుదీ ప్రాంకు కీయవలసిన సామ్యు నీయవలెననియు, తక్కువ జీతములను బొందుచున్నవారికి ఎక్కువ జీతములను జేయవలెననియు, కొద్దికాలము లోనే తీర్పు ఋనుకును పరిష్కారము జేయవలెననియు నుడివి వీటినిమిత్రము అదనముగ 3000, 000, 000 (ప్ర్యాంకులు) గావలెననిరి.

ప్రెంచి ఋణము

ఇంగ్లండు కీయవలసినది

రుగ్బీ, జూలై 6:—ప్రెంచివా కీయవలసిన ఋణమును పరిష్కరించు విషయమై ప్రెంచి ప్రభుత్వముతో రాయబారులను జరుపుచున్నార ననియు, ఇంతలో ఏమియు ప్రకటించుటకు వీలులేదనియు చర్చిలుగాగు కానున్నసభలో ప్రకటించిరి. ప్రెంచిమారకమును నిలకడగ జేయుటకు తోడ్పడవలెనని కెయిలో గారు కోర లేదనిరి.

చీనా మంత్రివత్తము

మార్పులు

పీకింగు, జూలై 6:—మంత్రివత్తమువారు మొదటిపర్యాయము తుసికూ గారి యాజమాన్యమున సమావేశమైరి. బాంకు కూలాడ్ గారు దేశీయమంత్రి. లోవ్ ఖాన్ గారు న్యాయశాఖా మాత్యుడు సెయిటింగు గాన్ గారు విదేశాంగమంత్రిగ నుండురు.

జాతి సమితి

బ్రిటిషు ప్రతినిధి

రుగ్బీ, జూలై 6:—సెప్టెంబరులో సమావేశమగు జాతి సమితి అసంబ్లికి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రతినిధి నంపదలచిరి. పేరికను ప్రచురణము గాలేదు.

ఎంపైరు నెటిల్మెంటు

డోమినియనులకు వలసబోవుట

కనడా పరిస్థితులు

రుగ్బీ, జూలై 6:—ఇంగ్లండునుండి పోయి విదేశములందు వాసమేర్పరుచుకొన్న వారి పరిస్థితులను కనుగొనుటకు డొమినియను సహాయమంత్రి క్లారండ్ల ప్రభువు కనడాకు కనీసము బయలుదేరుచున్నాడు. 3000 కుటుంబములు కనడాకు బోయి ఏర్పడవలెను. ఇది వచ్చే సంవత్సరముతో ఏర్పాటు పూర్తియగును. అందుచే వారినందరిని జామట కేసు చున్నారు. క్లారండ్ల ప్రభువు అధినిశేత సంఘాధ్యక్షులుగ బోవుచున్నాగుగాని డొమినియనుమంత్రిగ గాదు. కనడాకు వలసబోవు విషయమై నిజపరిస్థితులను ప్రభుత్వమునకు తెలుపగలరు.

పోర్చుగీసు మంత్రిలు

ముగ్గురు బర్తరపు

లిస్బన్, జూలై 6:—ప్రస్తుతమంత్రివత్తము విప్లవకారుల ఆశయములను నెరవేర్చలేదని అనగా తృప్తిపరచలేదని ప్రధానామాత్యుడు అధినిశేతమంత్రి విదేశాంగమంత్రి దేశీయమంత్రిని బర్తరపు జేయుచున్నాడు.

సూడాన్ గవర్నరు జనరలు

రాజీనామా

లండన్, జూలై 6:—సూడాన్ గవర్నరు జనరలు సర్ జి. ఆర్చరుగారు తీక్షణము అధమును ఒక సంవత్సరము విశ్రాంతి గొనవలెనని వైద్యులనుటచే వారి రాజీనామాను అతివిచారముతో అంగీకరించక తప్పినదిగాదని లాకరు బ్యాంపున్ గారినిరి.

ప్రెంచి నాకాదళము

క్రొత్త యుద్ధ నౌకలు

ప్యారిస్, జూలై 6:—1927 జూన్ 30 తేదీకి 11000000 బంగారు ప్ర్యాంకులు ఒక క్రూయిజరును, 8 డెస్ట్రోయరులను, నాలుగు టార్పిడ్ బోట్లను, ఒక జలాంతర్గామి క్రూయిజరును, అయిదు మొదటి తరగతి అంతర్గామిలను మరి కొన్ని చిన్న నౌకలను నిర్మించుటకు పార్లమెంటులో అంగీకరించిరి.

కోభంగారి పయనము

పెట్రోలుగొట్టము బద్దలగుట

బగ్దాదు, జూలై 6:—బస్రాకు 120 మైళ్లదూరములో కోభంగారి విమానముయొక్క పెట్రోలుగొట్టము బద్దలై నది. ఎలియటు గారికి గాయములు తగిలెను.

ఇంజనీరు మృతినొందుట

7 తేదీని రాత్రి 11-30 గంటలకు ఇంజనీరు ఇలియటు గారు చనిపోయిరి.

కీ॥ శే॥ వ. బి మిల్లరు గారు

లండన్, జూలై 6:—పూర్వము బెంగాలు బ్యాంకు పెసిడెంటుగనున్న మిల్లరు గారు చనిపోయిరి.

అధినివేశపు మ్యూండ్లు

జర్మనులు పాల్గొనెదరా?

వాస్తవ మేదియనెను

లండన్, జూలై 6:—లోకంలో ఒడంబడికలో జర్మనీ అగ్ర నివేశపు మ్యూండ్లను పాల్గొనటానికి అంగీకరించి రా యని కామన్వెల్త్ లో ఒకరిలో ఒకరికి అధినివేశపు ఒడంబడికల సంగతి నిర్ణయించబడినది బాల్టిక్ సముద్ర ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. కాని జర్మనీ బాతిసమితిలో జేసినపుడు మ్యూండ్లులలో పాల్గొనటానికి యధ్యక్షిగ నుండునోపురని నోటిమాటగ అంటిమనిరి. జర్మను ప్రభుత్వమున కెట్టి అభయము ను గాని వాస్తవమును గాని చెప్పలేదునని, రంగనీయవా మ్యూండ్లు కాళ్ళతోమే యనిరి.

జర్మనీవ్యాంతులేదు

డిస్కంపుంటు తగ్గుట

బెర్లిన్, జూలై 6:—జర్మనీవ్యాంతునాడు డిస్కంపుంటు ను నూటికి 6 కి తగ్గించిరి. డిస్కంపుంటు ను నూటికి 7 కి తగ్గించిరి.

లండన్ రేపు కమిషనరు

లండన్, జూలై 6:—రంగుండ్ పోలీసు కమిషనరుగ నున్న బెల్లెర్ గారిని లండన్ రేపు పోలీసు కమిషనరుగ నియమించిరి.

ఆరోగ్య వైద్యపాఠశాల

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూలై 7:—ప్రముఖులను వైద్యులు, శస్త్రచికిత్సయందు నిపుణులు లండన్ లో ఉన్న ప్రత్యేక ఆరోగ్యములకు మందునిచ్చుటకును, ఆరోగ్యవృద్ధులకు నేర్పుటకును పాఠశాల నెలకొల్పటాని ఆరోగ్యశాఖాధ్యక్షుడు కేంథర్ఫావనము జేయునపుడు వచ్చిరి. ఉన్నత శ్రేణి ఆరోగ్యవృద్ధులకు ఈ పాఠశాల ఎంతయు విద్యార్థులకు తోడ్పడుచున్నది కుపయోగపడుగాకయని ఆరంభి గోరువారు నుడిచిరి. డిటను ఉన్నత ప్రదేశములకు అధికారిగ నుండవలెనచో అనుకూలము లన్నిటిని అనుబంధింపవలె ననిరి.

అగ్ని సహాయనిధి

ఫ్రాన్స్, జూలై 7:—భారత సేనాసంఘ అగ్ని సహాయ నిధికి గృహియరు రీ జెన్సికాన్సిలు అధ్యక్షురాలు మహారాణీసాహెబాగారు 8000 రూపాయల విరాళము నొసగిరి. (అ. ప్రె.)

మరియొక బ్యాంకు మోసము

బొంబాయి, జూలై 7:—ఇదివరకు కొన్ని వారములుగా బయల్పడుచున్న బ్యాంకు మోసములకు తోడుగా మరియొక కేసు బొంబాయిలో బయల్పడినది. నెంట్రలు బ్యాంకులోని చిన్న పార్సీ గుమాస్తా యొకడు బ్యాంకుకు సంబంధించినట్టి లక్ష రూపాయల గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీల సత్తుకొని పారిపోయెను. ప్రభుత్వమువారి 4% ఋణములు క్రొత్తగా బయలుదేరినప్పుడు ఈ సెక్యూరిటీలను బొంబాయిలోని మరియొక బ్యాంకు నందుంచి యీ పార్సీ గుమాస్తా వానిబలముమీద 30,000 రూపాయలవరకు అడ్వాన్సులను తీసికొనెను. కాని యీ మోసము తెలిసినపిమ్మట నెంట్రలు బ్యాంకువా రా మొత్తమును తీసికొనగలిగిరి. బ్యాంకు అధికారులు విచారణను సలుపుచున్నారు. అగుచున్నా నింకను పట్టుకొనలేదు. (అ. ప్రె.)

రంగూను కార్పొరేషన్

రంగూను, జూలై 7:—నిన్నటిదినమున రంగూను కార్పొరేషనువారి మాసికసభలో కొంతకాలము గ్రీసంఘమును సమాప్తినిందింపవలెనని ఆసంఘపు ప్రతినిధులకు కొరమ ఒక తీర్మానము గావించబడినది. హాం మెంబరును ఒకప్పుడు మ్యునిసిపలు సభ్యులును కీర్తి కేసులును అను యమేయాంగ్ గారిని ప్రశంసించుచు మరియొక తీర్మానము గావించబడినది. (అ. ప్రె.)

జాన్సీ సంఘ వైషమ్యములు

అలహాబాదులో విచారణ

అలహాబాదు, జూలై 7:—జాన్సీలో సంఘవైషమ్యములకు కారణముగా గలిగిన అల్లంపు విచారణసందర్భమున స్వాధీకారము యొందు జమ్నాను భూమిగారు తాము 2 మొదలు కి నుండవలసిన గలిగిన భూమిలను గుంపులు మహమ్మదీయుల ఇండ్లకు లావలకొను రాళ్లతోను నాశనముచేయుట గావించి పారిపోయి, 'చంపు', 'లూచి'చేయవలె అను కేసులు వింటి మనియు చాటించి యిద్దరూను గుర్తువల్లగు మనియు తెలిపిరి.

యహూను జామానుగారు చాలసంది మద్యాయిలను పొందుకొని యిద్దరువల్లగు మహమ్మదీయులపైన రుద్దినట్టియు 'సేవ'లనుగూడ గుర్తువల్ల చెప్పిరి. పాతము చాలమంది మహమ్మదీయులిరి. ప్రామాణిక్య నిరసియుండుటచే. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు, జూలై 7:—ప్రారంభింపబడిన విచారణ ఉదయము తిరిగి ప్రారంభింపబడినది. మద్యాయిలు 52 రు కాని కిరీ చుండి కనబడక తిరుగుచున్నారు. అల్లరిచేయుట, హత్య, భద్రాశ్రమముల అవినీతిలనుచేయుట, ఎక్కువగా గాయపరచుట యాని పేరముల మోసబడినది. మద్యాయిల తరపున ద్యాయిలు, ముఖ్య, ముత్త గార్లు వాదించుచున్నారు. సాక్షులు చాలమంది నిరసించుచున్నారు. యహూనుగారు అబ్దుమునువానుగారు బత్తుని లోకాన లేచు మోడు కాన్సేలులు పంపి ననియు నిర్ణయించు తన బుట్టినట్ల ఎక్కువను జరుగని గోహత్య జరుగు నని తెల్పినవనియు చెప్పి ననిరి. సాక్షి ఇది తనయింట క్రొత్త గావనినది తరచులనూ జరుగుచున్న దనియు, ఇంటిలో రహస్యముగా జరుగుచున్నదనియు ఎవరికిని తెలియదనియు చెప్పెను. వివాదానికి కట్టుబడుచుకొని వైపు తిరిగి ఇల్లు చెప్పిరి: "మహమ్మదీయులగారు చెప్పినది మీరు వింటిరా?" కృష్ణచందు వారు తీవ్రముగా "ఏమో చూడమురా. మిగిలివారు వెడలి పోయిరి. తరువాత సాక్షి మామ బిడిఅలముగారు ఆదోళన పడినట్లు సాక్షి యింటి పై పు చాల మంది హిందువులు లావలకొను వస్తువులన్నా గని తెలిపెను. వీధి లో నకునుచువచ్చునను, లాతీలలో తలుపుల కొట్టుటయు వింటిమి.

ఇంటిపేటకి తలుపు తెరవబడినది. కృష్ణచందు, మోహను, ప్రగ్యాలును ఇరువురూ 150 నుండితి ముందుకు వచ్చిరి. యహూనుగారు నొచ్చునది వీధియు చేయరాని వారు చెప్పిరి. గోహత్య క్రొత్తగావనియు మతవిధి గనుక దానిని తాను చేయుచుననియు సాక్షి చెప్పెను. మోహను ప్రగ్యాలులు గుంపునై పు తిరిగి వారిలో నిల్చిరి. "వారువినరు. వారు గోవుగొంటు కొనెదరు. అందువలన గోహత్యచేసెదరు. నేను వారి రైతును గాను. వారు మాజమీందారులును గారు."

చరన్ మల్లాలోనికి పోయి గోవునుపట్టుకు. ఇంటిని లూటీ చేయండి. లోనివారిని చంపండి యనెను. ఇదివిని సాక్షి లోనికి పోయి తలుపులు వేసికొనెను. గుంపు కేకలు వేసి వస్తులు కొట్టెను తిట్టెను. రాళ్లురచ్చెను. సాక్షి తండ్రి కుపాకి తెచ్చెను. హిందువులను ఉద్దేశించియుగ చేయ దలపెట్టెను. వారు తాము తరములుగ నట్టి దానిని చేయుచున్నామని నెల విచ్చిరి. మాతూరులను తాత్కాలికులను స్నేహభావముతో నుండిరి. కాని మీ రిప్పు యిదివిధుచుచున్నారు. గుంపు కామాటలు నచ్చలేదు. కుపాకి నూడుసార్లు గాలిలో పేల్చెను గుంపు బజారులోకి పోయెను. సాక్షి బారునుండి చంపు, లూటీచేయుమను కేకలు విసెను. సాక్షి జిల్లాస్వామియాధికారి పోలీసు నూపరింటెం డెంటులకు తంతుల నంపెను. సబ్ సెన్సిట్టు రాగానే అతలు నవ్వు గించెను. అనాడు గోహత్య జరుగ లేదు. తరువాత సాక్షి గ్రామ ముచుట్టును తిరిగెను. రాళ్లు, లాతీలతో మహమ్మదీయు గృహములు నాశనము చేయబడినట్లు చూచెను. మనీదులోని లివానులు, చాదరలు, లాంఛనులు మోయబడ్డెను. కొన్ని ఎగిరిపోయెను. గుంపునాయకులు కృష్ణచందు, ప్రగ్యాలుగార్లు.

మరియొక సాక్షి తాబానులు మాన్సేను గుంపు క్షీర నం దలవరకు నుండెననియు, "మహమ్మదీయుల చంపు"దనుకేక చెలరేగినయు చెప్పెను. విచారించిన సబ్ సెన్సిట్టు మహమ్మదు ఇబ్రీదు కి గురు మహమ్మదీయులను ఇరువురు పోలీసులను బెట్టులు తినిరి. కల్లుకుంజాగారు మరణించిరి. రెండు మశీములు నాశనము చేయబడినది. తాను చాలమందిని గుర్తింపగలనని జమీం దారుడు చెప్పెను. కుపాకితో ఇంటికప్పునైన మార్పుండెను. చంపుపురి సబ్ సెన్సిట్టు వచ్చెను. తనయిల్లు కాపాడుకొనుట వలన ఇతరుల రక్షించుటకు తాను పోలేదని చెప్పెను. పోలీసు వారితో సాక్షిగూడ గ్రామమంతయు చూడబోయెను.

మరికొందరు సాక్షులు విచారించబడిరి. విచారణ జరుగుచున్నది. (అ. ప్రె.)

టాంజీం, సంఘటనోద్యమములు

పండిత మాళవ్యాగారు బలపరచుట

రెస్పాన్సివిట్టులు ఉద్యోగముల మాత్ర నహంకారమునులేదని తెల్పుట

పండిత మాళవ్యాగారు మైమెన్సింగు సన్మానము

మైమెన్సింగు, జూలై 7:—పండిత మాళవ్య యొక్క డిగ్రీ నిన్న వచ్చెను. రైలుస్టేషనువద్ద మానంగ మహారాజాగారును చాల మంది హిందువులును యెదుర్కొని సత్కరించిరి. ముఖ్యమంత్రి వీధులగుండ నూరేగించిరి. మ్యునిసిపాలిటీ, హిందూ సభ, వివేకానంద సంఘము, మైమెన్సింగు పాఠశాల సన్మాన పత్రముల సర్పించిరి.

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి

ఆయన అన్నిటిని గలిపి ఇంగ్లీషులో ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు హిందువులును మహమ్మదీయులను సఖ్యముతో నుండవలె ననియు, అది లేకున్నయెడల భారతదేశభవిష్యత్తు బంధురమగు ననియు, స్వరాజ్యము మాట తలంపజాలమనియు జెప్పిరి. స్త్రీల ను అవమానపరచుటయు, పూజార్థముల నపవిత్రము జేయుటయు మానవత్వమునకే భంగము జేయుటను. హిందువులును మహమ్మదీయులునుగలిసి స్త్రీలను, కేవలములను, మశీదులను రక్షించు పాఠభటులుగ నుండవలె నని ఆయన సుహాసిచ్చెను.

సంఘటనోద్యమము మహమ్మదీయులకు ప్రతిహతులుగ బెట్టినదిగాదు. హిందూసంఘమును మహమ్మదీయులకు పోటీగా బలపరచు నుద్దేశ్యముతో గాక సంఘమునందు దూరిన దోషముల బోగొట్టుట కుద్దేశింపబడినది. ఇందువలన నిప్పుబాతులకు గూడ పాఠము నేమియో దెలిసి వారుగూడ సంఘమునకు ప్రయోజన కారులుగ నుండగలరు. హిందువులు కట్టుబాటుతో నుండి వారిని నాశముగావండ రక్షింపవలయునని ఆయన విజ్ఞప్తి జేసెను. మహమ్మదీయులు గూడ టాంజీం ఉద్యమమును అవేషముగ కట్టుబాటుతో నడపవలెనని ఆయన కోరెను. ఆయన టాంజీం, సంఘటనోద్యమముల రెంటిని బలపరచుచు ఈరెండు సంఘముల సరిసమానముగ వృద్ధిగాంచి లైటివారి దుశ్చైత్యలను మరల్చవలెనని కోరెను.

రెస్పాన్సివిట్టుల కుద్యోగాపేక్ష మాత్రమే లేదు

అంతట నాయన రాజకీయముల గూర్చి తెల్పుచు ప్రభుత్వమును దౌర్జన్యమువలన గాని, విప్లవమార్గముల వలన గాని తొలగింపజాలమని చెప్పెను. బ్రిటి షు వారు ప్రజాభిప్రాయమునకు లొంగెదరు. కాబట్టి ప్రభుత్వముతో సహకారము జేయుట వారిధర్మమై యున్నది. నే కే బంధు ప్రభుత్వముతో గౌరవకరముగ వ్యవహరించు సహకారము జేయుటకు సిద్ధముగ నుండెను. అందరూ కాంగ్రెసు సభ్యులు గావలెనని ఆయన గోరెను. రెస్పాన్సివిట్టులు ఉద్యోగముల నంగీకరించుటకు మాత్రమే బయలుదేరినది చెల్లవిషయము నాయన ఖండిం చెను. రెస్పాన్సు అనేమాటలోనే జాతీయవాంఛితములకు సరియైన ప్రత్యుత్తరము వచ్చువరకును సహకార ముండదని వారు చెప్పికొనవలెను. ఎన్నికదారులు శాసనసభ కభ్యర్థుల నెన్నుకొనుటలో నేమాత్ర మనుమానము లేనివారి నెన్నుకొనవలెనని కోరిరి. కొద్ది సంవత్సరములలోనే స్టామ్యూటరీ కమిషను రానున్నది గాన సంస్కరణములను విలువయున్నంతవరకే పని జేయవలయును. (అ. ప్రె.)

"మేము నీగ్రోలతో కలసి

పనిచేయము"

ఓడలోని తెల్లనౌకరుల దీక్ష

అధికారియాజ్ఞల నుల్లంఘించినందులకు నేను

బొంబాయి, జూలై 7:— "మేము నీగ్రోలతో పనిచేయము. తెల్లవారు గుంపులుగా నిరుద్యోగైయుండ ఆతనికి పైకెక్కుమద్యోగము నిచ్చుట మాకీష్టములేదు." అనుకారణముతో నేడు అధికారి ఆజ్ఞ నల్లంఘించిననీ మహామోహదిన మువ్వురు ఓడలోని పనివాండ్రపై నేరముమోపబడగా చెప్పిరి.

కాప్తను వెన్సగారు వారు ఓడ 2 యలుదేరునపుడు ఓడ నెక్కమని రని చెప్పిరి. స్వాధీకారి మద్యాయిలు చెప్పిన నెడములకు లెక్కబెట్టక వారికి రెండు వారముల కఠినపరకమును విధించెను. (అ. ప్రె.)

బోర్డు బడిపంతుల్ల వాములు

రెండు మాడు దళైక్రిందను బోర్డుబడిపంతుల్ల కుండెడి గౌరవపూరము. చేతనములు లెక్కచేయెనను, వారియందుగల విద్యావిశేషములవలనో, వారి సుగుణ సాంప్రదాయములవలనో ధరవరలు సరసముగ నుండుటవలనో, ప్రజలు భక్తి గౌరవములతో వారికిఁగూడత్ర బోధ్యుడు, విద్యావక్తతో పిల్లలను వారి కప్పగించు చుండిరి. బోర్డు బడిపంతులపదవి పొందుట కష్టముగ నుండెడిది. స్కూళ్ల ౪వ ఆసిస్టాంటు యిన్స్పెక్టరుగారి సీఫార్సుపై ఆసిస్టాంటు యిన్స్పెక్టరుగారి సిఫార్సు, వీరిదానిపై అసేషన్ ప్రెజిడెంటుగారి ఆమోదము. ఇందువలన విద్యావిశేషములుగలవారే కాక, సుగుణకాఢ్యులగు నుపాధ్యాయులు లభించెడివారనే దినన్నియు లాభములైనవి. వీరికి యద్యోగము లిచ్చుటలో నోటు విలువ తెలియనివారే యెన్నికొనబడిన ప్రసిద్ధింజులైనాధికారము గల్గియున్నారు. లోకలో బోర్డు మాన్యుల్లో విద్యాభ్యాసోద్యోగల సలహాలను గైకొనవలయునన్న సంగతి విచిరుమిండుటలేదు.

విద్యాభ్యాసమునందు ద్వంద్వప్రభుత్వ ముపాధ్యాయులలో నసంతృప్తి కలకలములను పెంపుచేయుటకును విద్యార్థులను విద్యాభ్యులను లభింపకుండుటకును, ప్రజలకు బడులందు గౌరవము, నిష్పూహ జనింపజేయుటకును దోడ్పడుచున్నది. కొందరు బోర్డుల ప్రసిద్ధింజుల మారులయూ, కొందరు విద్యా సంఘములు గాక పోవుటయును, తగిన ఉపాధ్యాయులను నియమించక పోవుటయు విద్యాభ్యాసాధికారులతోటి యన్యోన్యములేక పోకలలను నడిపించుటయు, తగిన ఉపాధ్యాయులను ప్రోత్సహ మియ్యక, ఇతరకారణములే ప్రమాదములనిచ్చుటయు, విద్యాభ్యాసాధికారుల రిపోర్టులే పాటించక పోవుటయు, మరియు శోచనీయ మగు విషయములు.

1910 లో రూరత్ స్కీను ప్రకారము బోర్డుబడుల కగు ఖర్చు గవర్నరు మెంటువారే భరింతునగా యీ బడులను, ఉపాధ్యాయుల సంఖ్యయు వృద్ధియైనవి. తక్కువజీతముల రోజులలో కాపిలేషన్ కు పట్టుచుండెను. జీత ముపాధ్యాయులసంఖ్యతో రు 8-10-12-15-20 హెచ్చెను. కాపిలేషన్ పరీక్షాధికారుల సిఫార్సులపై నుండెను. ఇప్పుడవికూడ జీతములలో చేర్చబడుటచే పరీక్షాధికారుల కీవిషయమున యెట్టి యధికారములేదు. ప్రెసిడెంటు దయయున్న పని యెట్టిదైనను సరే. ఉపాధ్యాయులెట్టి వాడైనను సరే గ్రామస్థుల కోరికతోను, పరీక్షాధికారుల సిఫార్సులతోను నిమిత్తములేదు. పూర్వ మద్యోగస్థులసిఫార్సులనుసరించి మార్పులు, ప్రమాదములు జరుగుచుండెను. ఇప్పుడట్లులేదు. ప్రెసిడెంటుతో నేరుగ బడిపంతుల్ల ఉత్తరప్రభుత్వ తరములు వగైరాలు జరుపుకొందురు. ఎచ్చటనోతప్ప ఉద్యోగుల సలహాలు జరుగుటలేదు. "మంగుగుపంతుల్ల పనిచేయుబడిలో 11 మాసములలో 10 మార్పులు కలిగినవి. ఇట్టి స్థితిలో విద్య నేర్పుటయందు మాస్టర్ల బాధ్యతే యెంతయుండునో విద్యార్థివృద్ధి యెట్లు జరుగగలదో ఊహింపవలయునేగాని వ్రాయ నీటలేదు. గ్రామస్థులకే యుపాధ్యాయులు డెవలనుండి వచ్చినది యెచటికి జెల్లంది, యేమిచేసినది, యేమిచేయునది, బోర్టిగాబోధపడదు. బాలురసంగతు లుపాధ్యాయులకును వీరిబోధన పిల్లలకును దురవగామము. ఉపాధ్యాయులలో నన్యోన్యము కుదురుటెట్లు? గవర్నరు మెంటు డిపార్టుమెంటులలో ప్రమాదమపైవో, శిక్షకు బదులుగనో, కోరికతోనో బడిలకు జరుగును. ప్యాపై పరీక్షలు, యోగ్యతలు సర్వీసు మొదలగువాని వివక్షతలేక బడిలకు ప్రమాదములు జరుగుటలేక కష్టపడి పనిచేయు నుపాధ్యాయులలోనసంతృప్తి వ్యాపించరా? తమకు వ్యాయ మిప్పించమని బోర్డుమెంటులోను ప్రెసిడెంటుతోను వనవిచేసికొను నుపాధ్యాయులు తాముగా తిరుగుచుందురు. ఇందులకెంత వ్యయము. ఎంత ప్రయాసము.

ఉపాధ్యాయుల సంగతి పరీక్షాధికారులకు తెలిసినటుల ప్రసిద్ధింజుల బోధపడుట కష్టము. అయినను సర్వాధికారము వీరికైవధ్యము, బడిపంతుల తగిన యుపాధ్యాయులకూడ నియమించబడుటచే పరీక్షాధికారులను, గ్రామస్థులను వీరలనుగౌరవముగ చూచుటకు. (1) విద్యాధికర్త (2) సంపద (3) యోగ్య ర్త 4 అధికారము, తక్కువ సుఖులచేతనో గదా సంఘములో గౌరవముబడయుట. 1 ప్రయమింప రీక్ష ప్యాపై న వారి నస్త్రసేధముయిరిపాప్రపటలనను, విద్యాధికర్తబడయు టెట్లుటయి నిండు పొంది ప్యయంక్యపినన జ్ఞానము సంపాదించదలచిన, నలయు గ్రంథములను ప్రతికలను పొందుటెట్లు బడిల బాధలే పొందు నుపాయములే నెవకుమండుటలన తనకున్న జ్ఞానము గూడకొనిమందును2. సంపదగలవారుపాధ్యాయులన్నిటివలం

మించరు. గృహసౌఖ్యములను విడిచి, దూరముగా బోయి కాయ క్షేత్రములను సహించ జాలని సాధారణ సంసారులును, విశేష విద్యాప్రజ్ఞాగంధము సోకిన వాడును, ఇతరవృత్తులకు నిరుపయోగులును, తండ్రులవలె నీవృత్తి నే నమ్మినవారును, తమ సహజకర్తలను మరచిన వారును తరచు బోర్డుస్కూలు మాస్టర్లపదవులకు దేవులాడుచుండురు. అందులో స్వగ్రామములందుద్యోగము సంపాదించవలయునని కాంక్ష మెందు. ఇందునిమిత్తము సాధారణప్రయత్నముచాలదు. ఉద్యోగము సంపాదించినను, బడిలకాకుండా మాచుకొనుట ఎంతటిభాగ్యమో? బడిలయైనచోట బసలుండవు. ఉన్నచో నెలకు రు. 4. అదై తగులును. బోర్డువారు అదై ముదరా యివ్వరు(ప్రాలీమనారికి గవర్నరు మెంటువారే రిపోర్టుచేసి నట్లు స్కూలుకు సమీపముగా బిల్డింగులైన కట్టించకుండా బడిలచేయుట ఏమి న్యాయము?

యోగ్యత:—మంచి స్వభావము అలవాట్లు, బోధనల వగైరాల సహాయమున గదా యలవడును! నైజగుణమున ధర్మాచరణ యెచటనో గాని కానరాదు. గ్రామములలో పురాణమునకు బదులు కోర్టుతీర్పులు, తగవులు వివదమున్నవి ఉపన్యాసములు, ఉద్యోగములు పట్టాములలోనే తక్కువ. సత్సేవావాసము లేనందున, మంచియలవాట్లు గాని మంచి నడవడి గాని, చాకచక్యము గాని దుర్లభము లగుచున్నవి.

అధికారము:—మాస్టరుగారికిని యీమాటకును చాలదూరము. పిల్లలనుకొట్టుటకుగాని, తిట్టుటకుగాని అధికారమును దుర్వినియోగపర్చిన తనదారి తాను చూచుకొనవలసిందే. కొందరధికారులు పిల్లలయెదుటనే తనదోషములను చూపుటవలన, వారలదోషములను తానుకూడ పెదవమచును. పొషించేవారు వేరు. చివాట్లు పెట్టువారువేరు. ద్వంద్వప్రభుత్వము అధికార గౌరవమును మూలబ్రోయుచున్నది. సంఘములో విద్యాగౌరవము శూన్య మగుచుండుటవలన, తనస్వార్థమునిమిత్తమే పాటుపడుట యనవసర మగుచున్నది. తనవిధి యుక్తములైనవములు తనకు బోధపడజాలవు. వానిని యుక్తముగా చేయించుటకు తగిన యధికారము పరీక్షాధికారులకే చాలదు.

బోర్డుబడులు సహాయబడులకు మార్గదర్శకములుగా నుండుటకు కాబోలు, విశేష యోగ్యతలగల యుపాధ్యాయుల సద్దిక చేతనములతో నియమించుటకును, బోధనోపకరణములు వగైరా విరివిగా సప్లయ చేయుటకును, ఆ రోగ్య క ర ము ల గు పాఠశాలలను కట్టించుటకును శ్రీ గవర్నరు మెంటువారు విశేషప్రయత్నము తాలూకాబోర్డుల కప్పగించుచున్నారు. ఈప్రయత్నము క్రమగ వినియోగమగుచున్నదో లేదో చూచుటకు గవర్నరు మెంటువారి ఓబ్బండి చాలదా? 1920 సం॥ విద్యావత్సముక్రింద వేయబడిన విద్యాసంబంధముగ వస్తు బోర్డువారికే చెందుచున్నది. నిర్బంధోచితవిద్య గురించి ప్రస్తుతము తలపెట్టవద్దు. ఉపాధ్యాయులకేతనముల సభివృద్ధిపరచుటకును, బడులతెని గ్రామములలో బడులను స్థాపించుటకును, యీప్రయత్నము సహాయపడవలదా? 2-1-23 తేది 14 నెలలరు జి. ఓలో బోర్డుపాఠశాలలకు నియమించబడిన స్కేలు గగనకుసుమమువలె నున్నదిగాని, భోగ్య పదార్థము కాలేదు. పంతుల్లదృష్టి స్కేలునందే లగ్నమగుచుండ, వారి బధిశ్యత్యములం దుండునా? ఈస్కేలు ముట్టనంతకాలము ప్రస్తుతపు జీతములతో తృప్తి నొందుట యసంభవము. సహాయబడుల కిచ్చు గ్రాంటుస్కేలునకు బోర్డువారిన్ను జీతములు రెండుమాడు రెట్టధికముగా నుండుటవలన, కొన్ని సహాయబడులు బోర్డుబడులుగా మారుచున్నవి. ముందు బోర్డుస్కూళ్లను పొందుటకుగాను మరికొన్ని మూయబడుచున్నవి. పరీక్షాధికారులు సిఫార్సుచేయు బోధనోపకరణములు బోర్డుబడులకు సప్లై కాకుండాయున్నవి. వడంగికి పనిముట్లు లేనిదే మతలత్వము పరీక్షించనగునా? పనిచేయు ఉపాధ్యాయులకు సహితము నలయు సాధనసాముగి కొరత గలుగుటచే, పనిపాట్లయందు లోటు గలుగుచుండును. ఇందుకు వీరే కేవలము బాధ్యులగ పరిగణింపబడుట న్యాయమా? క్రొత్తగా యేర్పాటుైన బోర్డుస్కూళ్లకు మర్చిలు, బెంటులు సప్లైకాగలవుగాని, క్లాసుపు ప్రకములు, పటములు, బోధనోపకరణములు సులభముగా సాధ్యము కానేరవు. క్రొత్తగా నియమింపబడు నుపాధ్యాయులకు బడిపను లగోవరముగ నుండును.

బోర్డుపాఠశాలలు:—చాలస్థలములందు డ్రెయిడ్జలోనే బడులుంచబడుచున్నవి. వీనిని చూచినవారికే నిజమైన పరీక్షితులు గోచరమగును. గ్రామములలో, పట్టణములందువలె, అదెనిమిత్త మిండుకట్టరు. కాశీగానుండి, బడినిమిత్త మేర్పాటునది చీకటిగా నుండును. బడియిల్లు చాలినంత విశాలముగా నుండదు. అనగా రూపుప్రకారము పిల్లవానికి 9 $\frac{1}{2}$ చ. అడుగుల స్థలముండదు. బెంటిబల్లులు, మర్చిలు, కలబల్లులు, పెట్టెలు మొదలగునవి చాలస్థలము నాక్రమించును. అయినను యీబడులు

సులభముగా రికగ్నిమను పొందుట యోగ్యము. చుట్టుపట్లకుభ్రమగా నుండదు. కొన్నిగ్రామములలో యేపడువుల పాకలలోనో పాతకాలలు గలవు. ఆరోగ్యముగురించి ఆరోగ్యాధికారులు బోధించెదరుగాని, గ్రామములలోగల దుస్సృతిని తొలగించు నుపాయములను బోధించరు. స్కూళ్లు ప్రతిదినము శుభ్రముగా తుడిపించబడవు.

స్కూలుకంటింజంటుచాలదో, నాకరుదొరకదో, హెచ్చావ్వురు గారికింటదై ప్రత్యేకముగా ముట్టదోతెలియదు. బడిఅదై వృద్ధిచేయునును దరఖాస్తులేగాని, కోరిననురాముత్తులు సరిగా జరుగవు. (2) స్వంతబిల్డింగులు బోర్డువారు కట్టించినవానిలో కొన్ని నేలపాలను చున్నవి. ప్రస్తుతప్రాథమికవిద్య కువలెనే, వీనికిని పునాదిలోటు. సాధనసాముగికూడ దిట్టమయినదికాదు. నేల పాలగు బిల్డింగులనిమిత్త మెంతప్రయత్నము వ్యర్థమగుచున్నదో తెక్కచేయువారెవరు? మరామత్తులు సకాలములో జరిగించిన, కొన్ని కొంతకాలము నిలువగలవు. ఇట్లు సాధారణముగా జరుగదుగాన గాలివానదెబ్బలకు లోనై, పునాది దిట్టములేని బిల్డింగులు చూపరులకు సాష్టాంగనమస్కారము లిడుచున్నవి. వీని కలప వగైరాలను జాగ్రత్తపరచువారెవరు? రిపోర్టుచేసిన, మాస్టర్లకే బాధ్యత తగులును గదా! యిది తలభముగా నూరకుండుదు. డ్రెయిడ్జ్ కేరణ్యములగుటచే, వందలు వేలతోకట్టించిన బిల్డింగుల అప్రయోజనము కనబడకుండానున్నది. (సకేషము)

బీహారు అంజుమాన్ సభ ఉదోగసభ్యుల నెన్నుకొనుట

పాట్నా, జూలై 8:—ఖాను బహదూరు సనాయి మహమ్మద్ ఇస్మాయీల్. యం. యల్. యేగారి అగ్యుత్తతక్రింద రాష్ట్రీయ అంజుమాన్ మోహాఫజల్ సభ్యులసభ జరిగెను. కొంత చర్చజరిగినపిమ్మట కార్యక్రమ నిర్ణయమును ఉద్యోగ సభ్యుల నెన్నుకొనుటయు జరిగెను. అగ్యుత్తులు సర్ సయ్యద్ అలీయి మాం కె. సి. యస్. ఐ. గారు.

18 సభ్యులతో కార్యనిర్వాహక సంఘముకటి యేర్పాటు చేయ బడెను. (అ. ప్రె.)

శియాసతుపత్రికకు హెచ్చరిక

రావల్పిండిల్లరులగూర్చి వ్రాయరాదు లాహోరు, జూలై 8:—జిల్లా న్యాయాధికారి స్థానిక దైనక పత్రిక శియాసతుకు 144 సెక్షను క్రింద రావల్పిండిల్లరులను గూర్చును ఇతర సంఘ వైషమ్యముల గూర్చి వ్రాయుటలని హెచ్చరిక నడిపి. (అ. ప్రె.)

గుర్వారాలన్నియు సిక్కులవే

నర్తారు మెహతాబుసింగుగారి సంతోషము లాహోరు, జూలై 8:—నర్తారు మెహతాబు సింగుగారు శిదోమణి గుర్వారా ప్రబంధక కమిటీ న్యాయభ్యాసాధికారము ను 5 ఏండ్లు కష్టపడి పనిచేసి పనినుండి నేడు విడుదలైరి. తగాయదాలలోనుండిన గుర్వారాలన్నియు, గుర్వారాల ఆస్తుక్రింద శిక్కులవేయైనవి. కేంద్రసంఘ మొకటి ఏర్పాటు చేయబడి యాజమాన్యము వహించినందులకు ఆనందమువెలిబుచ్చెను. (అ. ప్రె.)

నెంట్లు బ్యాంకు లెక్కలు

బొంబాయి, జూలై 7:—క్రిందటి సంవత్సరము లెక్కల నుండి ముందుకు లేబడిన బాలెన్సుతో సహా 1925-జూన్తో ముగియు ఆర్థ సంవత్సరమునకు నెంట్లుబ్యాంకువారికి నికర లాభము రు 1645017-15-5. దీని నింకను అట్టియే చేయువలసి యున్నది. ఆ మొత్తమును డైరెక్టరు లెట్లు చేయదలంచిరి. ఆ యర్థసంవత్సరమునకు ఇకోంటాక్సు లేకుండ సంవత్సరము 10 చొప్పున ఆకు ఇంటిరిండిడెండును చెల్లించుట మిగతాబాతె న్నకు ముందు ఆర్థసంవత్సరపు లెక్కలలోనికి లాగుకొనవచ్చుట (అ. ప్రె.)

అస్సాము శాసనసభ

షైమూరీ ఎడ్యుకేషన్ బిల్లు అంగీకరింపబడెను షైల్లాంగ, జూలై 7:—అస్సాము శాసనసభలో నేడు షైల్లాంగ విద్యకేషన్ బిల్లు అంగీకరింపబడెను. దీనిక్రింద ప్రస్తుత మంగుళుర్ను తగ్గింపకుండ నిర్బంధ షైమూరీ విద్యను ప్రవేశ పెట్టు ప్రదేశములను పేర్కొనవలసియున్నది. మరియు అధిక మగా సగు ఖర్చులో నూడవ వంతుకొరకు నీ ఎడ్యుకేషన్ సెన్సుసు నిధింపవలసియున్నది. (అ. ప్రె.)

ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులు

మాలానామహమ్మద్ షాఫీదాడిగారి
అభిప్రాయములు

హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములు

పాట్నా, జూలై 7:— ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను గూర్చి అసెంబ్లీయేటేడు ప్రెస్సువారడగుగా భారత కాసన సభా సభ్యులును బీహారునందు ఐకమత్యము కొరకు తలచులు పడుచున్నట్టియు మాలానా మహమ్మద్ షాఫీదాడిగారు కొన్ని ముఖ్యవిషయములనుగూర్చి తమ యభిప్రాయముల నిట్లు తెలిపిరి.

హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు సమసిపోవుటకు పాటుమేనుని అడుగుగా వారిట్టిరి. అసహాయోద్యమమునందు పనిచేయుటకై వచ్చిన బాధ్యతగల వారియందు సౌమ్యభావమును నెలకొల్పుటకును తమకు బద్ధులుగా జేసికొనుటకును స్వల్ప భాషాపరమైన నాయకులకు నడవకూడదు. హిందూమహమ్మదీయుల ముక్తికాంతముకలిసి జీవించుచు తమఅభివృద్ధికొరకు కలిసి పనిచేయుటయందే కలదని సామాన్యజను లింకను నమ్ముచున్నారు.

ప్రస్తుత పరిస్థితులకు వారిట్లు కారణమును తెలిపిరి:— కొంతమంది ఆధ్వర్యామాజములు తమమాటకే హిందూదేశమునందు ప్రాముఖ్యముండవలెనని కోరిరి. అట్టివారికి క్రిందటి అసహాయోద్యమమునందులో తమకాలము సమీపించినట్లుగపడెను. వారు అవకాశముకొరకు కాచియుండిరి. ఇట్లుండ ప్రభుత్వవత్తుము వహించిన తమ హిందువులయొడ మలచారు మహమ్మదీయులు గావించిన యొకచర్య హిందూమహమ్మదీయుల మధ్య వైషమ్యములు కలిగించుటకు వారి కవకాశమొసంగెను. కాంగ్రెసువారును ఖిలాఫతువారును జేమియకు ఉత్తర లేమావారును నెంత ఖండించినను వీరికి నచ్చు దయ్యెను. సర్ మియాన్ ఫజల్ గారు పంజాబు నందు విద్యాంగ మంత్రీగానుండి గావించినచర్యలు అచ్చటి హిందువులకు నష్టదాయకము లయ్యెను.

మహమ్మదీయులయొడ ప్రతికూలభావము వహించుట కి యుధయులును కలియదలంచిరి. తుదటిట్లుచేసి 1922 మొహరం నాకు మూల్తానులో గొప్ప క్లిష్టపరిస్థితులను దెచ్చిపెట్టిరి. ఆసమయమున మూల్తానులో తమపలుకుబడివలన ఉభయసంఘములవారికిని సఖ్యత కుదుర్చుకొనిన హిందూనాయకులు జేమియనందు డిరి. అసమయమున పండితమాలవ్యాగారు ప్రచారముచేయుచుండిరి. మాలవ్యాగారు (సదుద్దేశ్యములతో ననియే) నేను నమ్మదనమి. మూల్తానులో సంభవించిన పరిస్థితులు తిరిగి యెచ్చట నైన సంభవించినట్లెడల వాని నెదుర్కొనుటకై హిందూసంఘమును సంఘటి కరణము చేయవలెనని తలచిరి. మహమ్మదీయుల బారినండి తమ ప్రాణవిత్తులును స్త్రీలనునమును కాపాడవలసినట్లయిన తగిన కట్టుదిట్టము లేర్పరచుకొనవలెనని పంజాబు హిందువుల నాయన హెచ్చరించెను. వారి యుద్దేశ్యము లేమైనప్పటికిని హిందూసభ యాయుద్దేశ్యముతోనే ప్రారంభమై తుదకు ఉద్దేశమును వహించి మహమ్మదీయులమీదికి వెడల నారంభించెను. కలహభోజనమైనవారి కిదివరకే తగిన పరిస్థితు లావిధమున ఏర్పడి యుండుటచే ఎవరికి దోచిన రీతివార్త క్రోధ తెన్నులేని యుద్యమమందు ప్రవేశించి హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములను పెంపొందింప నారంభించిరి. ఇందువల్లనే యిప్పటి హిందూ మహమ్మదీయ కలహము లేర్పడినది.

మస్లిం మైనారిటీరక్షణ

వస్లిం మైనారిటీల రక్షణను గూర్చి అడుగుగా మాలానా గారిట్లు చెప్పిరి:— హిందూమహమ్మదీయ విభేదము లీర్ధముగా పరిణమించినప్పటి నుండి యు మస్లిం మైనారిటీల రక్షణను గూర్చి నేనాలోచించుచునే యుంటిని. ఉభయసంఘములవారికిని సుహృద్భావము కుదిరిననేతప్ప యీసమస్య పరిష్కారము కాదు. ఉభయసంఘములవారికిని విశ్వాసము కుదిర్చి మైనారిటీలకు తగినరక్షణ జరుగువరకు ఎంతో శ్రమ ప్రసేదయవలసి యున్నది. అధికసంఖ్యాకులైన హిందువులు చాలమార్లు జెందుచున్నారు. గత పదిసంవత్సరములలో వారెన్నియో మార్లు జెందినప్పటికిని వారు దేశమునందు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమును సంపాదించవలె నన్న మైనారిటీలయొడ భావముగా నుండవలె నని వారిపక్షిప్పుడే గుర్తించుచున్నారని నేను నమ్మదను. కాని కావలసిన రక్షణ మహమ్మదీయుల చేతిలోనే యున్నదిగాని అది హిందువులిచ్చునది గాదు. తమ

పంజాబు శాసనసభ

ముఖ్యుల రక్షణవిల్లు అంగీకరింపబడుట

సిమ్లా జూలై 8:— ఆరుగంటలనేపు చర్చ జరిగిన పిదప పంజాబు శాసనసభ ముఖ్యుల రక్షణవిల్లును ముఖ్యమంత్రి ప్రభుత్వ సవరణతో నంగీకరించెను. ప్రభుత్వమువారు కోరినవిధము లిట్లుయొక్క పేరుగూడ 'పంజాబు రెగ్యులేషను ఆఫ్ ఆక్టోం ట్యువిల్లు' అని మార్పబడెను.

రాజా నరేంద్రనాథుని యితర హిందూసభ్యులును విల్లు విరుసంవత్సరముల పాటు మాత్ర మాచరణలోనుండవలెనని యు, ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించు ప్రదేశములలో మాత్రము వర్తింపవలెననియు జేసిన ప్రయత్నము లోడిపోయెను. ప్రభుత్వమువారు పపాదించిన సవరణలందు ముఖ్యములకు సంబంధించిన కార్యక్రమము నిబంధనలను, ముఖ్యులయొకరి పేరుబడినపు డెప్పుడును అంతేయనియు, లెక్కలను వ్రాసి బాగాయుంచుకున్న అవరాధములు చెల్లించవలెననియు జేర్చబడెను. ప్రభుత్వ సవరణలకు ప్రతికూలముగ నుపపాదించబడిన సవరణలేవియును అంగీకరింపబడలేదు. ప్రతిపక్షసవరణ లన్నిటికిని చాలవరకు కారకులగు డాక్టరు నరాంగుగారు ఒకసారి లేచి తాము సవరణల నుపపాదించుటవలన లాభమేమైన యున్నదానిని ప్రభుత్వము వారి నడిగిరి. సర్ ఫజల్ హుసేనుగారు ప్రభుత్వము న కేవలము వైగాని పక్షపాతిములేదని హామీనిచ్చిరి. ప్రతిపక్షము ప్రభుత్వమువారు పపాదించిన సవరణలను జాచునెడల వారు బిల్లుయొక్క ప్రచారమును చాలవరకు తగ్గించిరనియు, ప్రతిపక్షము యిష్టప్రకారమే బాగుజేసిరనియు చెబునుకోగలరు. డాక్టరు నరాంగుగారు ను వారిమిత్రులును యింకను కొన్ని సవరణల నుపపాదించిరిగాని అన్నియు ఓడిపోయెను.

ముఖ్యులు మహమ్మదుగారు బిల్లు మూడవసారి చదువునపుడు మాట్లాడుచు శాసనసభయందు దీనిని గూర్చి వివాదమేమియు లేవనెత్తనియు, అందరూ దానిని పూజ్యభావముతో జూడవలెననియు గోరిరి. సవరణవిల్లులన్నియును తరువాత అనుభవమువీధి లేవమనని ఆయన చెప్పెను.

డాక్టరు నరాంగు

"మేము చేతనైనంతవరకు పోట్లాడ ప్రయత్నించితిమి. ఇప్పుడుమేము ప్రజలకును సభ్యులకుని చెప్పుచున్నాము. ఇందువలన బిల్లునుగూర్చి మాకుగల భయములను తుదకు దీనిని సమర్థించు అధికారులు తెలుసుకొందుగాక. ఈ బిల్లు సంస్కరణముల ఫలములలో నొకటియే యున్నది. సంస్కరణములకు ముందే నయముగ నుండెను. ఇవట వారియిష్టము వచ్చినచొప్పున పనిజేయ నిశ్చయించుకొన్న అధిక సంఖ్యాకులు గలరు." అని డాక్టరు నరాంగు మడివెను.

రాజా నరేంద్రనాథ గూడ యదేవిధముగ మాట్లాడెను. బిల్లును ప్రాతికూల్య మెక్కువ యేర్పడినను సభయందు ఉత్తమము చర్చజరిగినందులకు సర్ ఫజలు హుసేనుగారు సభివారి నభినందించిరి. ఈబిల్లును పనిజేయుభారము ప్రభుత్వము మీదనే పడియుండుటవలన వారు యీవిషయమున హామీనిచ్చి గా నుండబాలక పోయిరి. ఈబిల్లును వెంటనే గాని కొద్దిసమయములో గాని ఆచరణతో బెట్టుట ప్రభుత్వోద్దేశ్యముగాదు వారు నిబంధనలను నిర్బించి వాని నంగీకరించు లోపల ఒక శాసనసభ సమావేశము జరుగవలసియుండును. సవరించినటుల కిల్లు అంగీకరింపబడెను. హర్షము చెలరేగెను. ప్రతిపక్షము అసమృద్ధిచెల్లిరి. బిల్లుతుదకు అంగీకరించులోపల కొంతసేపు ముందుగనే స్వరాజ్యపక్షమువారు లేచిపోయిరి. (అ. ప్రె.)

క్షేమములను గాపాడుకొనుటకు మహమ్మదీయు లేప్పుడును బాగరూకులై యుండవలెను. దేశములో తమ క్షేమమునుగూర్చి ముసల్మానులు అప్రమత్తులై యుండకుండినయెడల హిందువులుగాని ప్రభుత్వమువారు గాని యీయగల్గిన దానికంటె అసలే గొప్పరక్షణ యగును. ముసల్మానుల క్షేమములను గాపాడవలయును. వారును వీరును తీర్మానములను గావించి నందువలన ప్రయోజనములేదు. ఆ తీర్మానములు దేశమయొక్క రాజకీయములందు ముసల్మానులకు గల అభిలాషకు ఫలితములు గానేని ప్రయోజనమే లేదు. ముసల్మానులు గడచిన ఆరునెలల నుండి చేయుచున్న పనులవలన వారికి గూడ దేశమునందు గల బాధ్యతను వారు గుర్తించుచున్నట్లుగపడుచున్నది. హిందూదేశమున మహమ్మదీయుల క్షేమములను గాపాడుటకు మహమ్మదీయులు తమ బాధ్యతను తాము గుర్తించుటయే చాలును. కడచిన కొన్ని నెలలనుండియు వారు మరుగుగా పని చేయుచుండుటవలన హిందువుల మనస్సుగూడ మారిన దని నేను చెప్పగల్గుచున్నాను. రాజకీయములలో వారి పృథివీలేనే పట్టుబట్టి పనిచేయుచుండునెడల మహమ్మదీయుల మనోభావములను గుర్తించి గౌరవింపవలెను. (అ. ప్రె.)

బందిపోటు నాయకుడు పట్టువదలుట

"నన్ను పట్టుటకు పోలీసువారితరముగాదు నేనే పట్టువడితిని"

(స్వకీయవిలేఖరి)

హైదరాబాదు, జూలై 8:— ముస్లిం మాలీ యను బంది పోటునాయకుడు తనగుంపుతో కహ్ కిర్గాను కేంజిలో బెలూచి సర్దారులసహాయమున పట్టుబడెను. లాథానాలో బెలూచి జార్గాయెదుట విచారింపబడి 23 ఏండ్ల కఠినశిక్షము విధింపబడెను. గుంపులోని వారందరు 7 మొదలు 23 సంవత్సరముల శిక్షలకు పాలైరి. వారిమీద బందిపోటు, పోలీసువారితో పోరుట, పోలీసువారి చంపుట ప్రభుత్వ ఆయుధములు దొంగిలించుట మొదలగు నేరములు మోపబడెను. విచారణలో ముద్దాయిల ఖిలాఫతియనియు, ఖిలాఫతి యుల నందరకు ప్రభుత్వము ఖైదీలుగ పట్టునెంచినని తెలియుటవలన ప్రభుత్వమునకు కష్టము గలిగింప నెంచితిరనియు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమునుగాని హిందువులనుగాని వారల ఆటకాయించుచుండువారు మహమ్మదీయులను కొట్టుట దోచుట హినుగాదలదిరట.

నాయకుని వాగ్ముఖము

మిరాజ్ నాయులి ఇట్లు చెప్పెను:—

నాకు ప్రత్యేకముగా గుంపులేదు. ఎక్కడెక్కడ ఏబండిపోటులతో నైనను చేరవచ్చును.

"నన్ను గౌరవముగ చూతు రని పోలీసు వారు చెప్పటవలన నాయంతట నేనే పట్టువడితిని. లేకున్న నన్ను పట్టుట పోలీసువారితరము గాదు. నన్ను ఇప్పుడు విడిచినయెడల నన్ను మీలో 500 మంది పట్టజాలరని నవాలు చేయుచున్నాను."

ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిన 10 నెల రూపాయల బహుమానము జర్గావారు మహమ్మదు ఇబ్రహీమును కేటెను హాజిదాన్సింగుకు రిజేటును మిగిలినది చాలమంది ఇతరులకును పంపబడెను. ఈ కేసు సింధురాష్ట్రమునెటును సంచలనము గలిగించెను.

బాలకుని తగులబెట్టుట

అది నిజముకాదు

(స్వకీయవిలేఖరి)

హైదరాబాదు (సింధు) జూలై 8:—కరాచీల్లా న్యాయాధికారి జయరామును పిల్లకాయను యజమాని కాల్చి చంపెనను కేసు విచారించి అది అసత్యమనియు అత్యుపాత్య జేసికొనెననియు స్థిరపరచెను.

ఆర్య సమాజపు తీర్మానము

"వివాహముకాకమునుపు బాలిక తన మితమును వెల్లడింపవలెను

హైదరాబాదు, (సింధు) జూలై 8:— బొంబాయి శాసనసభలోని విధాయక వివాహ రేచేస్త్రీయను తీర్మానమునకు శివదాసనీసుగారు తెచ్చిన సవరణను ఆర్యసమాజము ఆమోదించెను. "బాలిక తన వివాహమునకు పూర్వము జన్మగురమును అప్పటిమతమును వెల్లడింపవలెను. ఈవాగ్ముఖము ప్రచురింపబడవలెను."

సింధుపత్రికా సంపాదకుల సమావేశము

తోటవిందు

హైదరాబాదు (సింధు) జూలై 8:—సింధు రాష్ట్రీయ పత్రికా సంపాదకుల సమావేశ సంవత్సరమున వారి భవనమున విందు నిచ్చుటకు నేతు హాజీ అబ్దుల్లా హామీదుగారు నిర్వించిరి. కమిషనరుగారిని కూడ ఆహ్వానించిరి

పాట్నా ప్రాకోర్టు

పాట్నా, జూలై 7— పాట్నా ప్రాకోర్టుందు జడ్జిగా నున్న సర్ డాసన్ మిల్లరుగారికి ఫగ్గో గ్రాంటు చేయబడు కాలమున ప్రధానన్యాయమూర్తిగా పనిచేసెను. (అ. ప్రె.)

రాజకీయ ప్రవాసకుల ద్వైతస్థితి

నిరశన ప్రవాసము సాగించుచుండెనట

బర్మానుండి పూర్వార్థపుత్రిక కొక విలేజురి దిగువ ప్రకటించిన విషయముల వ్రాసెను:—

భరిమపుగం కాంగ్రెసు ప్రచారకు డగు శ్రీయుత య త్రింద చంద్రబట్టాచార్యులు బర్మానుండి ప్రవాసమునందు పబడెను. ఆతను షకల బాధల నిష్ప డనుభవించుచున్నాడు. ప్రవాసకులకొర కీయబడినగది నివాసయోగ్యముగలేదు. కాని పోలీసు స్టేషను బంగళాలో యత్రిందబాబు యిప్పుడు నివసించుచున్నాడు. కాని ఆతనిని బంగళాలోపల నిద్రపోవీయకు న్నారు. గదిప్రక్కనున్న వసారాగూడ ఉపయోగింపకుండ ఒక నూసానంతరము ఉత్తరపు జేయబడెను. లోపటి వసారా యుదు ఆయన పూజజేసికొనుట కుపయోగించుచుండెను. ఆతను పూజజేసికొనుట జేసినందున యత్రిందబాబు నిరశన ప్రత నువలించెను. గదిలోపలకును బయటకును బోవునప్పుడు వసారాల నుపయోగింపక తప్పనప్పుడు గదులనానియున్న వసారాల నుపయోగింపరాదని యుత్తరపు గావించినవారి అన్నత తెని పోతేలు కున్య క్రమగుచున్నది. పెక్కుసార్లును దొరతనమున కు యత్రిందబాబు యీవిషయమై విజృంభించెను. కాని లాభ ముదాత్రము యంతవరకు గున్న గానున్నది. చాలకామునుండి ఆతడు వ్యాధిగ్రస్తుడగుచున్నాడు. వైద్యోపచారము చేయుట

కట్టి యేర్పాటులను జరుగలేదు. ప్రతిదినమును జేసికొను థిగ వత్సార్థన, పూజ నాటకంపరమటచే ఆతడు సబ్బుచున్న థిర శేవత్రము కొరికొన్ని దినముల జరపినయెడ, యత్రిందబాబు నకు ప్రాణోపద్రవము సంభవించినచున్నది.

మహమ్మదీయ పోలీసు

ఇన్స్పెక్టరు హత్య

హిందూకానిస్టేబులు ద్రోహి

దిబ్రుగర్, జూలై 7:— ఉత్తర లక్షింపటలో ఒక మహమ్మదీయ పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరును హిందూ కాన్స్టేబులు హత్య గావించినటుల తెలియపర్చినది. దీనికి కాగణము సంభవ నైషమ్యమే. బక్రీదురోజున కొందరు హిందువు లొకగోపును మహమ్మదీయులనుండి రక్షించిరి. దీనిలో ఈ హిందూకాన్స్టేబులు కూడ పనిచేసెనట. పోలీసువారికి తెలియగా పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు విచారించుట కాగ్రామమునకు పోయెను. ఈయన సాయంకాలము ప్రార్థన చేసికొనుచుండగా కల్పచేపుడు వెడలై పొడిచెను. చేతులు తెగగొట్టెను. కాళ్లును తెగగొట్టెను. తరువాత తనంతట తానే పోలీసువారిచే వశమయియెడెను. వరునాడుదయమున పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు మరణించెను. వయసు 50 ఏండ్లు. (అ. (పె.)

బర్మాకాపటేషను పన్ను

విచారణసంఘము

విచారణసంఘసూచనలు

వర్నాదాయముపై పన్ను విధింపవలయునని

శాసనసభా బహిష్కారవాది అభిప్రాయము

రంగూను, జూలై 7:— బర్మాయందు పన్నులుజేయ బడుచున్న తలపన్ను, థాకిషేషపన్నుల విచారణకుమిటి సాత్వ్య ముదీసికొన ప్రారంభించెను. ఈపన్నులకు మారుగ వేరుపన్నుల నిమూలజేయుటకను, పన్నులుజేయబడుచున్న పన్నులమొత్తము నకు తగ్గకుండ నట్టిరకము పన్నుల పన్నులుజేయ సాధ్యమగునదీ యులేనిది కమిటి విచారించుచున్నది. ఆమోదమునుగాని, నిరాకరణమునుగాని జాపకండ్ సాక్షులకొరకు కొన్ని నూచనల అగంభవంబు కమిటి గావించెను. తెంగాలు, మదరాసు, బొంబాయిలం దమలానందుగలలిలి కొద్దోజుల హెచ్చించుట స్టాంపు ద్యూటీని హెచ్చించుట, పంచెములపై పన్ను విధించుట, మోటారు కారులు, మోటారుపైకిళ్లపై పన్నువిధించుట నల్లమందు విక్రేతలపై పెం కుఫీజు హెచ్చించుట, భారతీయులకు గంజాయి అమ్ముటకు సక్రమమున లైసెన్సునిచ్చుట డాక్యుమెంటుల రిజిస్టరుజేయుటకు ఫీజు జాస్తిజేయుట భోగములపై పన్నువిధించుట పెగనిటాంగు కాల్యుండ దీసికొనిపోవకు కలపపై పన్ను విధించుట రంగూను పరిషరములందలి కుగ్రామములందలి ఇండ్లస్థలములపై పన్ను విధించుట, మునిసిపాలిటీ హద్దులందు లేని యిండ్లపై యింటిపన్ను విధించుట మొదలగు పన్ను పన్నులు మార్గములు కమిటి ప్రారంభించు నూచించెను. వైసవిస రింపబడిన నూచనలప్రకారము పన్ను పన్నులుజేసినయెడ సంవత్సరమునకు నూచు 104 లక్షల రూపాయలు ఆదాయము చేసూరును. వారసభ్యములపై పన్ను హెచ్చింపవలయు ననియు, శాసనసభా బహిష్కారకాళానాయకు డగు యు. ఛిల్లేంగు గారు గావించినటుల సంవత్సరమునకు రూ 500 లు మొదలు రూ 2000 ల వరకు అదాయము వచ్చువారిపై పన్ను పన్నులు జేయవలయు ననియు, వ్యక్తులపైను న్యవసాయసంబంధము గాని భూమిపై పన్ను విధింపవలయు ననియు, వినోదములపై పన్ను విధింపవలయు ననియు మరెక్కిన్ని నూచనలు చేయుబడెను. (అ. (పె.)

అడిసన్ కంపెనీ

గొప్ప జూలై నెల అమ్మకము

1-7-26 నుండి 31-7-26 వరకు

మంచి బేరము

స్వంత ఉపయోగమునకు కావలసిన స్టేషనరి

ఫౌన్టెన్ కలములు

కార్యాలయమునకు కావలసిన స్టేషనరి

జేబుగడియారములు, పెద్దగడియారములు

పైన్ రైటరు చిల్లర సామానులు

నగలు

ఆర్మి సులకు కావలసిన సామానులు

ఇ. పి. ఎన్. ఎస్., వెంజీ, బంగారు

డ్రాయింగు పరికరములు

సామానులు

పాఠశాలకు కావలసిన సామానులు

క్షౌరము నకు కావలసిన సామానులు

ఇనుప పెట్టెలు, పిల్లలు ఆడుకొను మోటారుబండ్లు మొదలగునవి గలవు.

ఈ అమూల్యమైన సమయమును పోగొట్టుకొనకుడు,

ఒకసారి మా కంపెనీకి వచ్చి అన్నిటిని చూడుడు.

ADDISON & Co., Ltd.
Mount Road, MADRAS.

ఆగ్రాటెనెస్ చట్టము

భూస్వాములసవరణలు ఓడిపోవుట

నానిటాబు, జూలై 8:—సంయుక్త పరగణాల శాసన సభయందు విచారణ ప్రారంభమైన పీఠప స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు, గవర్న మెంటు సభ్యులగులసి భూస్వాములు దెచ్చిన ముఖ్యముగ సవరణల ఓడనట్లుట కిచ్చే ప్రభుము. ఇందు లకు గారణము అభివృద్ధిముఖులగు భూస్వాములు గవర్న మెంటుసభ్యులు స్వరాజ్యపక్షసభ్యులతో గలసి వోటుజేయుట. ఏనుసంవత్సరములుగాని అంతకంటె అధికసంవత్సరము లకుగాని దీసుకొన్న కవులు అంత్యపై తిరిగి వారికే కవులు యివ్వబడినగాని కవులుదాదలకు స్టాట్యూటరీహక్కు గలగ గూడని భూస్వాములు ప్రతిపాదించిన ముఖ్యసవరణ ఓడిపోయె ను. హక్కులుగాని లాభముగాని లేకుండ యిష్టము వచ్చినప్పుడు తొలగింపబడు రైతులసంఖ్య విస్తారముగ నుండునని దొరతన మును అభివృద్ధి ముఖులగు భూస్వాములు, స్వరాజ్యసభ్యులు డలంచిరి. అన్ని తరగతుల రైతులకును శీరమున పరిశీతుల శీర్షర ముట చట్టము ముఖ్యోద్దేశ్యము. సవరణ అంగీకరింపబడిన యెడ చట్టోద్దేశ్యములు మారుచున్నవి. ఏలయున వాజర నాలు గాని తక్ హెచ్చుకవులకుగాని దీసికొననియెడల కవులు అనంతరమును భూస్వాములచే రయితులు పెడలగొట్టుబడుదురు. చాలసేపు చర్చ జరిగిన పీఠప భూస్వాములసవరణ రెండుహెచ్చు ఓట్లచే నోడిపోయెను. భూస్వాముల సవరణకు. అనుమతిముగ 47 వోటును ప్రతిపక్షముగ 49 వోటును జేయబడెను. మరెయొక ముఖ్యసవరణయెడగూడ భూస్వాములు ఓడి పోయిరి. స్టాట్యూటరీ హక్కుగల రైతులరహితులనిపోయిన విరవ, ఆతని వారసునకు ఆయన సంవత్సరములు భూమిఅనుభ వించుటకు ఆరంభమున చట్టముందవిర్వదెను. ఈసంఘముమూడు సంవత్సరములకు కాల నియమమును కల్గించెను. మొదట చట్ట మందు గావించబడిన యేర్పాట్లు ప్రకారముగ అయిదుసంవత్సరే యెండ్లయందున గవర్న మెంటు దెచ్చినసవరణ అంగీకరింప బడెను. (అ. (పె.)

అడయారు కళాశాల - శిల్పశాఖ

జేకోద్ధారకుని సందర్శనము

(స్వ కీ య వి లే ఖ రీ)

అడయారు, జూలై 4:—జేకోద్ధారక కాశీనాథుని వాగ్దేవరాయ పంతులుగారు, అధ్యాపకవర్గమువారి ఆహ్వానముపై అడయారులోని తియసాఫికలు కళాశాలకు గతవారమున విచ్చేసి ఇచ్చట విద్యార్థిభావమున చేయబడుచున్న ప్రయత్నములను గాంచిరి.

కళాశాలాధిపతులకు ప్రాసెసరు జి. వి. సుబ్బారావు పంతులుగారు, శ్రీ పంతులుగారికి స్వాగతముసంగి కళాశాల శాఖలన్నిటిని, అందు శ్రీవారికి అభిమానము భారత కళాశాఖను చూపిరి. ఈకళాశాఖ రెండుసంవత్సరముల క్రిందట కళాశాలలో బాటు ఏ. సి. బెన్జిగారి యాజమాన్యమున నెలకొల్పబడినది. బందరు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలలో ప్రమాదనాథ బెన్జిగారియొద్ద శిక్షణబడసియున్న శ్రీ సి. ఎన్. వాసుదేవ సుగారు, జి. కె. కాటాగారు శ్రీ బెన్జిగారికి తోడ్పడుచు ఈ శాఖను నిర్వహింపగా నిర్వహించిరి. శ్రీ బెన్జిగారు తమ పృథ్వీమన కీ సంవత్సరము పెడలిబొయినందున వారిస్థానే కళాశాలాధిపతులు శ్రీ సి. ఎన్. వాసుదేవసుగారిని అధ్యాపకులుగ నియమించిరి. వారి యాజమాన్యముననే ఇప్పుడు ఈ శాఖలోని వివిధ తరగతులన్నియు జయప్రదముగా జరుగుచున్నవి శ్రీ వాసుదేవసుగారికి పాత్యాత్మప్రాప్తకళాతంత్రములలో నెక్కువ నాణ్యుడగుటచేత శిక్షణబడినందున అతనియందు నిపుణులగుట. బందరుకు వెళ్ళకముందు కొంతకాలము బొంబాయి లోని శిల్పకళాశాలలో శిక్షణ బడసియుండిరి. ఒకరి పద్ధతులు సంపూర్ణముగా అనుసరింపక స్వతంత్రిగా కళలో నూతన మార్గముల ద్రోశుటలో శ్రీవాసుదేవసుగారునిపుణులు. వారి చిత్రములను గాంచిన ఈ దృశ్యమును అతిసులభముగా ప్రతి వారును గాంచగలరు. శ్రీ వాగ్దేవరాయపంతులుగారు వాసుదేవసుగారు వారి మిత్రులు శిష్యులు వ్రాసిన చిత్రములను గాంచి సంతోషభరితు లైరి. వారి ప్రయత్నములను అన్ని విధములను జయప్రదముగా ప్రోత్సహింపవలయు వాగ్దానము చేసిరి. కళాశాలాధ్యాపకులు వి. ఎన్. కర్నూరు తెలుగున అనువాదించుచు, బుద్ధిభాగిని ఆంధ్రార్థకథకు, బుద్ధిభగవానుని జీవితములను నూచించు దృశ్యముల ననేకముల శ్రీవాసుదేవసుగారు చిత్రంప బోవుచున్నారు. దీనిని శ్రీపంతులుగారు తమ గ్రంథములలో ప్రచురించి ఆంధ్రసారస్వతకళావిజ్ఞానము నకు తోడ్పడుటకు ముందంజవేయుట ఎంతయు శుభకాచకము. శ్రీపంతులుగారి ప్రయత్నములన్నియు నిర్విఘ్నముగా నెరవేరుగాలి!

నోటీసు

అనంతపురం డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో

O. P. నెంబి 16/1926

అర్జిదారుడు:—పాపమ్మగారి హామ్యురురెడ్డి Vs. రెస్పాండెంటు:—సంపతి వెంకమ్మ

పై అర్జిదారుని అవిభక్త తమ్ముని కొమారుడయిన మై వరు శరణధరరెడ్డియొక్క అస్తికి తనను గాడ్డయకొగా నియమించు పత్రాసని 22-6-1926 తేదీలు అర్జిదారుతో చేసియున్నాడు. 10-8-1926 తేదీలు విచారకు వాయిదాయున్నది. ఎనరికైన ను యేవిధమైన ఆక్షేపణ యుండినా నాడు తెలుపుకొనవచ్చును.

అనంతపురం } ఆర్. నభావతిరాయ బి. ఏ.వి.యల్
8-7-1926 } అర్జిదారుని వకీలు.

అక్షరహంసలు

అపూర్వతైలి భజనరీతనలు అపురూప పద్య రత్నములు ప్రతిరీతనచరణముల ప్రథమాక్షరములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పోసేజి గాక 8 అణాలు. 2837

చిరునామా:—గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు, రిలైడ్ హుజూరు క్యాంపుసరు, కాకినాడ

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

వాతావరణము

జూలై 5:—గోదావరికి తగినంత నీరు తగులకపోవుట చేత కాలువలను పంట కాలువలను గూడ నీరులేదు.

మ్యూనిసిపాలిటీకి తగాదా

జిల్లాబోర్డు వారికి కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ వారు ట్యాంపు రాబడిలో 5 వ వంతు యివ్వబడినదిగా నున్నది. ఇంత సొమ్ము విధింపట అన్యాయమని సుమారుక సంవత్సరమునుండి ఆసొమ్ము యిచ్చట అపివేయబడినది. బోర్డు యొక్కయు మ్యూనిసిపల్ సంఘముయొక్కయు ప్రతినిధులు ఒక జాయింటు కమిటీగా చేరి యీ తగాదాను పరిష్కరించు కొనవలసినది దొరత నమువారు ఉత్తరువుచేసిరి. అది నాధ్యపతకపోవుట చేత జిల్లా కలెక్టరును పరిష్కరించవలసినదని ప్రభుత్వమువారు వ్రాసిరి.

కొత్తలంక ప్రాజెక్టు

అమలాపురం తాలూకా కొత్తలంక గ్రామములో ను మారు 700 ఎకరముల మొరకభూమిని పల్లపు సాగుబడి క్రిందకు తెచ్చుటకు 1905 సం॥ నుండి 1914 సం॥ వరకు పరిశోధనలు జరిగినవి 1918, 1914 సంవత్సరములలో నీవిషయము మద్రాసు శాసనసభలో నాలోచనకు గూడ వచ్చెను. అప్పటినుండియు ఏమియు జరుగలేదు. సుమారు 12 సంవత్సరములైనది. పోలవరం విలండు ప్రాజెక్టు పనులలో బాటు యీ కొత్తలంక ప్రాజెక్టును గూడ జరిపించవలసినదిగా ఇరిగేషన్ అసైజరీ బోర్డువారు దొరతనమువారికి నిశ్చయించిరి. మొదట అనుకొన్న ప్రకారము కొత్తలంక ప్రాజెక్టు అమలులోనికి తెచ్చిన యడల చాల భూమి పల్లపు సాగుబడికి రాలేదనియు, పోలవరం విలండుప్రాజెక్టు జరిపించినయెడ నెంటుల్ డెల్టాలో సుమారు 17,500 ఎకరములు సాగుటకు కాంక్షనుకాబడి పనిజరుగుచున్న దనియు రివార్డు వచ్చినదనియు అందువలన కొత్తలంక ప్రాజెక్టు అవసరము లేదనియు ఎవలకొనుటకు ఉత్తరువు వేయబడిన దనియు దొరతనమువారు బోర్డువారికి తెలియజేసినట్లు కనబడుచున్నది. క్లెర్కులో యీ ప్రాజెక్టు వచ్చు ననుకొన్న ప్రజల కిది ఆకాభంగకరమైన ప్రత్యుత్తరముగా నెంచబడియున్నది.

నల్లమందు

గోదావరి డెల్టాలో నల్లమందునాడుక విశేషముగా గలను గనుక దీనిని తగ్గించవలసినదను నాందోళనము కొంతజరిగినది. ఈజిల్లాలో యీక్రిందిరీతిని 14 నల్లమందు దుకాణములు ను సివేయటకు దొరతనమువారు ఉత్తరువు చేసియుండిరి. అమలాపురము తాలూకాలో 3, రామచంద్రపురము తాలూకాలో 5, రాజ్ కల తాలూకాలో 2, కాకినాడ తాలూకాలో 1, పిఠాపురం డివిజన్లో 2, తుని డివిజనులో 1. నల్లమందు వాడుక సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించుటకు ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవని వినుచున్నాము.

విశ్వవిద్యాలయమునందు ప్రాతినిధ్యము

లోకల్ బోర్డుల మ్యూనిసిపాలిటీల సభ్యులమిదిరినే డిస్ట్రిక్టు ఎడ్యుకేషనల్ కాన్ఫరెన్సులో జిల్లాబోర్డుతో సమాన స్థితియందున్నది గనుక స్థానికస్థపరిపాలనా సంఘములకున్న మరతులనే పెట్టి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటునకు ఒక సభ్యుని ఎన్నుకొనేట్లుగా హక్కుగలుగజేయవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు గోదావరిజిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్ఫరెన్సు తీర్మానించెను.

(గోదావరి యెజ్జెసి)-పోలవరం

తానగరంలో జరిగిన తూర్పు గోదావరిజిల్లా మహాసభాసంతరము 29-6-26 తేదీని శ్రీయుతులు మహమ్మదు ఉమర్ అలీషా సాహెబుగారును మతం బాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారున్న పోలవరం దయచేసిరి. రాత్రి సుమారు 8 గంటలకు శ్రీయుతి ర్యాలి లక్ష్మీనరసింహంగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభ సమావేశమైనది. అందు శ్రీయుతి కెబియ్యం సోమయ్య గారు ప్రేసాయకుల నిశ్చయకు సూర్య సభవారికి తెలియబరచుచు ప్రస్తుతముగా “శాసనసభాప్రవేశము. దీని ప్రాముఖ్యము గోల్ల కర్తవ్యము”ను సూర్య మాట్లాడిరి.

శ్రీయుతి ఉమర్ అలీషా కవిగారు వారి సహజవి తాధారతో ప్రస్తుత రాజకీయ అంశోశన పరిస్థితులనుసూర్య యు, శాసన సభలో స్వరాజ్యపాత్ర వారు చేయుచున్న చేత

వేనయొ విఫలముగా ముచ్చటించుచు వోల్టరుగల స్వతంత్ర హక్కును వర్ణమతిభేదమును పెట్టుకొని సరిగా ఉపయోగించు కొనక అంతరాత్మకు వ్యతిరేకముగా తమకే హానిచేయుచున్న ప్రభుత్వపక్ష సభ్యులకు ఓట్ల నిచ్చుచో అత్యుపాత్య చేసినవారగుదురనియు అందుమూలమున భారతమాతను ఇంతకంటె అధోగతి పాలు చేసినవారగుదురనియు హెచ్చరించిరి. శ్రీయుతి గుప్తగారు మాస్టరసముతో గంభీరోపవాదము గావించిరి. సభ రాత్రి 12 గంటలకు ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరి)

ఉన్నతపాఠశాల ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయుల కొకమనవి

మనగ్రాంధ్రమాతకు మనుపటికంటె విశేషగౌరవము లభించు పుణ్యదినములు వచ్చుటచేతనే దొరతనమువారి రాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయసభలో నున్న తపాలకాల యాంధ్రపండితులకు గూడ నొకసాన మీయ నిర్ణయించియున్నారు. ఆసానము నాక్రమించి తమధర్మము నుచితైఖరిని నెలవేర్చగల్గు పండితోత్తములు పెక్కుండ్రు గలరు. వారిలో నొక్క సెమ్మకొనవలసినభారము మనపై మోపబడినది. ఈయెన్నికగూడక దక్కుం గల యెన్నికలవలెనే బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణవివాదములలో స్వరాజ్యపక్ష ప్రభుపక్ష విభేదములతో స్వపరమండల విభేదములతో జరుగునేని విక్కిలి హాస్యాస్పదముగ నుండును. ఇప్పుడాసభ్యుల నభ్యర్థించువారు పడునార్థురున్నారు. వారిలో నెనరికేని “పోటు” నిచ్చునపు డీయంతముల గమనింపక గోరెద:—

- (1) అభ్యర్థి యాంధ్రగీర్వాణములయందు మంచిజ్ఞాన మార్జించెనా, లేదా?
- (2) ఆతని కాంగ్లభాషలోగూడక దగిన ప్రజ్ఞగలదా, లేదా? (ఇదేలయన, నె నెటువ్యవహారము లన్నియు నాంగ్లమున నే నడుపబడునని తెలియుచున్నది.)
- (3) ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయత్వమందు విశేషానుభవ మున్నదా, లేదా?
- (4) భాషావిషయమున గేలపూర్వాచార పరాయణుడుగాక, నవీనకవుల యాశయములగూడక గొంతెనకలవి అనుకొని, భాషకు నూర్చివికాసముం దేగలదా, లేదా?
- (5) పాటుపడి పనిజేయుటకు దగిన సత్వోత్సాహము లును, బుద్ధిబలమును గలవాడగునా, కాదా?

ప్రయంతములగుర్చి లెప్పగా మీరే యాలోచించి కొని యాచిత్యముహించి యర్హు నెన్నుకొనుడు. ఆయంతములు మీరెఱుంగనివికావు. కాని యవి సరియైనరీతిని గమనింపబడుటలేమి నిలుల వ్రాయబడినవిచ్చెను. బందుగు తెవతో తొందర పెట్టిరికాని, ప్రైయధికారుల యాజ్ఞయెనదనికాని, స్నేహితులు ప్రోత్సహించిరికాని, మీరేపోటు వ్యర్థపఱుటకుండురుగాకయని వేడుచున్నాను. మనభాషావిషయములో మనకుపడేత మిచ్చుటకు మనకంటె నర్హులులేరు. నిశ్చలబుద్ధితో నాలోచించికొన్న మననిర్ణయమే సమంజసమైయుండును. కొన్నిచోట్ల సధికారవర్గమువారు తమచేతిక్రింద పండితులపేట్లు, తమయిచ్చవచ్చినవారి కిప్పింపక బ్రయత్నించుచున్నారని వినుచున్నాను. భాషాసంబంధమున సెన్సికలలోగూడ నట్టిలోపమే కల్గుచున్నదని వినుట కెంతయుఁ జింతవోడుచున్నది.

వింజమూరి వేంకటలక్ష్మీనరసింహారావు.

ఆంధ్రాయుర్వేద వైద్యమండలి

మండలిసభ్యులకు విజ్ఞాపన

అయ్యా, పత్రిక తమకు అధిక ప్రైతమాసమునుండి పంపుటలేదు. ఇదివరలో మనకు ప్రతివాది భయంకర కష్టమవూర్చులుగారు పత్రికాసంపాదకులుగా నుండి పనిచేయుచున్నారు. సంపాదకసభలో నూజ పీఠు కాపురములు చివుకుల సత్వ నారాయణగారిని పత్రికాసంపాదకులుగా యోర్పాటు చేసినారు. పీఠు క్రొత్తవారు యగుటవల్ల యన్ని విషయములు క్రొత్తగా యుండింట్లు అలవ్యమునవి. తమకు నూతనము లోపములు యున్నను తమిస్తూ మండలియందు యభివాసమును వదలక సభ్యులుగా యుండగలందులకు కొరుచున్నాము. 6-వ సంచిక 1,2,3,4 సంపుటములు అనగా అధిక ప్రైతమాసమునుండి క్షృణ్ణ మాసమువరకు గలపత్రికలు ఒకటే సంపుటముగా మారుపేజీలతో వారము రోజులలో తప్పక పంపుచున్నాము. మీరు యెంతమాత్రము నికతస్సహము చెందకుడు. ఇంతకునుంచి ప్రతి నెల 20 తాళికుకు తప్పక సంపుటించుము. ఈ ఆలస్యమునకు టమ్ములను పొన్నించెనరని నమ్ముచున్నాను. జూలై నెలవారికి చందాలు పంపవని వుత్తరములు వ్రాసియున్నాము. ఇంత వరకు పంపియుండలేదు. వారు కప్పక చందాలు క్లెర్కులో పంపు దునని నమ్ముచున్నాను. ప్రతివారును యాచిత్తు చందాలు మండలి కార్యస్థానమునకు పంపవలెను.

తెనాలి } కాశీనాథుని రాజలింగశాస్త్రి
27-6-26 } కార్యదర్శి.

రాజమండ్రి (స్వకీయవిశేషం)

అంతర్జాతీయ సహకార వార్షికోత్సవము

రాజమండ్రి, జూలై 6:— ఆంధ్ర సహకార సమైక్య సమన్వయ కమిటీ ద్వారా నిర్వహించిన అంతర్జాతీయ సహకార వార్షికోత్సవము రాజమండ్రిలో అత్యంత సమృద్ధిగా జరుగబడినది. జిల్లా యంత్రాంగం వివిధ సహకార సంఘములనుండియు ఇతర ప్రదేశములనుండియు ప్రతినిధుల సేవలు విచ్చేసిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు సహకార నాడులందరూ రాజమండ్రి లోని ముఖ్యవిభులనుండి పాఠశాలలు మొదలైనవాటిలో హాజరై యున్నవారము జరిగిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు చింతావణి నాటకశాలలో మ. రా. రా. టి. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య పియ్యరు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారి అధ్యక్షతన పారవశాసభ జరిగెను. గో. వే. ప్రభువు, దివాన్ బహదూర్ సర్ శివజ్ఞానం చక్ర, సర్ బి. ఎస్. శర్మ, దివాన్ బహదూర్ మోచర్ల రామ అంధరావు, వేమవరపు రామచాను, జి. కె. దేవధర్, సర్. కె. వి. రెడ్డి, బి. వెంకటపతిరాజు గార్లు మొదలగు పెద్దలవద్ద నుండి సభ జయప్రకాశముగా జరుగునని ఆశీర్వాదములు వచ్చెను.

అధ్యక్షత వహించిన సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు సహకారముయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యములను గురించియు, హిందూదేశ మందు ఇతర దేశములందు సహకారోద్యమము ఎట్లు వ్యాప్తి చెందినదియు విపులముగా మాట్లాడిరి. మదరాసునుండి ట్రిప్పి కేసు సహకార సంఘమును గురించి తమ ఆశుభవములను చెప్పిరి. సహకారోద్యమము హిందూదేశమునకు శ్రీశ్రీకావించియు, భార్యకాలమునుండియు దానిని దాంతుములు హిందూసంఘమునం దిదియున్నవనియు చెప్పిరి. బీదలకు సహకారోద్యమమువలన చాలాభయము కలుగుననియు హిందూదేశ, పునర్నిర్మాణమునం దియుద్యమము చాల సహకారిగా నుండగలననియు చెప్పిరి. అయ్యరుగారి యుపన్యాసము మ. రా. రా. స. సభ్యులారా యుగానికి తెలుగున చెప్పబడినది. దేశవాదయును కో-ఆపరే టివ్ సొసైటీల ద్వారా బీదలను సున్న భాష్యరరావు నాయుడుగారు తరువాత మాట్లాడిరి. హిందూదేశమందున్న వివిధతరగతుల సహకార సంఘములను గురించియు ఆయన చెప్పి, సహకార సంఘములు తగ్గిపోవుటకు గల కారణములను తెల్పిరి. వదుకుములు పరిశ్రమయొక్క ప్రాముఖ్యమును దెల్పి సహకార సంఘములన్నిటిని చాల అభివృద్ధి గాంచగలదనియు, బీదలకు మంచివృద్ధిని కల్పించగలదనియు చెప్పిరి. తరువాత "సహకారి" పత్రికా సంపాదకులగు గుడూరి రామచంద్రరావుగారు మాట్లాడుచు హిందూదేశమునకు ప్రస్తుతిపరిశితులలో కావలసినవి సహకార క్రైడలు సంఘములకాని సహకారస్థాయి కావని చెప్పిరి. తరువాత సమైక్యసమయొక్క అధ్యక్షులగు డాక్టరు గురు మూర్తిగారు అధ్యక్షులకును, దేశవాదముండి వచ్చిన డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు గారికిని ఇతరులకును వందనములర్పించుటతో సభముగి సెను.

ఆంధ్ర సహకార సమైక్యసమయము

ఆంధ్ర సహకార సమైక్యసమయ సాధారణసంఘసమావేశము రాజమండ్రిలో నెలైట్ బ్యాంకు ఆఫీసునందు జరిగెను. డాక్టరు గురుమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. తూర్పుపశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలు, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలయందలి వివిధసంఘములనుండి ప్రతినిధులు చాలమంది వచ్చిరి. సమైక్యసమయొక్క ముఖ్యకార్యకర్తలను రాజమండ్రిగా నుండవలసిన తీర్మాన ముమోదించబడినది. రాజమండ్రి ప్రీయ సహకారసమైక్యసమయ గుంటూరుజిల్లాలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా సహకారసమైక్యసమయము

తూర్పుగోదావరిజిల్లా సహకారసమైక్యసమయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి సమావేశము నిన్నటిదినము రాజమండ్రిలో జరిగెను. జో. సుల్ల రామచంద్రరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కమిటీవారు సహకారవిద్యార్థివాసము చేయుటకును ప్రచారము సులువుటకు కార్యదర్శియైన సరసింహదేవర సత్యనారాయణగారిని, జి. సత్యనారాయణగారిని నియమించిరి. కార్యదర్శికి నాలుగు కరపత్రముల నవ్వొత్తించి అన్ని సంఘములకు పంపియింపుటకు కార్యదర్శి కధికారి విచ్చిరి.

ఒకవిందు

అనసరాల రామారావు, బి. ఎ. బి. ఎల్. గారి: తూర్పుగోదావరి జిల్లా పబ్లిక్ ప్రావీన్యూటరుగా దొరతనమువారు నియమించిరి. మ. రా. రా. చింతలూరి సుబ్రహ్మణ్యము బి. ఏ, ఆనంద్యుగారు గుంటూరులో ఏ. యి. యల్. ఎస్. కాలేజీలో గణితశాస్త్రపండితులుగా నియమింపబడినందున మాపట్టణమువీడి వెళ్లెనున్నారు. వీరిద్దరు హిందూసమాజసభ్యులు. వీరి గౌరవార్థము హిందూసమాజసభ్యులు హిందూసమాజసభలో నిన్న రాత్రి విందుచేసిరి. విందునకు పలువురు విచ్చేసిరి.

రాజమండ్రి ప్రవరమందలి దర్శనీయ స్థలములు

ఆంధ్రదేశమునందలి పట్టణములలో కెల్లా రాజమండ్రి ప్రవరము మిక్కిలి వన్నె కెక్కినది. పానన గౌతమీనదీతీరమున నున్న యీ పురము యెల్లవిషయముల ముందంజవేయుచున్నది. అసహాయ్యము ముచ్చకాయం దుండినపుడు నేను రాజమండ్రియందు చదువుకొనుచుండేవాడను. రాజమండ్రి పురవాసు లాకాలములో జూపిన యుత్సాహము నేనెన్నటికిని మరువకలను. కావుననే రాజమండ్రి ప్రవర పునర్వ్యవస్థాపనా నడుమ సిద్ధియైతే నాకత్యంతసంతోషము కలిగెను.

1921 సంవత్సర కాలమునాటి పరిస్థితు నిప్పుడు లేవు. ఆ సభలు లేవు. ఆ విదేశీవస్త్ర దహనములుకూడ లేవు. కాని స్వాతంత్ర్యమునకు పురవాసు లింకను కొన్ని జాతీయసంస్థలను పునః స్థాపించారు. వానిలో కొన్నిటిని నేను జాడగలిగితిని. వానినిగూర్చి యీ వ్యాసమున వ్రాసెదను.

కీర్తి కేసులకు శ్రీరామైర్ల రామారావుగారి యత్రవారి యింట్లోనే మారెడిగారు నివసించెడివారు. అందువలన వారి కుటుంబముతో నాకు పరిచయముకలదు. రామారావుగారి బావమణిది సాంబశివరావుగారితో ప్రప్రథమమున శ్రీరామారావు చిత్రకళామందిరమును జూచుటకు వెళ్లితిని. రెండు సంవత్సరముల క్రిందట నేను రామారావుగారిని జూచుటకు వెళ్లినపుడు వారు పాండవ సభ యనుచిత్రమును వ్రాయుచుండిరి. ఈమారు వారి మిత్రులలో నొకరు వ్రాసినవారి చిత్రమునే జాడగలిగితిని.

ఈ చిత్ర కళామందిరము జూచుటకు మిక్కిలి రమ్యముగా నున్నది. మూడవభాగములో రామారావుగారి చిత్రములు మాత్రమున్నవి. గొప్ప గ్రంథకర్తలు వ్రాసెడి ప్రస్తావనలలో నేడి యన్నిటికంటె యుత్తమమైన నిర్ణయముల కష్టము. అట్లే రామారావుగారి చిత్రము ఎన్నియు బాగున్నవనియు, అందులో పుష్పాలంకారము మున్నగు చిత్రము లన్నిటికంటెను బాగున్నవి మాత్రము చెప్పవలెను.

ఈమందిరమును రామారావుగారివేళక వారి ఫక్కినియన లందించిన యితర చిత్రకారుల పటములు కూడ నున్నవి. అందు లోని వెంకటరత్నముగారి చిత్రములు మిక్కిలి రమ్యముగా నున్నవి. శ్రీమతి దిగుమర్రి బుద్ధికృష్ణమ్మగారి చిత్రములు కూడ బహురమ్యముగా నున్నవి. శ్రీమతి సత్యవాణి (కీ. కే. రామారావుగారి పతీమణి) గారి చిత్రములు కూడ కొన్నిగలవు.

విరంతు శరణాలయము

మధ్యాహ్నము శ్రీవీరేశలింగంగారు స్థాపించిన విరంతు శరణాలయమును జూడబోతిని. సంఘసంస్కరణాభిలాషి నగు నేను భక్తితో వీరేశలింగంగారి సమాధిని దర్శించితిని. బ్ర. శ్రీ. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారి పద్యమును సమాధిపై వ్రాసియున్నారని:—

"తనదేహము, తనగోహము|

తనకాలము, తనభవంబు తనవిద్య జగ|

జ్ఞులక వినియోగించిన|

ఘనమీ వీరేశలింగ కవిజమలారా!!"

ఇం దతిథియోక్తియేమియులేదు. ఎన్నియో కష్టముల కోర్చి సంఘసంస్కరణమునకు ఆంధ్రరాష్ట్రమున దారిజూపిన శ్రీ వీరేశలింగ కవియొక్క చరిత్ర ఆంధ్రదేశ చరిత్రయందు సువర్ణాక్షరములతో లిఖింపబడెదనది.

విరంతుశరణాలయమున అన్ని వర్ణములకు జేసిన విరంతు పూజ వహింపబడు గలదు. ఎవరినంట వారే జేసికొనుచున్నవారలు. ఈసంధర్భమున విరంతుశరణాలయ పరిపాలకుల కొక మనవి. వీరేశలింగ కవిగారి తోటలో నున్న సాధము యితిరుల కెన్నడికి గుద్దెకిప్పుట నుంచిగాదనియు, అచ్చట శోక గ్రంథాలయము నుంచి బాండుననియు మనవిజేసికొనుచున్నాను. భవంతులగు జరిపించారు వీరేశలింగయము నుచ్చస్థితికి దీసికొని రా ప్రార్థితులు.

వైశ్య సేవాసదనము

విరంతుశరణాలయమునుండి వైశ్యసేవాసదనమును గాంచుటకు వెళ్లితిని. కార్యాధికారియగు శ్రీమతి బత్తుల కామాక్షమ్మగారు దయతో సేవాసదనములో జరుగుచున్న పనియంతయు జూపించిరి.

వైశ్యసేవాసదనము శ్రీశాం రామలింగయ్యగారిచే 1920 సంవత్సరమున స్థాపించబడినది. శ్రీరామలింగయ్యగారు కాం

గ్రామము బొంబాయికి వెళ్లినపుడు పూనాలోని సేవాసదనమును గాంచుచుండిరి. స్వసంఘము నందలి యభిమానముచే ఈ జన్మస్థానమును రాజమండ్రి ప్రవరమునందు కూడ యీ సేవాసదనమును స్థాపించిరి. తన భార్య యపుత్రులతోగా నురణించినను వీరుదత్తతపోసికొనక తమ యాస్తిసంతయు దీనికొకట వినియోగించుచున్నారు. ప్రస్తుతము 5 గురు ఉపాధ్యాయులు, 82 మందివిద్యార్థినులతో యీ సేవాసదనము శోభించుచున్నది. పూనానగురు విద్యార్థి నులు ఎల్లప్పుడు ను సదనము నందే నివసించుచు నురు. వీరిలో విశంతువులు కొంతమందిగలరు. ఈసేవాసదనమందలి బడిలో మొత్తము ఆరు తరగతులలోను 82 మంది బాలికలు గలరు. ఇచ్చట విద్య నాలుగుకాళ్ల క్రింద విభజింపబడియున్నది.

(1) విద్యకాళ్లు:— తెలుగు, హిందీ, సంస్కృతము, ఆంగ్లము, వీనియందు విద్య గరపబడుచున్నది.

(2) పారిశ్రామికకాళ్లు:— ఈకాళ్లలో కుట్టుపని, మాంబడుకుట్టు, అల్లికపనులు, మున్నగునవి నేర్పబడును.

(3) గృహకాళ్లు:— సంగీతము నేర్పబడుచున్నది. మరియు కూరగాయలు పండించుటకూడ నేర్పబడుచున్నది.

వైద్యకాళ్లు నేర్పబడుటకు ధనము కావలసియున్నది. ఎవరయినా దేశోపకారమున పని ప్రారంభించినవాటి యెల్లవి ధముల సహాయముజేయుట దేశీయుల కందరికినిధి. అందుచే రామలింగయ్యగారి కితిర వైద్యులు ను తోడ్పడ ప్రార్థితులు. సేవాసదనము మిక్కిలి చక్కగా పనిజేయుచున్నది. ఈ సదనమును గురించి వివరముల తెలియజేసినవారు శ్రీమతి బత్తుల కామాక్షమ్మగారిచేర వ్రాసిన బహుముగలరు.

కొంతకాలముక్రిందటనే రాజమండ్రి ప్రవరములో బ్రహ్మసంధ సమాజమందిరమొకటి నిర్మింపబడినది. మందిరము మిక్కిలి చక్కగానున్నది. భవనములో పరమేశ్వరుడు లింగాకారమున వెలయుచున్నాడు. సేవోపుసరిశ్రీలంభ క్రియతమగు వారిసాను సంగీతముల బాడుచుండిరి. ఈ మందిరము గోదావరిగట్టుననే సేవాసదనమునకు సమీపమున నున్నది.

మందు గుంటూరు బందరుపురముల యందలి దర్శనీయ స్థలముల గురించి వ్రాసెదను. ఇప్పటికి వెలవు.

స. చంద్రశేఖరశాస్త్రి

శ్రీకస్తూరి దేవి జాతీయబాలికా పాఠశాల-నెల్లూరు

ఈ ఆగస్టు 8వ తేది మంగళవారమునాడు రాత్రి 9 క్కి గంటలకు మా నెల్లూరు పురమందిరమున "జవహర్బాయి నాటకము" శ్రీతెనాలిరామలింప సభవారు ప్రదర్శించి రాబడి మొత్తమునంతయు పాఠశాలవసాయార్థ మొసంగుటకు నిశ్చయించిరి. కావున వారికి మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. శ్రీయుతులు స్థానం న్యసింహారావుగారు "జవహర్బాయి" పాత్రను నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు "శివాజీ" పాత్రను, పిల్లలన్నిరి నుండరామయ్యగారు "రామసింహ" పాత్రను ధరింతురు. ఈ సందర్భముననే మాస్టర్ జనపలింగంగారు పార్శ్వదాస్సునై రాలు ప్రదర్శింతురు.

కావున మామండలియులు తదితరులు విచ్చేసి నాటకము ను చూచిన ఆనందమును, ధర్మకార్యమునకై తమ ధనము వినియోగింపబడినను తృప్తిని చెంది ధన్యులగుదురు గాకయని కోరుచున్నాను.

(పాఠశాలాభిమాని)

కృష్ణాజిల్లా గ్రామోద్యోగీయుల కొక విజ్ఞాపన

ది 6-7-1926 న కృష్ణాజిల్లా గడివాడతాలూకా ప్రామత్రుగ్రామంలో మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు అన్యసంఘ మేర్పడి ఈదిగువ తీర్మానములు పాఠశాలకాబడినవి.

కృష్ణాజిల్లా గ్రామోద్యోగీయుల జీతములు తగ్గించుటకు దనియు వారిసత్యపుహక్కును గురించయి రాగల సెప్టెంబరు నెలలో మదరాసు గవర్నరుగారు దేశవాద విజయంచేయునని వ్రాసిరి తెలియయిన్నది. కనుక మనవిలేజి అభివృద్ధి తరపున శ్రీ వారికి స్వాగతపత్రం కాఖితచేయుటకున్న మొదలగుసంగతులు చర్చించి తీర్మానించుటకుగాను ది 22-7-1926 న పగలు 12 గంటలకు ప్రామత్రుగ్రామంలో బావాజిగారివంటలో సభజరుపుటకు ఏర్పాటుచేయబడినది. ఎరిగియున్నంతవరకు అన్యస పత్రకతను పంపియున్నాము. అని చేరినను చేరకపోయినను సభకు దయచేసి కార్యసానుకూలము చేయి కోరుతాము. సభాధ్యక్షుని చేరు ముందు తెలియపరచబడును.

తుర్ల పాటి-వేంకట మానుమద్దిశ్రీతెలుగు

అన్యస సంఘాధ్యక్షుడు

శ్రీ శారదానికేతన నూతనగృహప్రవేశ మహోత్సవము

శ్రీ శారదానికేతనము పూర్వమున్న మేడలోనుండి యీ చేపంగి శిలపులలో తేవలసివచ్చినది. వసతిగల యిండ్లకొరకు చాలవరకు ప్రయత్నము చేసితిమిగాని 60, 70 మంది బాలిక లకు వసతిని గలుగజేయు గృహ మెక్కడను తబ్బించలేదు. తట స్థించి శారదామవలన శ్రీ శ్రీమునగాలరాజాగారు నికేతనమున కుచితముగా నొసంగిన స్థలములో యిదివరలోనే బావిమొదలగు పనులు ప్రారంభమయ్యెను. యుండినందువలనను ప్రహరీ మొదలైన నవాటికి రాళ్లు, నున్నము, యిసుకతోలి సిద్ధముగా నున్నందువలనను, కనీసము కుటీరములనైనను నిర్మించుకొని పాకశాలపని కాటంకము గలుగకుండా జరుపుకొనుచు అచ్చటనే యున్నందువలన మిగతవసతులన్నియు సత్వరముగ జేయుచు తొనుటకు వీలగునుగాని నిశ్చయించుకొని జూన్ 21-వ తేదీకి పాకలు పూర్తిచేయ ప్రయత్నించినామేగాని ఆ తేదీకి పూర్తి యగునట్లు తోననందున పాకశాలను జూలై 1 వ తేదీవరకు ఆపుదలచేసినాము. జూలై 1 వ తేదీకి కేయించుచున్న మాడు పాకలలో రెండుపాకలు తయారైనందువలన జూలై 2 వ తేదీ ఉదయము 9-45 గంటలకు నూతన గృహప్రవేశ మొనరించి పాకశాల ప్రారంభించినాము.

కుటీరములు త్వరగా తయారగుటకు గుంటూరు పాఠశాల యొక్కయు యితరులయొక్కయు అభిమాన మే ముఖ్యకారణము. పాకలకొరకు రు. 250 లు విరాళము నొసంగిన శ్రీయుత పుష్ప శిఖారు పున్నారావుగారు రెంథయి వందనీయులు. పాకశాలకు రెండువేలు రెల్లగడ్డి కట్టలను దానమొసంగిన శ్రీ వల్లూరి బసవయ్యగారును శ్రీమూలపాటి శ్రీరాములుగారును వందనీయులు. బుచ్చిరెడ్డిపాలెం కాపురములు శ్రీ బేజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డి గారు మొదలగువారు పాకశాలకొరకు రు. 100 లను చందాని నొసంగి వారియభిమానమును వెల్లడించినారు. ఇంతియేగాక యింకననేకులు పాకశాలకొరకు తోచిన సహాయమును చేసి యున్నందువలననే పాకలు త్వరలో తయారు చేయబడినవి. శ్రీరాజాగారు మొన్న కుమార్తె వివాహసందర్భములో నూటపదునారురూపాయలకట్టుము నొసంగి, పెండ్లికొమరుని వైపునుండియు విశేషము సహాయముగావించియున్నారు. మే మందరమను మనఃపూర్వకపందనము లర్పించుచున్నాము.

జూలై 2 వ తేదీ వుదయము 9-45 గంటలకు బాలికలు మంగళ శీతములను పాడుచు బ్రాహ్మణులు మంత్రములను పఠించుచుండగా నూతన గృహముల కడకు వెళ్లినాము. విష్ణుశ్వరపూజ, పుణ్యహవాచనము మొదలైనవి పూర్తియైనతరువాత, సరస్వతీపూజ చేయబడినది. తరువాత పళ్ళాసదులను సంతృప్తిపరుచుటకు గ్రామోపాసన ఏర్పాటు చేయబడినది. గృహప్రవేశము మొత్తముమీద సకాలమునకు జయప్రథమగా జరిగినది.

శ్రీయుత దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు శ్రీమాకా విజయూరి భావనాచార్యులుగారు, శ్రీ శిడించి హనుమంతరావుపంతులుగారు, కోడూరి చంద్రశేఖరముగారు, శ్రీ వుప్పూరి పున్నారావుగారు, మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారును యింకాకొందరును గృహప్రవేశసమయమున కగుడొచ్చిరి. చివరకు శ్రీ భావనాచార్యులుగారు శారదానికేతనము చేయుచున్న అమూల్యదేశసేవను గురించియును, శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ దంపతులు దీనికొరకై చేయుచున్న మహాత్మాగమనుగురించియును స్త్రీవిద్యాభిమానులందరును ఎట్టియభిమానముతో నెలకను మునారు వెయ్యిరూపముల ఖర్చులకు సరిపావు చందాల మెచ్చుచున్నదియును బ్రాహ్మణులు వైశ్యులు మొదలగువారికంటె కష్టపారు నాయుట్లు మొదలగువారే స్త్రీవిద్యపట్ల నెక్కువగ ఆసక్తిగలవారు గలిగియున్నారనియును ముచ్చటించుచు సందర్భ ముసారముగా నింక ననేకవిషయములను గురించి సంబోధించి యున్నారు.

తదనంతరము సభకువచ్చినవారల నందరిని భోజనమున కాహ్వానము చేసినాము. చాలమంది భోజనమున కచ్చటనే యున్నారు. తరువాత బీదవారికి భోజనము పెట్టబడినది.

శ్రీశారదానికేతనము పని ప్రారంభింప బడినదని ఆంధ్రులందరు తెలిసికొని వారిబాలికల నందరిని త్వరలో బంపుదురుగాక యని హెచ్చరించుచున్నాము.

ఆంధ్రదేశకళావంతులు, సంస్కరణప్రచారము, అమలాపురము

బాగుగ ప్రచారముచేసి సంఘసంస్కరణ వైపున కీషంఘ శాల అభిప్రాయమును తిప్పికొట్టినాము కలిగించుటకు, ఆంధ్ర రాష్ట్రకళావంతుల చతుర్ధసంఘసంస్కరణ సభయొక్క గుడివాడ సమావేశకర్తానముల నుద్బోధించి, తత్సంఘమునందు సభ్యులను చేర్చుటకున్నా, మహారాజశ్రీ కాశీ నార్యప్రకాశం బి.ఎ. యచ్.టి గారి నాయకత్వముక్రింద యీ నెల 2-3 తేదీలలో యీ పురకళావంతుల సేవాసంఘ కార్యనిర్వాహకసభ్యులు ప్రతి గృహమునకును జని ప్రచార మొనర్పిరి. బాలురను నీచవృత్తుల యందు ప్రవేశ పెట్టక ఉన్నతవిద్యగాని, చేతిపనులుగాని నేర్పించవలసినదనియు, నిష్ప డనుకుత్రమైయున్న మలవృత్తికొరకు యితరబాలికలను పెంతులు మానవలసినదనియు, బాలికలకు పని త్రమును వివాహము తొనర్చవలసినదనియు, సంఘజాలు దురాచారములను మాని యితరసంఘములతో బాటు గౌరవప్రస్థులు గలిగి యుండవలసినదనియు, ఇట్టిసమర్థముల నాచరణలో పెట్టించుటకు నెలకొల్పబడిన ఆంధ్రదేశకళావంతుల సంస్కరణ సంఘమునందు సభ్యులుగా జేరి చందాలనిచ్చుచు తగుప్రాత్యాపాదిచ్చి లాభముపొందవలసినదనియు బోధించిరి.

ఈ గ్రామమున సంస్కరణోద్యమము ప్రారంభమనందుండియు సంఘజాలయందు దురాచారవిరక్తియు, సదాచారానరక్తియు, సౌశిల్యపక్తియు సంఘటింపజేయుజాలు నీజములు సంఘప్రచారకులచే వారిపూర్వదక్షిణములయందు దివివరకే నాలుబడి మొలకలెత్తుచుండుటచే, నేటి ప్రచారము కడుసుల భమై స్త్రీపురుషులందరును మనోవికాసము గలిగించి మేము వారి గృహములకు జనుటయే తదప్రగ ప్రతిగృహమునందు గల యావస్యండి స్త్రీపురుషులను సంస్కరణోద్యమములకు కట్టువడి సంఘ శ్రీడు (creed) నందు సంతకములు చేసి చందాదారులుగా జేరి చందాలను వెంటనే చెల్లించి ప్రచారక బృందమునకు తగు ప్రాత్యాపా మొసంగినందుల కెంతయు వందనీయులు.

కాని యిందరిలో నొక కుటుంబమువారు మాత్రము సంస్కరణ విముఖులై ఉద్యమపరిత్రోద్యముల నైనను గ్రహింపక ప్రతిహతి నిజప్రభావ ప్రేరితులై ప్రస్తుతము చందాదారులుగ జేరి నిరాకరించినను క్రమశః ఈయద్యమము కీషంతమై విజృంభించుననియు, ఎన్నిటి కైనను యిట్టియద్యమముల విలసనే, తమకు ముక్తిగలవనియు గ్రహించకపోరు.

వీలయిన వనసంఘమునందలి దురాచారములు క్రమక్రమముగా భయంకరరూపమునదాల్చి సంఘమున కుపప్రదము గలుగజేయుచున్నవి. వీనినరికట్టుటకుగాను దేశీయులు శాసనములు గావించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నాడు. ఇతరదేశములందుగూడ నిట్టి దురాచారముల నణచుటకు గట్టి శాసనములు చేయించుటకు ప్రబల ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నవి. ఇట్టిసమయమున మన మితరులచే కానింపబడకపూర్వమే సంఘ దురాచార నిర్మూలనమునకు గడంగి పవిత్రవంతులము గాక లెప్పుడు.

గాన కళావంతుల సంఘజాలను మేము ప్రార్థించిన దేమన, చందాదారులుగ జేరి చందాలనిచ్చుటతో తమ విద్యుక్తధర్మము పూర్తిగా నెరవేరదనియు, ధన మొక సాధనముగాని పరమార్థముగాదనియు, సంఘము గొప్పతనమునుగాంచి సౌభాగ్యగరిమ నందవలెనన్నచో సంఘజాలు ఎంతటి కష్టముల పాలయినను, నిరుత్సాహపడకుండ, అత్యుత్సాహముతో నెన్ని త్యాగములు జేసియైననుసరే సంస్కరణోద్యమముల తామచరణలో బెట్టుచు యితరులచే నాచరింపజేయుచుండుటయే విజయ మార్గమనియు, కార్యాచరణ విశ్వాసమును బొందిలో ప్రాణమున్నంతవరకు పోట్లాడి నెలవలెననెడి ఉత్సాహమును సంపాదించవలెననియు కోరుచున్నాము.

కోటిపల్లి కనకం

వస్తుగుణ దీపిక 2806

అయిదవ కూర్పు నూతనాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి ఇందు సమస్త వస్తువులు మాలికలు, కాయగూరలుల ఫలములు అవర పదార్థములు మొదలగు వానియొక్క నుగుణ దుర్గుణములు జక్కగ వివరింపబడినవి. దీని సహాయమువలన ఆరోగ్యమును బడయగలరు. ప్రతి గృహమునందు నీగంధ ముంచదగినది నెల రు 5-0-0 పొట్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

యర్రా గౌజరావుబ్రదర్సు, రాజమండ్రి.

వేలకు మందు వేల సినా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ నూనెను తలకురాచిన నేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు నెండుకలకుపాని యుండక నెండుకలు పెరుగును. అన్ను తాంబూలం డిపో, మదరాసు-బొంబాయి,

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జూలై నెల 8-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 60 0 0 మొదలు 78 0 0 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 12 8 0 13 0 0		
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0		
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0		
నువ్వులు ,, ,, 20 0 0 24 0 0		

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 8 0 12 8 0		
పెసగులు ,, డిటా ,, 12 8 0 13 8 0		
పెసలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0		
ఉలలు ,, ర 164 ,, 8 8 0 9 0 0		

3. నూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 150 0 0 152 0 0		
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0		
కొండాపురంజేరు నెనగపప్పుబా1కి ,, 59 0 0 62 0 0		
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 56 0 0 58 0 0		
జేరు నెనగనూనెగానుబా1-కి రు 140 మువ. గానునె 134 0 0		
అముదము బా 1-కి ,, 95 0 0 96 0 0		

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 70 0 0 75 0 0		
కూరపసుపు ,, ,, 30 0 0 35 0 0		
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1 కి 195 0 0 140 0 0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మజుగు 1-కి రు 40,45		
కాళవాస్తపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
బెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0		
చింతిపండు బా 1-కి ,, 28 0 0 54 0 0		

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 30 0 0 32 0 0		
చదరం ,, 29 0 0 31 0 0		
రవుండు ,, 28 0 0 29 0 0		

6. లోహములు.

నెండి 100 కులంకు ,, 69 8 0 70 0 0		
బంగారము, కులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0		
సవరము 1-కి ,, 13 8 9		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 250 0 0 260 0 0		
రాగి డిటా ,, 260 0 0 264 0 0		

7. దూది.

బోండావెట్టు బారవ 1-కి రు 300 0 0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0		

8. నూలు.

పుష్కారు యేసుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 5 12 0		
నూళయేసుగ నెం 20 ,, 7 4 0		
నెం 20 బెన్ని సింహం యాటె ,, 7 12 0		
నెం 22 ,, ,, 7 14 0		
నెం 12½ బెన్ని పర్కగు ,, 6 8 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 12 0		
నెం 12½ అలెన్ను ,, 5 8 0		
నెం 12½ పాండిచేరి ,, 6 3 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 6 0		
నెం 12½ న్యూకాటన్ ,, 5 10 0		
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్ ,, 6 0 0		
నెం 10½ కోయంబూరూ ,, 5 4 0		
నెం 12½ ,, ,, 5 18 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 8 0		
నెం 12½ చూక్ ,, 5 12 0		
నెం 10½ ,, ,, 5 6 0		

అన్యతాంజనము

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అన్యతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, పొంబాయి

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు వాఙ్మయాభ్యుదయమును తన్మూలమునను విజ్ఞానాభ్యుదయము ను సాధనములను విషయము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు దేశమునందు గ్రంథములను, గ్రంథాలయములు, కళాప్రదర్శనములు మొదలగు సంస్థానముల పర్యావరణములను వి. శ్రీయుతి కే. వి. లక్ష్మణరావుగారి రారంభించిన యాంధ్రవిజ్ఞానచంద్రికాగ్రంథమాల నేడు శాఖాపతాకాలతో భిన్నరూపముల వెలయుచున్నది. గ్రంథమాలలన్నియు యథాశక్తిని వాఙ్మయాభివృద్ధికి బాటపడుచున్నవి. ఆంధ్రమాత నలంకరించుచున్న గ్రంథమాలలం దిది యొకటిగ నుండునట్లు విశ్వాసముతో స్వీకరణ మారంభమైనది. ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండు మాసముల కొక గ్రంథమువలెను బ్రచురింపబడును. ఆంధ్రమహాజను లీప్రయత్నమును బోషించుటకు బ్రార్థింతురు.

వెలువడిన గ్రంథములు:

- 1 శతకముంజు (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ, కాళ హస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు ఖీకయ, పాత భేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కూరికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాతభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగు పీఠికగలదు. ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కమలాక్షి. (చిన్ని విచిత్రకథ): రాయసం వెంకట శివుడుగారు ౦-౮-౦
- 5 నీతివిధి: వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు. మానవజీవిత నిబంధనము లిందు సూటిగా వివరింపబడినవి. ఇట్టి యుత్కృష్టనీతి గ్రంథమ్యాంధ్రగీర్వాణ వాఙ్మయమున గానరాదు. ౧-౪-౦

వెలువడుచున్న గ్రంథములు

- 6 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ఏ. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠమును విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జిర్ణిసీతీయు నిందు వర్ణితములైనవి.
- 7 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీపసుమర్తి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రికృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్రమిందు సరసము వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

విజయనగరనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదజ్ఞా డాది

భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన

శ్రీ యథాధిక రామాయణము

హరికథారూపక పద్యగద్యగీతప్రబంధము. ఇందు శ్రీ రామ జననము, శీతాకళ్యాణము, పాదూకాపట్టాభిషేకము, సుగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సేవము, సామ్రాజ్యోద్ధియను నాతా స్వములు. హరికథాకాలక్షేపములకుం బనికివచ్చును. దీనివల పాఠ్యతగాక రు 2-8-0. గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను.

112

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర ము నలు పెక్కుదు. మంట్లయ్యుండడు. రోమములు రాలిపోవును.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు సరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్టి మంచి ఆరోగ్య మునకు మూలము.

అన్యతాంజనం డిపో, పొంబాయి - మద్రాసు.

శ్రీ భద్రాచల అనాధశరణాలయం

మహాజనులారా:-

శ్లో॥ కాశ్యాంజనానాం సామ్రాజం

భోజయిత్వాతు యత్ఫలం

తెల్లలం భద్రశిఖరే

జనన్యేకస్య భోజనాత్॥

అనగా కాశీక్షేత్రమును వెయ్యిమంది కన్నము తెట్టిన నెంత ఫలమో ఈ భద్రాచలక్షేత్రము దొరికి అన్నము తెట్టిన సంతోషముని పురాణవచనము గలదు. కాన ఈ భర్తృకాలయందు వార్ధక్యమునగాని రోగాదులవలనగాని జీవిత శక్తిలేని యనాధ మనుజులకు మాత్రమే యన్నము పెట్టుబడును.

ఈ క్షేత్రమునక నేకమందియైతికులువచ్చి యనేకధర్మములు చేసి భగవదనుగ్రహపాత్రు లగుచున్నారు.

కాన ఈ క్రింద వ్రాసిన నా చేరికి సమరము శక్త్య సహారము ద్రవ్యసహాయము చేయించిన, బాతిమతివిభాగములు లేకుండా న్రుడ్డి మంటి మొదలగు వికలాంగులగును, రోగపీడితులైన రోగార్తులకును వచ్చిన ద్రవ్యమునుబట్టి అన్నపానాదులు న్నూ సంవత్సరమునకు ఒకసారి కట్టువస్త్రములసదుపాయము న్నూ చేయబడును.

1-2-3 నెంబరు చందాదారులు 5 గురికి తక్కువలేకుండా వచ్చి అడిగినచో క్రమమైన లెక్క యించి జమాఖరు చూపించబడును.

చందా వివరం

12-0-0 1 ట పక్తాను సంవత్సరము 1 కి

6-0-0 రెండవ క్లాసు

3-0-0 మూడవ క్లాసు

1-0-0 నాల్గవ క్లాసు

0-1-0 సామాన్య చందా

ఒక రూపాయకు తక్కువకాకుండా చందా యిచ్చు వారికి రసీదుకూడ యివ్వబడును.

శ్రీ భద్రాచలం

14-8-26.

గొ॥ నీ తా రా మా ను జా

చార్యులు

మేనేజరు,

పెద్ద అర్చకుడు, పీఠకు.

హిందీ పుస్తకములు

హిందీ (జాతీయ) భాషను తెలుగువహాయమువల్ల నేరు. కొనుటకు వీలయిన సులభ శైలిని వ్రాయబడినవి:-

1. హిందీ స్వభాషిని 0-12-0. 2. హిందీ విఖండకావ్య 5-0-0. 3. తెలుగు హిందీనిఘంటువు, 1-0-0.

హిందీ తెలుగు వ్యాకరణము

(లేఖకులు పం. శివస్వామిశాస్త్రిగారు)

క్రొత్తగ వెలువడినది. స్వయంసహాయమున కొలది రోజులలో శుద్ధముగ హిందీభాషను అభ్యసించుటకు వీలగునట్లు ఈ పుస్తకము వ్రాయబడినది. ఇది సర్వ హిందీ వ్యాకరణముల యొక్క సారము. వెల 0-14-0. హిందీప్రచారక:- మాస పత్రిక సరి చల్ల 1-8-0. పుస్తకముల క్యాటలాగు ఉచితము.

హిందీప్రచారకార్యాలయం,

2805

ట్రెస్లిక్. మద్రాసు.